

НАРЕДБА № 59 от 5.12.2006 г. за управление на безопасността в железопътния транспорт

Издадена от министъра на транспорта, обн., ДВ, бр. 102 от 19.12.2006 г., изм., бр. 88 от 2.11.2007 г., изм. и доп., бр. 47 от 22.06.2010 г., бр. 101 от 28.12.2010 г., бр. 28 от 6.04.2012 г., бр. 47 от 28.05.2013 г., в сила от 7.06.2013 г., бр. 58 от 31.07.2015 г., бр. 29 от 30.03.2018 г., в сила от 30.03.2018 г., бр. 66 от 20.08.2019 г.

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. (доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) общите принципи за управление, регулиране, надзор и контрол върху безопасността в железопътния транспорт;
2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) изискванията и основните елементи на системите за управление на безопасността (СУБ);
3. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) изискванията към кандидатите, условията и редът за издаване на удостоверение за безопасност на управител на железопътна инфраструктура и единен сертификат за безопасност на железопътно предприятие;
4. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) отговорностите между участниците в железопътната система по отношение на безопасността на железопътния транспорт;
5. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм. и доп., бр. 28 от 2012 г.) общите показатели за безопасност (ОПБ);
6. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) националните правила за безопасност, изменението или отмяната им в съответствие с общите критерии за безопасност (ОКБ) и общите методи за безопасност (ОМБ), приети от Европейската комисия;
7. категоризацията на произшествията в железопътния транспорт;
8. редът за разследване на произшествията и инцидентите, правата и задълженията при разследването;
9. (нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) изискванията към кандидатите, условията и редът за издаване на сертификат на лице, отговорно за поддържане на превозни средства и на сертификат на лице, което изпълнява функции по поддържането на превозни средства.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) Тази наредба се отнася за железопътната система в Република България и обхваща изискванията за безопасност на системата като цяло, включително безопасното управление на инфраструктурата и на трафика, както и взаимодействието между железопътните предприятия и управителя на железопътната инфраструктура.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Управлението и контролът по безопасността на жп линиите 3-та категория от вътрешния железопътен транспорт по чл. 2, т. 3 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) се осъществяват от лицата, които ги управляват и стопанисват в съответствие с изискванията по тази наредба и инструкции, издадени и съгласувани по реда на чл. 3 от Наредба № 58 от 2006 г. за правилата за техническата експлоатация, движението на влаковете и сигнализацията в железопътния транспорт (ДВ, бр. 73 от 2006 г.) (Наредба № 58).

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 28 от 2012 г.) Управлението и контролът по безопасността на превозни средства, представляващи културно-историческо наследство, се осъществяват от лицата, които ги управляват и стопанисват. Те се допускат за движение по железопътната инфраструктура при условие, че отговарят на националните правила за безопасност.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" като национален орган по безопасността в железопътния транспорт изпълнява функциите си по открит, недискриминационен и прозрачен начин.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) Националните правила за безопасност (НПБ), определени съгласно чл. 20, са задължителни за управителя на инфраструктурата, железопътните предприятия, лицата по чл. 2, ал. 2 и лицата, извършващи дейности по проектиране, строителство, поддържане, ремонт и експлоатация на железопътната инфраструктура и/или превозните средства.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Общите показатели, общите методи, общите критерии за безопасност се предлагат, допълват и изменят в съответствие с решенията на Европейската комисия за уеднаквяване на стандартите за безопасност.

(3) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" уведомява Европейската комисия за всички изменения и допълнения на националните правила за безопасност.

Чл. 5. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Управителите на железопътната инфраструктура и железопътните предприятия, както и лицата, извършващи дейности по проектиране, строителство, поддържане, ремонт и експлоатация на железопътната инфраструктура и/или подвижен железопътен състав, както и на компоненти на оперативната съвместимост, отговарят за изпълнение на изискванията за безопасност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) Безопасната експлоатация на железопътната система, контролът на рисковете, свързани с нея, и мерките за контрол на риска се осъществяват от управителите на железопътна инфраструктура и железопътните предприятия, които в съответствие с правомощията си:

1. въвеждат необходимите мерки за контрол на риска, посочени в чл. 13, ал. 2, т. 1, когато е подходящо – в сътрудничество помежду си;

2. прилагат правилата на Европейския съюз и националните правила;

3. създават система за управление на безопасността в съответствие със Закона за железопътния транспорт и тази наредба.

(3) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Управителят на железопътната инфраструктура и железопътните предприятия са отговорни всеки за своята част от системата и нейната безопасна експлоатация, включително за доставката на материали и договарянето на услуги, спрямо потребителите, клиентите, съответните работници и други участници, посочени в чл. 17а, ал. 3.

(4) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Железопътните предприятия и управителите на железопътна инфраструктура:

1. прилагат необходимите мерки за контрол на риска, посочени в чл. 13, ал. 2, т. 1, когато е подходящо – в сътрудничество помежду си;

2. отчитат в системите си за управление на безопасността рисковете, свързани с дейностите на други участници в железопътната система и на трети лица;

3. когато е подходящо, задължават с договор другите участници, посочени в чл. 17а, ал. 3, които имат потенциално въздействие върху безопасната експлоатация на железопътната система, да прилагат мерки за контрол на риска;

4. гарантират, че техните подизпълнители предприемат мерки за контрол на риска посредством прилагането на общите методи за безопасност (ОМБ) за наблюдение на процесите, изложени в ОМБ относно наблюдението в чл. 13, ал. 2, т. 4, и че това е предвидено в договорните клаузи, които могат да се разкриват по искане на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз или на националния орган по безопасността.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г., предишна ал. 3, бр. 66 от 2019 г.) Отговорността на управителите на железопътната инфраструктура и железопътните предприятия за безопасното поддържане, експлоатация и управление на железопътната система не освобождава от отговорност по тази наредба ползвателите на вагони и лицата, извършващи дейности по производство, доставка и монтаж на детайли и оборудване, както и дейности, имащи пряко отношение към безопасността на системата.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Дейностите, свързани с безопасността на превозите, се извършват от лица, притежаващи свидетелство за заемане на длъжност и удостоверение за положен изпит, издадени по реда на Наредба № 56 от 2003 г. за изискванията, условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност, изисквана от персонала, отговорен за безопасността на превозите с железопътен транспорт, или признаване на такава правоспособност и реда за провеждане на проверочните изпити на лицата от персонала, отговорен за безопасността на превозите (обн., ДВ, бр. 20 от 2003 г.; попр., бр. 59 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2005 г., бр. 102 от 2009 г.).

(2) За изпълнение на дейностите по ал. 1 се назначават лица, притежаващи необходимата професионална квалификация и документ за необходимата правоспособност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 66 от 2019 г.) Лицата по ал. 2 са длъжни да се явяват на изпити съгласно чл. 6 от Наредба № 56 от 2003 г. за изискванията, условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност, изисквана от персонала, отговорен за безопасността на превозите с железопътен транспорт, или признаване на такава правоспособност и реда за провеждане на проверочните изпити на лицата от персонала, отговорен за безопасността на превозите, като се легитимират със свидетелството за заемане на длъжност.

Чл. 7. (1) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" определя дейностите, свързани с безопасността на превозите, за които се изисква правоспособност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Управителите на железопътната инфраструктура, железопътните предприятия и лицата, извършващи дейности по строителство, ремонт, поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура и/или подвижния състав, представят за утвърждаване в ИА "Железопътна администрация" списъци с длъжностите, които се заемат от лица със съответна правоспособност.

(3) За всяка промяна на списъците, лицата по ал. 2 уведомяват ИА "Железопътна администрация" в 7-дневен срок от настъпването ѝ.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.).

Глава втора

УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА

Раздел I

Управление на безопасността

Чл. 8. (1) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Безопасността в железопътния транспорт се осигурява чрез прилагане на системен подход за изпълнение на изискванията на съответното европейско и национално законодателство, национални правила за безопасност и общоприложими изисквания към участниците в железопътния транспорт, включително чрез правилата, приети от управителя на железопътната инфраструктура.

(2) Безопасността във ведомства, дружества или предприятия със собствен железопътен транспорт и/или приемно-предавателна дейност и железопътните превозвачи се осигурява чрез прилагането на вътрешни правила, приети от ръководителя на ведомството, дружеството, предприятието или управителя на превозвача, съобразени с общоприложимите изисквания за безопасност в железопътния транспорт.

Чл. 9. (1) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Поддържането, развитието и подобряването на безопасността на железопътния транспорт се постига чрез:

1. внедряването на нови технологии, съоръжения и устройства;
2. усъвършенстване на съществуващите технологии, съоръжения и устройства;
3. непрекъснато развитие и подобряване на нормативната база;
4. постоянното повишаване на квалификацията на персонала;

5. (нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) даване на приоритет на предотвратяването на тежки произшествия.

(2) За поддържане на минимални нива на безопасност се въвеждат:

1. общи показатели за безопасност;
2. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) общи критерии за безопасност;
3. общи методи за безопасност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) За изследване на железопътната система по отношение изпълнението на общите критерии за безопасността и общите методи за изчисляване на разходите при произшествие се въвеждат общите показатели за безопасност (приложение № 1).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2010 г., отм., бр. 28 от 2012 г.).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) Общите показатели за безопасност се събират, обработват и анализират от структурите за безопасност към управителите на железопътна инфраструктура и железопътните предприятия.

Чл. 9а. (Нов – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) (1) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" разработва и публикува годишен план за безопасността, в който излага мерките, предвидени за постигане на общите критерии за безопасност (ОКБ).

(2) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" подпомага при необходимост Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз (АЖТЕС) в осъществяване на мониторинг на развитието на безопасността на железопътния транспорт на ниво Европейски съюз.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) Управителите на железопътна инфраструктура и железопътните предприятия създават структури за управление на безопасността.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Структурите за управление на безопасността към управителите на железопътна инфраструктура и железопътните предприятия оказват пълно съдействие на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" относно наблюдението и контрола върху общото развитие и подобряване на безопасността.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) До 10-о число на всеки следващ месец управителите на железопътна инфраструктура и железопътните предприятия събират и обработват в съответствие с приложение № 1 статистическата информация за общите показатели за безопасност за предходния месец и я предоставят на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и на ръководителя на специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в железопътния транспорт в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Към информацията по ал. 2 се прилагат и заповедите и предписанията, свързани с безопасността на превозите, издадени за този период.

(4) Информацията по ал. 2 и 3 се предоставя на хартиен и магнитен носител.

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Управителите на железопътна инфраструктура и железопътните предприятия в срок до 31 май всяка година представят на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и на ръководителя на специализираното звено за разследване на железопътни произшествия и инциденти годишен доклад за безопасността и общите показатели за безопасност през предшестващата година със съответните анализи, констатации, предприети мерки и препоръки.

(2) Докладът по ал. 1 съдържа:

1. информация относно изпълнението на целите за безопасност и изпълнението на планираните мерки за безопасност;
2. информация за общите показатели за безопасност, посочени в приложение № 1;

3. (отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.);
4. резултатите от вътрешни одити и превенция на безопасността;

5. недостатъци на процедурите, свързани с осъществяването на транспортния процес;

6. (нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) информация относно изпълнение на задълженията, произтичащи от Регламент (ЕС) № 1078/2012 на Комисията от 16 ноември 2012 г. относно общ метод за безопасност, който да бъде прилаган от железопътни предприятия и управители на железопътна инфраструктура след получаването на сертификат или разрешително за безопасност, както и от структури, отговарящи за поддръжката (ОВ L 320, 17 ноември 2012 г.) (Регламент (ЕС) № 1078/2012).

(3) Информацията по ал. 1 се представя на хартиен и магнитен носител.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Лицата, които отговарят за поддръжката на превозни средства, в срок до 31 май всяка година представят на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" годишен доклад за поддръжката през предшестващата година, съдържащ информация съгласно чл. 5, т. 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1078/2012, със съответните анализи, констатации, предприети мерки и препоръки във връзка с поддръжката на превозните средства.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм. и доп., бр. 66 от 2019 г.) Общите методи за безопасност описват как се оценяват нивото на безопасност, постигането на общите критерии за безопасност и съответствието им с други изисквания за безопасност, включително – когато е уместно – от независим орган за оценка.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) Оценката по ал. 1 се осъществява чрез:

1. методи за определяне и оценка на риска;

2. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм. и доп., бр. 66 от 2019 г.) методи за оценка на съответствието с изискванията в единните сертификати за безопасност и удостоверенията за безопасност, издадени в съответствие със ЗЖТ и тази наредба;

3. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 66 от 2019 г.) методи за оценка на нивото на безопасност и безопасното функциониране на железопътните оператори на национално равнище и на равнището на Европейския съюз;

4. (нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) методи за надзор, които се прилагат от националните органи за безопасност, и методи за наблюдение, които се прилагат от железопътните предприятия, управителите на инфраструктура и лицата, отговорни за поддръжане на превозни средства;

5. (нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) методи за оценка на степента на постигане на критериите за безопасност на национално равнище и на равнището на Европейския съюз;

6. (нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) други методи, които обхващат процес от системата за управление на безопасността, който е необходимо да бъде хармонизиран на равнището на Европейския съюз.

Чл. 14. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.).

Чл. 15. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.).

Чл. 16. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Общите критерии и цели за оценка на безопасността, за които следва да бъдат достигнати съответни нива от различните части на железопътната система, както и от системата като цяло, се изразяват като стойности на приемлив риск за:

1. индивидуални рискове, свързани с пътници, персонал, включително и персонала на лицата, извършващи дейности по строителство, ремонт, поддръжане и експлоатация на железопътната инфраструктура и/или подвижния състав, ползватели на жп прелези и др.;

2. индивидуални рискове, свързани с лица, извън тези по т. 1, в железопътни обекти;

3. обществени рискове.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., предишен текст на чл. 17, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Управителите на железопътната инфраструктура, железопътните предприятия и лицата, извършващи дейности по строителство, ремонт,

поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура и/или подвижния състав, носят отговорност за достигане на общите критерии за безопасността чрез:

1. изпълнение на минималните технически изисквания и норми за безопасност на железопътната система;

2. изпълнение на минималните изисквания за безопасни и здравословни условия на труд.

(2) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) Всеки железопътен превозвач, управител на железопътна инфраструктура и лице, което отговаря за поддръжката, отговаря за осъществяване на процеса на наблюдение, посочен в приложението на Регламент (ЕС) № 1078/2012.

(3) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) Когато лицето, което отговаря за поддръжката, е възложило на друго лице (външен изпълнител) функциите си по чл. 62б, ал. 7, т. 2 - 4, то гарантира, че върху мерките за контрол на риска, прилагани от външните му изпълнители, ще се извършва наблюдение в съответствие с Регламент (ЕС) № 1078/2012.

(4) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) Процесът на наблюдение включва най-малко следните дейности:

1. определяне на стратегия, приоритети и план за наблюдение;

2. събиране и анализ на информация относно ефективното прилагане на системата за управление;

3. разработване на план за действие за случаите на неспазване на изискванията относно системата за управление;

4. прилагане на плана за действие и оценка на ефективността на мерките, предвидени в него.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Железопътните предприятия, управителите на железопътна инфраструктура и лицата, които отговарят за поддръжката на превозните средства, включително външните им изпълнители по чл. 62б, ал. 8, си предоставят всяка информация, свързана с безопасността, която е резултат от прилагането на процеса на наблюдение, посочен в приложението на Регламент (ЕС) № 1078/2012, с цел предприемане на коригиращи действия за осигуряване постоянно ниво на безопасност на железопътната система.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Когато чрез прилагането на процеса на наблюдение железопътните предприятия, управителите на железопътна инфраструктура и лицата, които отговарят за поддръжката на превозните средства, установят риск за безопасността, произтичащ от дефекти и конструктивни несъответствия, или повреда на техническото оборудване, включително на структурните подсистеми на железопътната система, те уведомяват останалите за рисковете с цел предприемане на коригиращи действия, които да гарантират постоянно ниво на безопасност на железопътната система.

(3) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Лицата, които отговарят за поддръжката на возилата, и всички други участници в превозния процес, които имат потенциално въздействие върху безопасната експлоатация на железопътната система, включително производители, предприятия за поддръжка, ползватели, доставчици на услуги, възложители, превозвачи, изпращачи, получатели, товарачи и разтоварачи, доставчици на услуги за пълнене и изпразване, въвеждат необходимите мерки за контрол на риска, където е уместно, в сътрудничество с други участници и гарантират, че подсистемите, спомагателните съоръжения и оборудването, както и доставяните от тях услуги съответстват на посочените изисквания и условия за ползване, така че да могат да се експлоатират безопасно от железопътното предприятие и/или съответния управител на инфраструктура.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 66 от 2019 г.) Общите критерии за безопасност се приемат чрез делегирани актове или актове за изпълнение от Европейската комисия.

Чл. 19. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.).

Раздел II

Национални правила за безопасност

(Загл. изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 28 от 2012 г.) Националните правила за безопасност в железопътния транспорт се прилагат до установяване на единни правила в железопътната система в рамките на Европейския съюз.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Националните правила за безопасност се определят от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" в съответствие с приложение № 2 и се публикуват на интернет страницата на агенцията. В националните правила за безопасност се включват мерки и процедури, чрез които се дава предимство на предотвратяването на тежките произшествия.

(3) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" предприема действия за извършване на необходимите изменения в националните правила, отразяващи приетите ОМБ и техните изменения, както и за да бъдат постигнати ОКБ, включително всички преработени ОКБ, в съответствие с граfiците за въвеждане, които ги придружават. Тези изменения се вземат предвид в годишния план за безопасност, посочен в чл. 9а, ал. 1.

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм. и доп., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" нотифицира Европейската комисия и Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз за националните правила за безопасност, които са в сила и посочва тяхната сфера на приложение чрез информационнотехнологичната система, управлявана от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз съгласно член 27 от Регламент (ЕС) 2016/796 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕО) № 881/2004 (ОВ, L 138/1 от 2016 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2016/796".

(2) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" прави необходимото съществуващите национални правила да са леснодостъпни, да са публично достояние и да са формулирани с термини, които всички заинтересовани страни могат да разберат. При поискване от заинтересована страна Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" предоставя допълнителна информация относно националните правила.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Правилата, нотифицирани до 15 юни 2016 г., се прилагат, ако отговарят едновременно на следните условия:

1. попадат в някой от типовете правила, посочени в приложение № 2;
2. съответстват на законодателството на Европейския съюз, включително по-специално на Техническите спецификации за оперативна съвместимост (ТСОС), ОКБ и ОМБ;
3. като резултат от прилагането им няма да има дискриминация или прикрито ограничение по отношение на транспортната дейност между държавите – членки на Европейския съюз.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да използва инструмента за управление на правилата, разработен от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз съгласно член 27, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/796, и да отправи искане към Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз да класифицира конкретни правила, вземайки предвид развитието на законодателството на Европейския съюз.

(5) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" уведомява Европейската комисия по реда, определен в ал. 1, за всички изменения в националните правила за безопасност по чл. 20, ал. 3.

Чл. 21а. (Нов – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) (1) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да определя нови национални правила само в следните случаи:

1. когато правила относно съществуващите методи за безопасност не са обхванати от ОМБ;
2. когато правилата за експлоатация на железопътната система все още не са обхванати от ТСОС;
3. като спешна превантивна мярка, особено след произшествие или инцидент;
4. когато е необходимо да се преразгледа вече нотифицирано правило;
5. когато правилата относно изискванията спрямо персонала, изпълняващ критични функции по отношение на безопасността, включително критериите за подбор, здравословната годност и професионалното обучение, още не са обхванати от ТСОС или от Директива 2007/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. за сертифициране на машинисти, управляващи локомотиви и влакове в рамките на железопътната система на Общността (ОВ, L 315/51 от 3 декември 2007 г.).

(2) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" представя проекта за ново национално правило на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз и на Европейската комисия за разглеждане своевременно и в съответствие с крайните срокове, посочени в член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/796, преди очакваното въвеждане на предложеното ново правило в националната правна система, като предоставя обосновка за въвеждането му, чрез информационнотехнологичната система по чл. 21, ал. 1. Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" прави необходимото проектът да е достатъчно подробно описан, за да може Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз да извърши своята оценка в съответствие с член 25, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/796.

(3) В случай на спешни превантивни мерки изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може незабавно да приеме ново правило, което да се приложи веднага. За това правило се изпраща нотификация съгласно член 27, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/796 и то подлежи на оценка от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз в съответствие с член 26, параграфи 1, 2 и 5 от Регламент (ЕС) 2016/796.

Чл. 21б. (Нов – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) (1) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да не нотифицира правила и ограничения с местен характер. В такъв случай тези правила и ограничения се посочват в регистъра на инфраструктурата, който се води съгласно чл. 61, ал. 1 от Наредба № 57 от 2004 г. за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на Европейския съюз (ДВ, бр. 55 от 2004 г.), или в референтния документ за железопътната мрежа, посочен в чл. 23, ал. 1 от ЗЖТ, се указва къде са публикувани тези правила и ограничения.

(2) Националните правила, за които не е изпратена нотификация в съответствие с настоящия раздел, не се прилагат за целите на настоящата наредба.

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Система за управление на безопасността

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Управителите на железопътна инфраструктура и железопътните предприятия изграждат свои системи за управление на безопасността, за да гарантират, че железопътната система може да постигне минималните общи критерии за безопасност и че съответства на националните правила за безопасност и на изискванията за безопасност, формулирани в ТСОС, както и че се прилагат съответните части на ОМБ.

(2) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Системите за управление на безопасността се адаптират към типа, обхвата, областта на дейност и други условия на извършваната дейност и осигуряват контрол на рисковете на управителя на железопътна инфраструктура или железопътното предприятие, включително предоставянето на поддръжка и материали и използването на изпълнители. В допълнение на съществуващите национални и международни правила за

отговорност системата за управление на безопасността отчита, когато е уместно и разумно, рисковете, произтичащи в резултат от дейностите на други участници в транспортния процес.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Системата за управление на безопасността следва да бъде документирана във всички основни части, и по-специално:

1. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) да описва разпределянето на отговорностите в рамките на организацията на управителя на инфраструктурата или железопътното предприятие;

2. да показва как се осигурява контрол от страна на ръководството върху различните нива в организацията;

3. да показва как се включва персоналот и техните представители на всички нива;

4. (доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) да показва как се гарантира непрекъснато подобряване на системата за управление на безопасността, включително като се дава предимство на предотвратяването на тежки произшествия.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Основните елементи на системата за управление на безопасността са следните:

1. организационна структура;

2. вътрешни правила за функционирането на системата за управление на безопасността;

3. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) политика за безопасност, одобрена от управителя/изпълнителния директор на предприятието/търговското дружество и сведена до знанието на целия персонал;

4. качествени и количествени критерии за поддържане и подобряване на съществуващото ниво на безопасност, включително планове и процедури за постигането на тези цели;

5. (изм. и доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) процедури и методи за идентифициране на рискове, извършване на оценка на риска и въвеждане на мерки за контрол на риска в случаите, когато промяна на експлоатационните условия или нов материал налагат поемането на нови рискове за инфраструктурата или за интерфейса човек – машина – организация;

6. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., изм. и доп., бр. 66 от 2019 г.) процедури за разследване на железопътни произшествия и инциденти, които гарантират, че произшествията, инцидентите, ситуацияите, близки до инциденти и други опасни събития, се докладват, разследват и анализират в съответствие с тази наредба и се вземат необходимите превантивни мерки;

7. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) споразумения за предоставяне на необходимата информация за безопасността между управителите на железопътната инфраструктура и железопътните предприятия, както и между железопътните предприятия, експлоатиращи една и съща инфраструктура, и вътрешни процедури за предоставяне на информацията до всички нива;

8. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) процедури и формати за начина на документиране на информацията за безопасността и определяне на процедура за общ контрол на конфигурацията на информацията от съществено значение относно безопасността;

9. планове за аварийно-възстановителни действия в случай на произшествия, бедствия и аварии, съгласувани със съответните компетентни органи, както и предоставяне на първоначална информация;

10. система от общи цели, правила, критерии, методи, показатели, процедури и оценки за безопасност;

11. (доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) план за провеждане на периодични вътрешни одити на системата за управление на безопасността;

12. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) процедури за прилагане на съществуващи, нови и изменени технически и експлоатационни изисквания, формулирани в ТСОС или НПБ, в други съответни правила или в решения на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация";

13. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) програми за обучение на персонала и системи, които гарантират, че се поддържа компетентността на персонала и че се изпълняват задачите, включително условията и редът относно безопасност и здраве при работа;

14. (нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) процедури за гарантиране на съответствие със стандартите и други нормативни условия през целия експлоатационен период на съоръженията и операциите.

(5) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Управителят на инфраструктурата и железопътните предприятия могат да включват всякакви други елементи в системите за управление на безопасността освен посочените в ал. 4, необходими за покриване на рисковете, свързани с безопасността, в съответствие с оценката на рисковете, произтичащи от собствената им дейност.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Управителят на инфраструктурата и железопътните предприятия чрез системата за управление за безопасността насърчават изграждането на култура на взаимно доверие, увереност и обучение, в рамките на която персоналът се насърчава да допринася за развитието на безопасността, като същевременно се спазва поверителност.

(7) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) След настъпване на тежко произшествие железопътното предприятие предоставя помощ на пострадалите, като ги подпомага при процедурите за подаване на жалби в съответствие с Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ, L 315 от 2007 г.). При предоставянето на такава помощ се използват канали за комуникация със семействата на пострадалите, като това включва психологическа подкрепа.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) Чрез системата за управление на безопасността се осигурява контрол на всички рискове, свързани с дейностите на управителите на железопътна инфраструктура, железопътните предприятия и техните контрагенти, както и рисковете, произтичащи в резултат от дейностите на други лица.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) Системата за управление на безопасността на управителя на железопътната инфраструктура отчита ефекта от въздействието от дейностите на железопътните предприятия върху инфраструктурата и осигурява възможност за всички железопътни предприятия да осъществяват превози при спазване на изискванията на ТСОС и националните правила за безопасност, както и на условията, формулирани в сертификатите за безопасност.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) (1) (Предишен текст на чл. 25 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Системата за управление на безопасността на управителя на железопътната инфраструктура осигурява координирано изпълнение на процедурите при извънредни обстоятелства от него и всички железопътни предприятия, опериращи на неговата инфраструктура.

(2) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Управителят на инфраструктурата улеснява при извънредни обстоятелства координацията и готовността на компетентните служби за реагиране при извънредни ситуации от двете страни на границата при трансгранична инфраструктура.

Глава трета

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

ЕДИНЕН СЕРТИФИКАТ И УДОСТОВЕРЕНИЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., доп., бр. 66 от 2019 г.)

Раздел I

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Общи разпоредби за единен сертификат и удостоверение за безопасност

(Загл. изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., доп., бр. 66 от 2019 г.)

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" издава единен сертификат за безопасност на железопътно предприятие, което има област на дейност в Република България, когато това е поискано от заявителя, и удостоверение за безопасност на управител на железопътна инфраструктура.

(2) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Единен сертификат за безопасност на железопътни предприятия с област на дейност в Република България и в една или повече държави – членки на Европейския съюз, или по искане на заявителя – единен сертификат за безопасност на железопътно предприятие с област на дейност в Република България, се издава от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Единните сертификати за безопасност по ал. 1 и 2 и удостоверението за безопасност на управител на железопътна инфраструктура са поименни и не подлежат на преотстъпване.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) Единният сертификат за безопасност се издава за срок до 5 години и се подновява след подаване на заявление от железопътното предприятие. Удостоверението за безопасност е валидно 5 години и се подновява след подаване на заявление от управителя на инфраструктурата

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) За издаване на единен сертификат по чл. 26, ал. 1 и 2 кандидатите подават заявление чрез системата за обслужване на едно гише съгласно член 12 от Регламент (ЕС) 2016/796, в което посочват сертифициращ орган.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.).

(3) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) За издаване на удостоверение за безопасност на управител на железопътна инфраструктура кандидатите подават писмено заявление до изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация".

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Заявлението и всички документи към него се подават на български език.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" разглежда подаденото заявление по чл. 28, ал. 1 за издаване на единен сертификат за безопасност на железопътно предприятие с област на дейност в Република България. В случай че се констатират пропуски или недостатъци в заявлението или в документацията, приложена към него, на кандидата се предоставя срок за отстраняването им.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да изиска всякаква допълнителна информация от кандидата, като определя срок за допълване на досието към заявлението.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" се произнася с решение в срок до 4 месеца от датата на подаване на цялата необходима и допълнително изисквана информация със съответните документи.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм. и доп., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" предоставя на електронната си страница списък с изискванията за получаване на единен сертификат за безопасност.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" дава указания за получаване на единен сертификат за безопасност относно услуги, извършвани върху ограничена част на железопътната инфраструктура, и по-специално относно определяне на правилата, които са валидни за въпросната част.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., предишен текст на чл. 32, изм. и доп., бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" упражнява надзор за спазването на изискванията, при наличието на които са издадени сертификатът и удостоверението за безопасност, като прилага общия метод за безопасност съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2018/761 на Комисията от 16 февруари 2018 г.

за определяне на общи методи за безопасност, отнасящи се за надзор от националните органи по безопасността след издаването на единен сертификат за безопасност или на разрешение за безопасност в съответствие с Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1077/2012 на Комисията (ОВ, L 129 от 2018 г.) за осъществяване на контрол върху рисковете, свързани с дейността на железопътните превозвачи и управителите на железопътна инфраструктура, включително при осигуряването на поддръжката и материалите, и използването на подизпълнители.

(2) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) В процеса на подновяването на единни сертификати за безопасност, издадени от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация", и на удостоверения за безопасност се използва информацията, събрана по време на надзорната дейност.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) (1) В случай че изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" е издал решение за отказ за издаване на единен сертификат за безопасност, в срок от един месец, считано от уведомлението за това, заявителят може да поиска да се преразгледа решението.

(2) В срок от два месеца от датата на получаване на искането за преразглеждане изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да отмени своето решение за отказ и да издаде единен сертификат или да потвърди своето решение.

(3) Изричният отказ на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" за издаване на единен сертификат или удостоверение за безопасност, както и решението, с което се отнема, ограничава или изменя сертификатът или удостоверението, подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Отказ за издаване на единен сертификат за безопасност от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз, както и решението, с което се отнема, ограничава или изменя сертификатът, се обжалва съгласно чл. 9 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/867 на Комисията от 13 юни 2018 г. за създаване на процедурен правилник на апелативните съвети на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз (ОВ, L 149 от 2018 г.).

Раздел II

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Единен сертификат за безопасност на железопътно предприятие

(Загл. изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 66 от 2019 г.)

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) (1) Сертификатите за безопасност, издадени преди 16 юни 2019 г., или единните сертификати за безопасност служат като доказателство, че железопътното предприятие е изградило система за управление на безопасността и може да изпълни изискванията, предвидени в ТСОС и други приложими актове на Европейския съюз, както и националните правила за безопасност, за да контролира рисковете и да осигурява безопасни транспортни услуги по железопътната инфраструктура.

(2) Наличието на валиден сертификат за безопасност, издаден преди 16 юни 2019 г., или единен сертификат за безопасност е условие за достъп до железопътната инфраструктура.

(3) Единни сертификати за безопасност, издадени на чуждестранни железопътни предприятия, се приемат за валидни и тези предприятия могат да имат достъп до и в гранични гари и без разширяване на областта им на дейност за Република България, когато оперират по мрежа със сходни характеристики и по сходни оперативни правила. За да могат да получат достъп за извършване на превози, тези чуждестранни предприятия следва да проведат съгласуване с Изпълнителна агенция "Железопътна администрация". Това съгласуване може да

се извършва за всеки конкретен случай или да бъде включено в трансгранично споразумение между държавите членки или националните органи по безопасността.

(4) В единните сертификати за безопасност се вписват типът и обхватът на извършваните железопътни операции, както и областта на дейност. Единният сертификат за безопасност може да обхваща и странични коловози и индустриални клонове, собственост на железопътното предприятие, ако те са включени в системата му за управление на безопасността.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) По време на срока на валидност на сертификат за безопасност, издаден преди 16 юни 2019 г., или на единен сертификат за безопасност с област на дейност в Република България Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" контролира прилагането на системата за управление на безопасността и прилага принципите за надзор, установени в Приложение I на Делегиран регламент (ЕС) 2018/762 на Комисията от 8 март 2018 г. за установяване на общи методи за безопасност във връзка с изискванията към системата за управление на безопасността съгласно Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1158/2010 и (ЕС) № 1169/2010 на Комисията.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) Съдържанието на издадените единни сертификати за безопасност е съгласно Приложение III от Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/763 на Комисията от 9 април 2018 г. за определяне на практически разпоредби относно издаването на единни сертификати за безопасност на железопътни предприятия съгласно Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 653/2007 на Комисията.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) Единен сертификат за безопасност на железопътно предприятие, издаден в държава, която не е член на Европейския съюз, се признава за валиден, ако това е уговорено в международен договор, по който Република България е страна.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) Железопътното предприятие подава заявление за издаване на единен сертификат за безопасност чрез системата за обслужване на едно гише съгласно Приложение I на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/763 на Комисията от 9 април 2018 г. за определяне на практически разпоредби относно издаването на единни сертификати за безопасност на железопътни предприятия съгласно Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 653/2007 на Комисията.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) В заявлението си за единен сертификат за безопасност железопътното предприятие уточнява типа и обхвата на съответните железопътни операции и предвижданата област на дейността.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В случай че железопътното предприятие ще извършва само поддържането на товарни вагони, но не притежава валиден сертификат, оценката на неговия капацитет като лице, отговорно за поддържането на товарни вагони, се извършва като част от процедурата за разглеждане на заявлението по ал. 1.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" предоставя на железопътно предприятие, кандидатстващо за издаване на единен сертификат за безопасност за услуги, които ще извършва върху част на железопътната инфраструктура, специфичните правила и изискванията, които са валидни за съответната част от мрежата.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) Заявлението за издаване на единен сертификат за безопасност се придружава от досие, в което се съдържа документация, доказваща, че:

1. железопътното предприятие е изградило система за управление на безопасността в съответствие с чл. 22 и изпълнява изискванията, установени в ТСОС, ОМБ и ОКБ и други приложими актове, с цел да контролира рисковете и да осигурява безопасно транспортни услуги по мрежата;

2. железопътното предприятие, където е приложимо, отговаря на изискванията, регламентирани в съответните национални правила, за които е изпратена нотификация в съответствие с чл. 8.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Придружаващото заявление досие или информация за всички заявления, етапите на съответните процедури и резултатите от тях, а също и когато е приложимо – исканията и решенията на апелативния съвет, се подават чрез обслужването на едно гише, регламентирано в член 12 от Регламент (ЕС) 2016/796.

Чл. 39. (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" разглежда заявленията, като прилага процедурата и използва критериите за оценка съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2018/762 на Комисията от 8 март 2018 г. за установяване на общи методи за безопасност във връзка с изискванията към системата за управление на безопасността съгласно Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1158/2010 и (ЕС) № 1169/2010 на Комисията.

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм. и доп., бр. 66 от 2019 г.) Железопътното предприятие подава заявление за подновяване или промяна на единен сертификат за безопасност при:

1. изтичане на срока, за който е издаден;

2. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) всяка съществена промяна в обхвата, типа дейност или областта на дейност;

3. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., отм., бр. 66 от 2019 г.).

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 заявлението се подава най-малко 6 месеца преди датата на изтичане на срока на сертификата.

(3) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Ако железопътно предприятие има единен сертификат за безопасност и желае да разшири областта на дейността си, то допълва досието със съответните документи по отношение на допълнителната област на дейност и изпраща досието на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Притежателят на валиден сертификат за безопасност, издаден преди 16 юни 2019 г., или на единен сертификат за безопасност е длъжен да уведоми Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" за:

1. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) всички промени в условията на съответния сертификат за безопасност;

2. въвеждане в експлоатация на нов тип подвижен състав или назначаване на нови категории персонал.

(2) Уведомлението по ал. 1 се извършва в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелствата.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.).

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да изиска съответната част от валидния сертификат за безопасност или единния сертификат за безопасност да бъде ревизирана при настъпване на съществени промени в действащото законодателство по отношение на безопасността в железопътния транспорт.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" отнема валидните сертификати за безопасност, издадени преди 16 юни 2019 г., или единните сертификати за безопасност, издадени от него, когато установи, че притежателят на сертификата вече не отговаря на условията за сертифициране.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) Когато единният сертификат е издаден от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" изисква от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз да ограничи или отмени сертификата, когато се установи, че притежателят му вече не отговаря на условията за сертифициране.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" издава единен сертификат за безопасност на железопътните предприятия, които имат област на дейност, ограничена само в Република България, или информира заявителя за решението за отказ в рамките на предварително определен срок и във всеки случай не по-късно от четири месеца след подаване от страна на заявителя на цялата необходима информация и всякаква изисквана допълнителна информация.

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" уведомява Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз за всички издадени, подновени, изменени или отнети сертификати за безопасност, издадени преди 16 юни 2019 г., или единни сертификати за безопасност, в срок до две седмици от извършване на съответното действие.

(2) В уведомлението по ал. 1 се посочват:

1. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) наименованието и адресът на железопътното предприятие;
2. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) датата на издаване на съответния сертификат;
3. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) обхватът и валидността на съответния сертификат;
4. в случай на отнемане - мотивите за това решение.

Чл. 45а. (Нов – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) За целите на издаване на единните сертификати за безопасност изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз сключват споразумения за сътрудничество в съответствие с член 76 от Регламент (ЕС) 2016/796. Споразуменията за сътрудничество могат да включват един или повече национални органи по безопасността.

Раздел III

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Удостоверение за безопасност на управител на железопътна инфраструктура

(Загл. изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) Удостоверение за безопасност се издава на управител на железопътна инфраструктура в Република България.

(2) Наличието на удостоверение за безопасност е задължително условие за управителя на железопътна инфраструктура, за да започне да извършва своята дейност.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) Удостоверението за безопасност:

1. потвърждава, че управителят на железопътна инфраструктура е изградил своя система за управление на безопасността в съответствие с изискванията на глава втора, раздел III "Система за управление на безопасността";

2. потвърждава приемането на правилата на управителя на железопътна инфраструктура за изпълнение на специфичните изисквания, необходими за безопасно проектиране, поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура, и поддържането и управлението на контрола на движението и системата за сигнализация.

(2) През срока на валидност на удостоверението Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" извършва проверки за изпълнение на изискванията, при които е било издадено.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., бр. 66 от 2019 г.) През срока на валидност на удостоверението Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" контролира прилагането на системата за управление на безопасността и прилага принципите за надзор, установени в Делегиран регламент (ЕС) 2018/761 на Комисията от 16 февруари 2018 г. за определяне на общи методи за безопасност, отнасящи се за надзор от националните органи по безопасността след издаването на единен сертификат за безопасност или на разрешение за безопасност в съответствие с Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1077/2012 на Комисията (ОВ, L 129, 25.05.2018 г.)

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) Лицето, желаещо да стане управител на железопътна инфраструктура, подава писмено заявление за издаване на удостоверение за безопасност по образец съгласно приложение № 3 в съответствие с приложената към него инструкция за попълване.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. валиден сертификат за лицето, отговорно за поддържането на ПЖПС на управителя на железопътна инфраструктура - в случай че той има такъв и ще извършва сам поддържането;

2. договор и валиден сертификат за лицето, отговорно за поддържането на превозните средства на управителя на железопътна инфраструктура с трето лице - в случай че той няма да извършва сам поддържането.

(3) В случай че управителят на железопътна инфраструктура ще извършва сам поддържането на товарни вагони, но не притежава валиден сертификат, оценка на неговия капацитет като лице, отговорно за поддържането на товарни вагони, се извършва като част от процедурата за разглеждане на заявлението по ал. 1.

(4) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" разглежда заявленията, като прилага процедурата и използва критериите за оценка съгласно Регламент (ЕС) № 1169/2010.

(5) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" дава разяснения относно изискванията за удостоверение за безопасност и необходимите документи по целесъобразност под формата на документ с насоки за подаване на заявления.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Сертификатите по ал. 2 не се прилагат към заявлението, когато са издадени от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация".

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Удостоверението за безопасност се издава по образец съгласно приложение № 3а. Удостоверението за безопасност се издава в същия образец и когато то се подновява или изменя.

Чл. 50. (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 28 от 2012 г.) (1) Управителят на железопътна инфраструктура подава писмено заявление за подновяване на удостоверението за безопасност по образец съгласно приложение № 3 при:

1. изтичане на срока, за който е издадено;

2. всяка съществена промяна на инфраструктурата, сигнализацията, енергоснабдяването или на принципите на управление и поддържане;

3. издаване на управителя на железопътна инфраструктура на сертификат за лице, отговорно за поддържане на превозните средства.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 заявлението се подава 6 месеца преди датата на изтичане на срока на удостоверението.

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) Притежателят на удостоверението за безопасност е длъжен да уведоми Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" за:

1. всички промени в условията, при които е издадено удостоверението за безопасност;

2. всяка съществена промяна на инфраструктурата, сигнализацията, енергоснабдяването или на принципите на управление и поддържане.

(2) Уведомлението по ал. 1 се извършва в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелствата.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да изиска удостоверението за безопасност да бъде ревизирано при настъпване на съществени промени в действащото законодателство по отношение на безопасността в железопътния транспорт.

(2) В случаите по ал. 1 изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" подновява изцяло или частично удостоверението за безопасност.

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" отнема удостоверението за безопасност в случаите, когато установи, че управителят на железопътна инфраструктура е престанал да отговаря на изискванията, при които е издадено удостоверението за безопасност, като мотивира писмено своето решение.

Чл. 54. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" уведомява Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз в срок до две седмици за всички издадени, подновени, изменени или отнети удостоверения за безопасност.

(2) В уведомлението по ал. 1 се посочват:

1. наименованието и адресът на управителя на железопътна инфраструктура;
2. датата на издаване на удостоверението за безопасност;
3. обхватът и валидността на удостоверението за безопасност;
4. в случай на отнемане - мотивите за това решение.

Раздел IV

Подготовка на персонала и достъп до съоръжения за подготовка

Чл. 55. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Железопътните предприятия и управителят на железопътна инфраструктура създават и поддържат условия за обучение на персонала, изпълняващ дейности, свързани с безопасността на превозите.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Железопътните предприятия и управителите на железопътна инфраструктура носят отговорност за обучението и отговарят за нивото на подготовката и квалификацията на персонала си.

Чл. 56. (1) В случай че само едно лице - железопътен превозвач или управител на инфраструктура, предоставя съоръжения за обучение и подготовка на персонал, те се предоставят при условия и по ред, определени от собственика, съгласувани с Изпълнителна агенция "Железопътна администрация".

(2) Ползването на съоръженията за обучение се заплаща, като цената се формира в зависимост от разходите за поддържането и функционирането им.

Чл. 57. (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Железопътните предприятия и управителят на железопътната инфраструктура не могат да откажат признаване на правоспособността, квалификацията и професионалния опит, независимо кога и къде са придобити, при назначаване (наемане) на персонал за дейности, свързани с безопасността на превозите.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) При промяна на местоработата, лицата изпълняващи дейности, свързани с безопасността на превозите, имат право да получат всички документи, удостоверяващи тяхната подготовка, квалификация, правоспособност и опит, и да ги предоставят при кандидатстване за работа при други железопътни предприятия или управител на железопътна инфраструктура.

Раздел V

(Отм. - ДВ, бр. 88 от 2007 г.)

Въвеждане в експлоатация на годен за употреба подвижен състав

Чл. 58. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2007 г.).

Чл. 59. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2007 г.).

Чл. 60. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2007 г.).

Чл. 61. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2007 г.).

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2007 г.).

Раздел VI

(Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Поддръжка на превозните средства

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) За всяко превозно средство преди въвеждането му в експлоатация се определя лице, което е отговорно за неговото поддръжане.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Железопътните предприятия, управителите на железопътната инфраструктура или ползвателите на превозните средства могат да изпълняват функциите на лице по ал. 1.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Лицето по ал. 1 се вписва в регистъра на превозните средства по чл. 61, ал. 1 от Наредба № 57 от 2004 г. за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 55 от 2004 г.; изм., бр. 60 от 2004 г., бр. 91 от 2005 г., бр. 55 от 2006 г.; попр., бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 88 от 2007 г., бр. 84 от 2010 г. и бр. 5 от 2012 г.).

(4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Независимо от отговорността на лицето по ал. 1 железопътното предприятие и управителят на железопътната инфраструктура отговарят за безопасната експлоатация на превозните средства, които ползват посредством изградена система за управление на безопасността.

(5) Лицето по ал. 1 изгражда своя система за поддръжка, чрез която осигурява безопасното експлоатационно състояние на превозните средства, за които отговаря, като гарантира, че те са поддържани в съответствие със:

1. досието за поддръжката на съответното превозно средство, включително инструкциите и други технически документи;

2. действащите разпоредби, вкл. правилата за поддръжане и изискванията на ТСОС.

(6) Лицето по ал. 1 извършва поддръжането на превозните средства самостоятелно или го възлага чрез сключването на договор.

(7) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) При смяна на лицето, което отговаря за поддръжането, собственикът или ползвателят на съответните ПЖПС уведомява Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" за промяната, която незабавно се отразява в националния регистър на превозните средства. Лицето, което е отговаряло за поддръжането, се освобождава от отговорностите си след отписване от националния регистър на превозните средства.

(8) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) В случай че към датата на отписване на лицето, което е отговаряло за поддръжането на превозните средства от регистъра по ал. 3, не е посочено ново лице, което да отговаря за поддръжането, съответните превозни средства се отписват до посочване и вписване на новото лице.

(9) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) При смяна на лицето, което отговаря за поддръжането, същото предава документацията за поддръжането на собственика или ползвателя на съответните превозни средства или на новото лице, което отговаря за поддръжането им.

Чл. 62б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 28 от 2012 г.) (1) Лицето по чл. 62а, ал. 1 извършва поддръжането на превозните средства след получаване на сертификат на лице, отговорно за поддръжането. Поддръжането на товарни вагони се извършва след получаване на сертификат на лице, отговорно за поддръжането на товарни вагони. Поддръжането на другите видове превозни средства се извършва след получаване на сертификат на лице, отговорно за поддръжането на съответния друг вид превозно средство.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" с решение издава, подновява, актуализира/изменя, спира действието за определен срок от време, ограничава обхвата, отнема или отказва издаването, актуализирането/изменението на сертификатите по ал. 1, както следва:

1. сертификат на лице, отговорно за поддръжането на товарни вагони се издава по образец, съгласно Приложение V на Регламент (ЕС) № 445/2011 на Комисията от 10 май 2011 г. относно система за сертифициране на структурите, които отговарят за поддръжането на товарни вагони, и за изменение на Регламент (ЕО) № 653/2007 (ОВ, L 122, 11.05.2011 г.) (Регламент (ЕС) № 445/2011);

2. сертификат на лице, отговорно за поддържането на другите видове превозни средства, се издава по образец съгласно приложение № 4а.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" с решение издава, подновява, актуализира/изменя, спира действието за определен срок от време, ограничава обхвата, отнема, отказва издаването, актуализирането/изменението на сертификат за функции по поддържането, както следва:

1. сертификат за функции по поддържането на товарни вагони се издава по образец съгласно Приложение V на Регламент (ЕС) № 445/2011;

2. сертификат за функции по поддържането на другите видове превозни се издава по образец съгласно приложение № 5а.

(4) Сертификатите по ал. 2 и 3 са поименни и не подлежат на преотстъпване.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Сертификатите по ал. 2 и 3 се издават за срок до 5 години.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Когато железопътно предприятие или управител на железопътната инфраструктура ще извършва само или сам поддържането на товарни вагони, но не притежава валиден сертификат за поддържане, оценка на неговия капацитет като лице, отговорно за поддържането на товарни вагони, се извършва като част от процедурата за разглеждане на заявлението за издаване на сертификат/удостоверение за безопасност. Издаването или подновяването на сертификат за безопасност на железопътното предприятие или на удостоверение за безопасност на управителя на железопътната инфраструктура потвърждава изпълнението на изискванията за сертифициране на лице, отговорно за поддържането.

(7) Системата за поддържане на превозните средства се състои от следните функции:

1. функция по управление, която контролира и координира функциите по поддържане, посочени в т. 2 - 4, и гарантира безопасното състояние на превозните средства в железопътната система;

2. функция по разработване на поддържането, която отговаря за управлението на документацията за поддържането, включително управлението на конфигурацията въз основа на данни за проектирането и експлоатацията, както и за качеството и извлечения опит;

3. функция по управление на поддържането на превозните средства, която отговаря за прекратяването на експлоатацията на превозно средство с цел поддържане и повторното му въвеждане в експлоатация след поддържането;

4. функция по извършване на поддържането, която отговаря за осъществяване на необходимото техническо поддържане на превозното средство или на части от него, включително документацията, свързана с техническото обслужване.

(8) Лицето, отговорно за поддържането, изпълнява функцията по управление самостоятелно, но може да възложи на друго лице (външен изпълнител) функциите по поддържане, посочени в ал. 7, т. 2 - 4.

(9) Лицето, което изпълнява някоя от функциите по поддържане, посочени в ал. 7, т. 2 - 4, може да бъде сертифицирано при спазване на критериите, определени съответно в Приложение I на Регламент (ЕС) № 445/2011 или приложение № 5б (изисквания и критерии за оценка).

(10) Независимо от възлагането на друго лице (външен изпълнител) лицето, отговорно за поддържането на превозните средства, е отговорно за резултата от дейностите по поддържане, които управлява, и е длъжно да установи система за наблюдение на посочените дейности.

Чл. 62в. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 28 от 2012 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) За издаване, подновяване или актуализиране/изменение на сертификат на лице, отговорно за поддържане на превозни средства, кандидатите подават писмено заявление до изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация", както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) за сертификат на лице, отговорно за поддържането на товарни вагони - заявление по образец съгласно Приложение IV на Регламент (ЕС) № 445/2011 с приложени писмени доказателства във връзка с процедурите, посочени в Приложение III (изисквания и критерии за оценка) на регламента;

2. (изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) за сертификат на лице, отговорно за поддържането на другите видове превозни средства - заявление по образец съгласно приложение № 4 с приложени писмени доказателства във връзка с процедурите, посочени в приложение № 4б (изисквания и критерии за оценка).

(2) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) За издаване, подновяване или актуализиране/изменение на сертификат за функции по поддържане кандидатите подават писмено заявление до изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" по образец съгласно Приложение IV на Регламент (ЕС) № 445/2011 или приложение № 5.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Към заявлението по ал. 1 или 2 се прилага документ за платена такса в размер, определен от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Към заявлението по ал. 1 се прилагат документи, доказващи съответствието с изискванията относно процедурите, определени в Приложение III на Регламент (ЕС) № 445/2011 – за товарни вагони, или в Приложение № 4б – за другите видове превозни средства. Към заявлението по ал. 2 се прилагат документи, доказващи съответствието с изискванията по отношение на функциите, за които се подава заявлението относно процедурите, определени в Приложение III на Регламент (ЕС) № 445/2011 – за товарни вагони, или в Приложение № 5б – за другите видове превозни средства.

(4) Заявлението и всички документи към него се подават на български език.

(5) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Най-малко 6 месеца преди датата на изтичане на срока на валидност на сертификат по ал. 1 или 2 се подава заявление за подновяване на сертификата. Подновеният сертификат е валиден от датата на изтичане на предишния сертификат.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) След изтичане на срока по ал. 5 се подава заявление за издаване на нов сертификат по ал. 1 или 2.

(7) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Сертифицирането се основава на оценка на способността на лицето, което отговаря за поддържането, да изпълнява съответните изисквания на Приложение III на Регламент (ЕС) № 445/2011 или на приложение № 4б и да може да ги прилага последователно. Това включва система за контрол, която да гарантира непрекъснатото съответствие с приложимите изисквания след предоставянето на сертификата на лицето, отговорно за поддържането.

(8) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) При оценка на заявленията се прилагат изискванията и критериите за оценка, определени съответно в Приложение III на Регламент (ЕС) № 445/2011 или в приложение № 4б, като се извършва и необходимата оценка на обекта или обектите на лицето, отговорно за поддържането.

(9) (Предишна ал. 7, доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" разглежда заявлението за издаване, подновяване, актуализиране/изменение на сертификат в срок до 4 месеца от датата на подаване на цялата необходима, както и допълнително изисквана информация и съответните документи.

(10) (Предишна ал. 8 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) В случай че в заявлението или в документацията, приложена към него, бъдат констатирани пропуски или недостатъци, на кандидата се предоставя срок за отстраняването им.

(11) (Предишна ал. 9 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да поиска от кандидата да представи допълнителна информация, като определя срок за представяне на съответните документи.

(12) (Предишна ал. 10, доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Лицето, отговорно за поддържането, уведомява писмено изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" за всички промени, свързани с обстоятелствата, съществували при издаване на първоначалния сертификат, в 7-дневен срок от настъпването им. В зависимост от вида и обхвата на промените изпълнителният директор преценява дали да измени, поднови, ограничи, да спре действието или отнеме сертификата.

(13) (Предишна ал. 11 – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) ИА "Железопътна администрация" най-малко веднъж годишно извършва проверки на лицето, получило сертификат за поддържане

на превозните средства, дали отговаря на изискванията за издаване на сертификата, съответно на Приложение III на Регламент (ЕС) № 445/2011 или на приложение № 4б.

Чл. 62г. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 28 от 2012 г., бр. 66 от 2019 г.) (1) Когато установи, че лицето, получило сертификат за поддържане на превозните средства по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3, не отговаря на изискванията за издаването му, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" в зависимост от степента на несъответствие може да предприеме едно от следните действия:

1. да приеме план за подобряване заедно с лицето, получило сертификата;
2. да ограничи обхвата на приложение на сертификата;
3. да спре действието на сертификата за определен срок;
4. да отнеме сертификата.

(2) План за подобряване на дейността по ал. 1, т. 1 се изготвя от сертифицираното лице, като, когато при извършената контролна проверка или надзор са дадени задължителни предписания от служителите на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" съгласно дадените им правомощия по чл. 117, ал. 2, т. 14 от Закона за железопътния транспорт, тези предписания се вземат предвид при изготвянето на плана.

(3) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" ограничава обхвата на сертификата по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3 при:

1. неизпълнение на плана за подобряване на дейността по ал. 2;
2. пропуски при изпълнението на дейности по функция "управление на поддръжката" във връзка със своевременното извършване на планови ремонти съобразно одобрения ремонтен цикъл и сертифицирания обхват;
3. пропуски при изпълнението на дейности по поддръжка съгласно нормативните изисквания, правилниците, инструкциите и друга ремонтна документация, включително: техники за свързване, безразрушителен контрол, изпитване на возилото и пускане в експлоатация, ремонт и поддръжка на тягови и спирачни системи, колооси и теглично-отбивачни съоръжения и други системи и агрегати, свързани с безопасното техническо състояние на товарни вагони, локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специални превозни средства съобразно сертифицирания обхват на поддръжка;
4. пропуски относно правилно водене на досието за поддръжка и изискуемата документация и ремонтни карти към него;
5. пропуски в използването, калибрирането, съхранението и правилното поддържане на съоръжения, оборудване и инструменти, използвани при поддръжката и ремонтната дейност;
6. влягане в ремонтната дейност на материали и резервни части без сертификат за качество и документ за произход;
7. неосигуряване на необходимо технологично оборудване и квалифициран персонал за изпълнение на дейностите по сертифицирания обхват;
8. системно неизпълнение на дадени от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" препоръки за отстраняване на несъответствия.

(4) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" спира действието на сертификата по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3 за срок до 6 месеца, когато с обективни доказателства, установени по време на контролни проверки, надзорен одит или по друг начин, се констатира, че лицето, притежател на сертификатите, не отговаря на изискванията за сертифициране, не е изпълнило задължително предписание на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация", както и не е предприело ефикасни и навременни коригиращи действия за отстраняване на критични несъответствия, свързани с безопасното техническо състояние на подвижния жп състав, както следва:

1. неупражнен контрол при възлагане на дейности на подизпълнители;
2. неизпълнение на дейности по функция "управление на поддръжката" във връзка със своевременното извършване на планови ремонти съобразно одобрения ремонтен цикъл и сертифицирания обхват;

3. неизпълнение на дейности по поддръжка съгласно нормативните изисквания, правилниците, инструкциите и друга ремонтна документация, включително: техники за свързване, безразрушителен контрол, изпитване на возилото и пускане в експлоатация, ремонт и поддръжка на тягови и спирачни системи, колооси и теглично-отбивачни съоръжения и други системи и агрегати, свързани с безопасното техническо състояние на товарни вагони, локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специални превозни средства съобразно сертифицирания обхват на поддръжка;

4. неправилно водене на досието за поддръжка и изискуемата документация и ремонтни карти към него или липса на такива;

5. използване на инструменти, оборудване, машини и съоръжения, които не отговарят на приложимите стандарти и нормативни изисквания при извършване на поддръжка и ремонтна дейност;

6. влагане в ремонтната дейност на материали и резервни части без сертификат за качество и документ за произход;

7. неосигуряване на необходимо технологично оборудване и квалифициран персонал за изпълнение на дейностите по сертифицирания обхват;

8. системно неизпълнение на дадени от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" препоръки за отстраняване на несъответствия.

(5) За времето на спиране действието на сертификатите по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3 лицето няма право да упражнява предоставените му със сертификата права.

(6) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" отнема сертификата по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3 при настъпване на някое от обстоятелствата по чл. 46б от Закона за железопътния транспорт или в случай, че притежателят на сертификата не отстрани несъответствията, довели до спиране действието на сертификата по ал. 4.

(7) Сертификатите по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3 се подновяват при потвърждаване изпълнението на изискванията на Приложение III на Регламент (ЕС) № 445/2011 или на приложение № 4б – по отношение на сертифицирания обхват на съществуващия сертификат.

(8) Сертификатите по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3 се актуализират/изменят при промяна на видовете подвижен железопътен състав и/или нивата на поддръжка, както и на функциите за поддръжка, включени в обхвата на съществуващия сертификат.

(9) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" отказва издаване, подновяване и актуализиране/изменение на сертификати по чл. 62б, ал. 2 и/или ал. 3, когато не са предоставени доказателства за съответствие с изискванията на Приложение III на Регламент (ЕС) № 445/2011 или на приложение № 4б – по отношение на заявения обхват, включително, когато заявителят не е в състояние да осигури материална база, технически средства и оборудване, квалифициран персонал и техническа документация за изпълнение на заявените дейности по поддръжка.

(10) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" мотивира решението си и уведомява лицето, отговорно за поддържане на превозните средства, за взетото решение и за причините, на които то се основава.

Чл. 62д. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Отказът да се издаде сертификат, да се поднови, да се актуализира/измени, да се ограничи, да се спре действието му или да се отнеме подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 62е. (1) (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г., предишен текст на чл. 62е, бр. 28 от 2012 г.) Сертификатът за поддържане на товарни вагони, издаден в съответствие с чл. 62б, е валиден на цялата територия на Европейския съюз.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Сертификатът за функции по поддържане на товарни вагони е валиден на територията на Европейския съюз.

Чл. 62ж. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може да определи алтернативни мерки за определяне и сертифициране на структура, отговорна за поддръжката на превозни средства, чрез дерогация:

1. когато превозните средства са регистрирани в трета държава и са поддържани в съответствие с нейното законодателство;

2. когато превозните средства се експлоатират по междурелсие, което е различно от това на основната железопътна мрежа в рамките на Европейския съюз и за които изискването по чл. 62а, ал. 5 е предвидено в международни споразумения с трети държави;

3. когато превозните средства представляват:

а) културно-историческо наследство и се движат по железопътната инфраструктура, при условие че съответстват на националните правила и разпоредби за безопасност;

б) военно оборудване;

в) средства за извършване на специален транспорт, който изисква предоставянето на специално разрешение от националния орган по безопасност преди въвеждането му в експлоатация.

(2) В случая по ал. 1, т. 3 дерогация за определяне на алтернативни мерки може да бъде предоставена за срок до 5 години.

(3) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" прилага дерогациите по ал. 1 и 2:

1. при регистриране на превозните средства в регистъра на превозните средства;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) при издаване или подновяване на единен сертификат за безопасност на железопътното предприятие или удостоверение за безопасност на управителя на железопътната инфраструктура.

(4) Дерогациите по ал. 1 се посочват и обосновават в годишния доклад по чл. 67.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) В случай че Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз установи, че предоставена от националния орган по безопасност дерогация излага железопътната система на Общността на прекомерни рискове, незабавно информира Европейската комисия, която може да отправи искане за оттегляне на решението за дерогация.

Глава четвърта

НАЦИОНАЛЕН ОРГАН ПО БЕЗОПАСНОСТТА

Функции

Чл. 63. Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" е национален орган по безопасността в железопътния транспорт.

Чл. 64. (1) Националният орган по безопасността има следните функции:

1. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., доп., бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) издава разрешения за въвеждане в експлоатация на подсистемите за контрол, управление и сигнализация по железопътната линия, на енергийните и инфраструктурните подсистеми, изграждащи железопътната система на Европейския съюз в съответствие с Наредба № 57 от 2004 г. за условията и съществените изисквания към железопътната инфраструктура и превозните средства за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на Европейския съюз и проверява дали те се експлоатират и поддържат съгласно изискванията;

2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) осъществява контрол за съответствието на съставните елементи на оперативната съвместимост със съществените изисквания, предвидени в съответните ТСОС;

3. налага ограничителни условия или забрана за експлоатацията на съответните подсистеми или части от тях в предвидените от Закона за железопътния транспорт случаи;

4. анализира резултатите от разследването на железопътните произшествия и при необходимост предприема мерки за подобряване на нивото на безопасност;

5. (изм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., бр. 66 от 2019 г.) осъществява надзор върху процеса на разследване на произшествията и инцидентите по чл. 77, ал. 1;

6. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) разработва и прави предложения до министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за приемане на нови или промяна на съществуващите национални правила за безопасност, като осъществява постоянен контрол за спазването им;

7. (нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) води регистър на превозните средства и упражнява контрол върху регистрирането им и точността и осъвременяването на отразената в регистъра информация;

8. (нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) издава сертификат на лице, което отговаря за поддържане на превозни средства;

9. (нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) издава, подновява, изменя или отнема единен сертификат за безопасност на железопътно предприятие с област на дейност в Република България и е заявило, че сертифициращ орган е Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и удостоверение за безопасност на управител на инфраструктурата и проверява спазването на изискванията, при които са издадени;

10. (нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) ограничава или отменя сертификати за безопасност, издадени преди 16 юни 2019 г., и проверява спазването на изискванията, при които са издадени.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Функциите по ал. 1 не могат да се прехвърлят директно или чрез допълнително договаряне на управител на железопътна инфраструктура, железопътно предприятие или възложител.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Управителите на железопътната инфраструктура и железопътните предприятия са длъжни да оказват пълно съдействие на националния орган по безопасността при изпълнение на функциите му.

(4) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Във връзка с изпълнение на функциите по ал. 1 Националният орган по безопасност има право да изисква предоставяне на информация и техническа помощ от управителя на железопътната инфраструктура и железопътните предприятия или други компетентни органи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Националният орган по безопасността използва събраната информация по време на надзора при извършването на оценка на системата за управление на безопасността на железопътното предприятие или на управителя на железопътна инфраструктура преди подновяване на сертификата, съответно удостоверението му за безопасност.

(6) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Актовете на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" във връзка с изпълнение на функциите му по ал. 1, т. 9 и 10 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 64а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) При изпълнение на функциите си по чл. 32 и по чл. 64, ал. 1, т. 7, 8, 9 и 10 Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" прилага общия метод за безопасност за осъществяване на надзор съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2018/761 на Комисията от 16 февруари 2018 г. за определяне на общи методи за безопасност, отнасящи се за надзор от националните органи по безопасността след издаването на единен сертификат за безопасност или на удостоверение за безопасност в съответствие с Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1077/2012 на Комисията (ОВ, L 129 от 2018 г.).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" разработва и прилага стратегия за надзора, като използва информацията, събрана от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз по време на оценката на досието на железопътното предприятие след издаване на неговия единен сертификат за безопасност и събраната информацията в процеса на издаване на удостоверението за безопасност на управителя на инфраструктурата.

(3) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Железопътното предприятие уведомява Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" най-малко два месеца преди започването на всякаква

нова дейност, свързана с железопътния транспорт, за да се даде възможност да се планират дейностите по надзора. Железопътното предприятие предоставя и подробна информация за категориите персонал и типовете превозни средства.

(4) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Надзорът, упражняван от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация", обхваща и наблюдение на спазването на приложимите правила относно работното време, продължителността на смените и периодите на почивка на влаковите машинисти.

(5) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" упражнява надзор върху пътните подсистеми за контрол, управление и сигнализация, енергийните и инфраструктурните подсистеми и осигурява съответствието им с основните изисквания. В случай на трансгранични инфраструктури Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" изпълнява надзорните си дейности в сътрудничество с други съответни национални органи по безопасността. Ако се установи, че управител на инфраструктура вече не отговаря на условията на неговото удостоверение за безопасност, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" ограничава или отнема това удостоверение, като мотивира своето решение.

Чл. 65. (1) (Предишен текст на чл. 65 - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Националният орган за безопасността осъществява функциите си по прозрачен и недискриминационен начин, като позволява на всички заинтересовани страни да бъдат изслушани и да аргументират своите действия.

(2) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Националният орган по безопасността публикува на електронната си страница критериите за вземане на решения, съгласно които извършва надзора по Регламент (ЕС) № 1077/2012, както и информация относно процедурата, чрез която железопътните предприятия и управителите на железопътна инфраструктура могат да подават жалби, свързани с взетите решения по време на извършения надзор на нивото на безопасност.

(3) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Ако по време на надзора се установи риск за безопасността, Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" може по всяко време да приложи временни мерки за безопасност, включително ограничаване или преустановяване на съответните операции.

(4) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз може да поиска от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" да оттегли или да адаптира мерките по ал. 3, ако установи, че са несъразмерни.

(5) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Когато срокът на действие на временната мярка по ал. 3 надхвърля три месеца, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" отправя искане към Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз да ограничи или отмени единния сертификат за безопасност, издаден от нея.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Ако Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" установи, че управител на инфраструктура вече не отговаря на условията на неговото удостоверение за безопасност, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" ограничава или отнема това удостоверение, като в решението си посочва мотивите за това действие.

(7) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) При надзора на ефективността на системите за управление на безопасността на управителите на инфраструктура и на железопътните предприятия Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" взема предвид безопасното функциониране на участниците и където е уместно – центровете за обучение, при положение, че дейността им има въздействие върху безопасността на железопътния транспорт.

Чл. 66. (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Националният орган по безопасността обменя информация с органите по безопасността на страните - членки от ЕС, и Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз за:

1. уеднаквяване на критериите за вземане на решения в цялата Общност;

2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм. и доп., бр. 66 от 2019 г.) улесняване и координиране на издаването на единен сертификат за безопасност на железопътни предприятия, които са получили международни влакови трасета в съответствие с процедурите за разпределяне на инфраструктурен капацитет върху повече от една железопътна мрежа;

3. (нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) осъществяването на надзор върху железопътно предприятие, което извършва дейност в повече от една държава - членка от ЕС, с цел координиране на подхода си при надзора на системата за управление на безопасността;

4. (нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) отнети или ограничени единни сертификати за безопасност и/или сертификати за безопасност, издадени преди 16 юни 2019 г., и/или приложените временни мерки за безопасност, включително незабавното ограничаване или преустановяване на съответните операции на железопътно предприятие.

Чл. 66а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Националният орган по безопасността сключва споразумение за сътрудничество със Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в което се регламентират обменът на информация и координирането на действията на органа и звеното при случаи на неспазване на изискванията за управление на безопасността.

Чл. 66б. (Нов – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.) (1) Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" или упълномощено от него лице ръководи Съвет по безопасност в железопътния транспорт. В Съвета по безопасност в железопътния транспорт участват ръководителите на структурите за управление на безопасността по чл. 10 на управителя на железопътната инфраструктура и на железопътните предприятия, опериращи по железопътната инфраструктура.

(2) Съветът по ал. 1 работи по правила, одобрени от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация".

Чл. 67. (1) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Националният орган за безопасност публикува ежегодно годишен доклад за дейността си през предшестващата година и го изпраща в Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз най-късно до 30 септември.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2010 г., доп., бр. 101 от 2010 г., бр. 28 от 2012 г., бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 58 от 2015 г., бр. 66 от 2019 г.) Докладът по ал. 1 съдържа информация за:

1. развитието на безопасността в железопътния транспорт, включително съвкупност от общи показатели за безопасност;

2. важните промени в законодателството и регулирането по отношение на безопасността в железопътния транспорт;

3. дейности, свързани със сертификати и разрешения за безопасност;

4. резултатите и натрупания опит от упражняването на надзор върху управителите на инфраструктура и железопътните предприятия, вкл. броя и резултатите от проверки и одити;

5. дерогациите, за които е взето решение съгласно чл. 62ж, ал. 1; и

6. опита на железопътните предприятия и управителите на инфраструктура от прилагането на съответните ОМБ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2010 г.) Ако в доклада по ал. 1 се включват данни за показатели, свързани с безопасността на железопътни линии трета категория и теснопътни железопътни линии, то те се представят отделно от тези за останалите категории железопътни линии.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2010 г., отм., бр. 66 от 2019 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2010 г., отм., бр. 66 от 2019 г.).

(6) (Нова- ДВ, бр.47 от 2010г.) Националният орган по безопасност предоставя информация за икономическото въздействие или на всички произшествия, или на значителните произшествия, като изборът за това, както и информацията се посочват изрично в годишния доклад.

(7) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2010 г.) Ако след представянето на доклада по ал. 1 в общите показатели за безопасност бъдат открити нови факти или грешки, показателите за съответната година се коригират при първа възможност, но най-късно в следващия годишен доклад.

Глава пета

РАЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОИЗШЕСТВИЯ И ИНЦИДЕНТИ В ЖЕЛЕЗОПЪТНИЯ ТРАНСПОРТ

(Загл. доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Раздел I

Общи положения

(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) Събитията, възникнали при извършване на железопътен превоз на пътници и/или товари, довели до вредни последици за железопътната система и/или за обществото или околната среда или създали предпоставки за такива последици, се разделят на следните категории:

1. тежки произшествия;
2. произшествия;
3. инциденти.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Произшествията в железопътния транспорт са следните видове сблъскване, дерайлиране, произшествие при железопътни прелези, произшествия с хора, причинени от подвижен състав в движение, пожари и др.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Инцидентите в железопътния транспорт са счупена релса, деформиран железен път, задминаване на сигнал за опасност, повредени колела и оси на подвижния състав в експлоатация и неизправност в системата за сигнализация, при която сигнализацията е по-малко ограничителна, отколкото се изисква.

Чл. 69. (1) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) При настъпване на железопътни произшествия и инциденти длъжностните лица от железопътното предприятие или железопътната инфраструктура или от лицата, извършващи дейности по строителство, ремонт, поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура, предприемат незабавно мерки за:

1. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) предотвратяване на други произшествия или инциденти;
2. уведомяване съответните длъжностни лица;
3. опазване и съхранение на вещевени доказателствата, включително на трудно забележими и нетрайни доказателства, като лед, сажди и др., чрез фотографиране или други подходящи начини;
4. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) осигуряване на информацията относно имената и адресите на всички свидетели, показанията на които могат да бъдат в полза на разследването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 28 от 2012 г.) При настъпило произшествие или инцидент задължително се уведомяват органите на Министерството на вътрешните работи, Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в железопътния транспорт в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, а при необходимост се подава информация и на телефон 112. Редът за уведомяване се определя с акт на управителя на железопътната инфраструктура.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) При настъпване на железопътни произшествия и инциденти на железопътни линии на лица със собствен железопътен транспорт и/или с приемно-предавателна дейност или на железопътна

инфраструктура на железопътно предприятие те уведомяват заинтересованите железопътни предприятия, най-близкия експлоатационен пункт на железопътната инфраструктура и Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" по ред, определен от управителя на железопътното предприятие или на лицето със собствен железопътен транспорт.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Уведомлението за настъпило произшествие или инцидент се извършва и с телеграма (факс) (приложение № 6).

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 28 от 2012 г.) Полученото уведомление за настъпило събитие по чл. 68, ал. 1 се регистрира писмено от съответните длъжностни лица.

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Дежурното длъжностно лице от структурата за управление на безопасността на железопътната инфраструктура, определено с акта по чл. 69, ал. 2, анализира постъпилата първоначална информация за всяко събитие по чл. 68, ал. 1 и предлага на специализираното звено за разследване на произшествия в железопътния транспорт в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията класификация на вида му.

(2) (Нова – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) След получено уведомление за настъпило събитие по чл. 68 ръководителят на специализираното звено за разследване в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията потвърждава или променя класификацията на събитието и информира управителя на железопътната инфраструктура и Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" дали ще предприеме разследване.

(3) (Доп. - ДВ, бр.28 от 2012г., предишна ал.2, бр.29 от 2018г., в сила от 30.03.2018г.) С акта по чл.69, ал.2 управителят на железопътната инфраструктура определя и ред за назначаване и състав на оперативна група, която регистрира, запазва и съхранява веществените доказателства и изготвя констативни протоколи, съгласно съответния образец по приложение № 7.

Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) За ръководител на оперативната група се определя представител на управителя на железопътната инфраструктура, а за членове - представители от съответните служби на инфраструктурата и железопътните предприятия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Съставът на оперативната група при произшествие или инцидент на територията на железопътно предприятие или лице със собствен железопътен транспорт и/или приемно-предавателна дейност се определя от управителите на превозвача и лицето със собствен железопътен транспорт.

(3) Не може да бъде ръководител или член на оперативна група лице, пряко участвало в железопътно произшествие или инцидент.

Чл. 73. (1) (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) Оперативната група по чл. 71, ал. 3 събира всички образци, книги, дневници и писмени показания, аудио- и видеозаписи, фотографски и други материали, регистрира наличието и изправността на пломбите по осигурителната техника и подвижния състав, както и налични части от подвижния състав или други предмети, имащи отношение към произшествието и/или инцидента, и съставя констативни протоколи.

(2) При съставяне на констативните протоколи приоритет има този за състоянието на осигурителната техника, а при произшествие на прелез - констативният протокол за състоянието на прелезното устройство.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Оперативната група изготвя доклад съгласно приложение № 7 за фактите и обстоятелствата, констатирани при огледа на мястото на железопътното произшествие или инцидент, който се подписва от председателя и членовете на оперативната група и се предава на председателя на комисията за разследване в срок до 5 работни дни от деня на назначаването на оперативната група. При необходимост срокът може да бъде удължен с разрешение на председателя на комисията за разследване.

(4) Всички изготвени констативни протоколи и събрани други материали са неразделна част от доклада по ал. 3.

(5) (Нова – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г., доп., бр. 66 от 2019 г.) Оперативната група завършва своята работа на мястото на произшествието и/или инцидента в най-краткия възможен срок, за да се разреши започването на аварийно-възстановителни работи с цел възобновяване движението на влаковете.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Когато в железопътното произшествие или инцидент участва само един участник – железопътно предприятие или управител на инфраструктурата, оперативната група по чл. 71, ал. 3 предоставя събраните материали на участника за провеждане на вътрешно разследване и изготвяне на доклад.

Раздел II

Разследване

(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Чл. 74. (1) Техническото разследване на железопътните произшествия и инциденти се извършва от комисия за установяване на причините и предпоставките за възникването им.

(2) Разследването по ал. 1 се извършва независимо от съдебното разследване.

(3) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Разследването цели подобряване на безопасността в железопътния транспорт, предотвратяване и недопускане на произшествия, като се дава предимство на предотвратяването на тежки произшествия.

Чл. 75. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) Железопътни произшествия и инциденти, възникнали на територията на Р. България, се разследват от български разследващ орган.

(2) В случаите, когато не е възможно да се установи на територията на коя държава е настъпило произшествието или инцидентът или когато е възникнало в района на граничните преходи, разследващите органи на държавите се споразумяват кой от тях да извърши разследването или то да бъде извършено съвместно. Разследването се извършва по реда на тази наредба, освен ако в двустранни или многостранни международни договори, по които Република България е страна, не е предвидено друго.

(3) В случаите по ал. 2, когато разследването е осъществено от разследващия орган на едната държава, разследващият орган на другата държава може да се възползва от резултатите от проведеното разследване.

(4) Когато в железопътно произшествие или инцидент, възникнали на територията на Република България, участва жп превозвач, лицензиран в държава - членка на Европейския съюз, за участие в разследването се кани и разследващият орган на съответната държава.

(5) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в железопътния транспорт в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията може да участва в разследването на тежко произшествие, произшествие или инцидент, възникнали на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, с участие на железопътен превозвач, лицензиран в Република България, когато е получило покана от разследващия орган от другата държава членка.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Разследващите органи на държавите - членки на Европейския съюз, могат да се споразумяват за провеждане на съвместни разследвания извън случаите, описани в предходните алинеи.

Чл. 76. (1) (Предишен текст на чл. 76 - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията разследва:

1. тежки железопътни произшествия;

2. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) произшествия и инциденти по своя преценка, които при различна обстановка са могли да доведат до последиците на тежките железопътни произшествия, включително технически повреди в структурните подсистеми или в елементите на железопътната система;

3. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., бр. 58 от 2015 г.) по своя преценка – произшествия и инциденти извън тези по т. 1 и 2.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Специализираното звено, по негова преценка, може да разследва и други железопътни произшествия или инциденти, като при извършване на преценката взема предвид:

1. тежестта на реализираното произшествие или инцидент;
2. дали е повторяемост на произшествия или инциденти;
3. реализираното произшествие или инцидент оказва ли съществено влияние върху регулирането и управлението на безопасността в железопътния транспорт;

4. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) наличието на молба от управителя на железопътната инфраструктура, железопътните предприятия, Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" или други държавни членки.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г., предишна ал. 2, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Разследването по ал. 1 се извършва по реда на Закона за железопътния транспорт, на тази наредба и правила, утвърдени от директора на дирекция "Звено за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътен транспорт" в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(4) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Разследването по ал. 1 и 2 не определя вина или отговорност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 58 от 2015 г., отм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.).

(6) (Нова – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Инспекторите от специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти се легитимират с инспекторска карта, издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., бр. 66 от 2019 г.) Разследването на произшествия и инциденти извън тези по чл. 76, ал. 1 и на ситуации, близки до инциденти, се извършва от управителите на железопътна инфраструктура и/или железопътните предприятия по процедури за разследване на железопътни произшествия и инциденти, включени в техните системи за управление на безопасността (СУБ) съгласно чл. 22, ал. 3, т. 6.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., отм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.).

(3) (Нова – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) При извършване на разследване по ал. 1 с двама или повече участници – железопътни предприятия и/или управители на инфраструктурата, разследването се извършва съвместно от районни разследващи комисии в състав, включващ представители на структурите за управление на безопасността на участниците в произшествието и/или инцидента.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., предишна ал. 3, доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.) Произшествията и инцидентите, извън тези по чл. 76, ал. 1, и ситуациите, близки до инциденти на железопътни линии на лицата със собствен железопътен транспорт и/или приемно-предавателна дейност, се разследват от тези лица. Когато в събитието участва подвижен железопътен състав, предаден от железопътно предприятие, в разследването взема участие представител на това железопътно предприятие.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., предишна ал. 4, изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.) Разследването по ал. 4 се извършва въз основа на правила, приети от лицата със собствен железопътен транспорт и/или приемно-предавателна дейност, съгласувани със заинтересованите железопътни предприятия.

(6) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) При извършване на разследване на произшествия и инциденти извън тези по чл. 76, ал. 1, при което оперативната група е установила, че има **само един участник** – железопътно предприятие и/или управител на инфраструктурата, разследването се извършва от разследваща комисия в състав, включващ **само представители на участника** в произшествието и/или инцидента.

(7) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Ръководителят на службата по безопасност на жп предприятието, ако е съвместимо, информира своевременно председателя на съответната РРК за изземване на разследването на произшествието или инцидента по ал. 6.

Раздел III

Комисия за разследване

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Разследването на железопътни произшествия или инциденти по чл. 76 се извършва от комисия с председател ръководителя на специализираното звено, определена със заповед на директора на дирекция "Звено за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътен транспорт".

(2) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.) До определянето на комисията по ал. 1 ръководителят на специализираното звено предприема действия за организиране и започване на разследване на железопътно произшествие или инцидент по чл. 76.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., предишна ал. 2, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.) Районните разследващи комисии по чл. 77, ал. 3 са постоянно действащи и се назначават със заповед на управителя на инфраструктурата, съгласувано с ръководителите на железопътните предприятия.

(4) (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Комисиите за разследване по чл. 77, ал. 6 със само един участник се назначават от управителя на железопътното предприятие и/или от управителя на инфраструктурата.

(5) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 58 от 2015 г., изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., предишна ал. 4, доп., бр. 66 от 2019 г.) Председател на районната разследваща комисия по чл. 77, ал. 3 е ръководителят на съответната регионална структура за управление на безопасността на управителя на железопътната инфраструктура. Районната разследваща комисия разследва конкретното произшествие/инцидент в състав от представителите на структурите за управление на безопасността на участниците в произшествието/инцидента.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., предишна ал. 5, бр. 66 от 2019 г.) Районните разследващи комисии извършват своята дейност по правила, изготвени и одобрени от управителя на железопътната инфраструктура, съгласувано с железопътните предприятия и Изпълнителна агенция "Железопътна администрация".

(7) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., предишна ал. 6, доп., бр. 66 от 2019 г.) На заседанията на районната разследваща комисия по чл. 77, ал. 3 и разследващата комисия по чл. 77, ал. 6 присъстват представители на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" в съответствие с изискването за осъществяване на надзор от Националния орган по безопасността съгласно чл. 64а.

(8) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., предишна ал. 6, изм., бр. 58 от 2015 г., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г., предишна ал. 7, бр. 66 от 2019 г.) Действията, предприети от ръководителя на специализираното звено по ал. 2, извършвани на мястото на произшествието, приключват в най-краткия възможен срок, за да се възстанови движението на влаковете.

Чл. 79. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.).

Чл. 80. (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) В срок до една седмица специализираното звено информира Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз за решението за приемане на разследването. В информацията се посочват датата, времето и мястото на произшествието, както и видът и последствията по отношение на смъртните случаи, травмите и материалните щети.

Чл. 81. (1) При разследване на железопътни произшествия и инциденти комисията изяснява следните въпроси:

1. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) дата, час и място на произшествието или инцидента;
2. длъжностни лица, имащи пряко или косвено отношение към случая;
3. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) действия на длъжностните лица преди произшествието или инцидента;
4. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) физическо състояние на длъжностните лица, имащи пряко или косвено отношение към произшествието или инцидента - време за почивка, инструктаж

преди започване на работа, предсменен (предпътен) медицински преглед, употреба на алкохол или други упойващи вещества и медикаменти;

5. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) документи за заемане на длъжност и правоспособност на лицата, имащи пряко или косвено отношение към произшествието или инцидента (удостоверения за издържан изпит по нормативната база, допълнителни квалификации и правоспособности за работа със съоръженията, къде са придобити и др.);

6. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) събития и факти, предшестващи произшествието или инцидента по отношение на железния път, осигурителната техника, контактната мрежа, подвижния състав и други, отразено в съответната документация - строително-ремонтни дейности, поддръжка, последни ремонти и проверки, други подобни инциденти в участъка или със съответния подвижен състав;

7. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) спазването на процедурите и технологиите на работа на железопътната инфраструктура преди и по време на произшествието или инцидента;

8. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) спазване на технологиите за обслужване на подвижния състав и характеристиките преди и по време на произшествието или инцидента;

9. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) състояние на железопътната инфраструктура и подвижния състав преди, по време и след произшествието или инцидента;

10. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) технически и външни фактори, повлияли или допринесли за произшествието или инцидента;

11. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) причини за произшествието или инцидента;

12. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) последствия от произшествието или инцидента - убити, ранени, щети, разходи;

13. (нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) участие на поне едно железопътно превозно средство, превозващо опасни товари, и освобождаване на опасен товар.

(2) В случай на необходимост комисията извършва допълнителни измервания на параметрите на железопътната инфраструктура и подвижния състав, които се отразяват в констативни протоколи.

(3) Комисията за разследване може да допълни материалите по разследването с допълнителни документи - експертизи, показания на очевидци, длъжностни лица, участвали в произшествието, и др.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) В случаите, когато се налага снемане на показания от лицата, участвали в произшествие, инцидент или свързани с произшествие или инцидент, те се изготвят писмено пред двама представители на комисията или оперативната група и се адресират до председателя на комисията.

(5) За нуждите на разследването могат да се използват и показания, дадени пред специализираните органи на следствието и дознанието и други служби.

Чл. 82. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) Техническото разследване се извършва с уреди и апаратура за документиране, фотографиране и измерване параметрите на железопътната инфраструктура и подвижния състав, предоставени от управителя на инфраструктурата и/или железопътните предприятия, свързани с произшествието или инцидента.

(2) Измерените стойности, видът и типът на уредите и апаратите, с които са извършени измерванията, се вписват в съответните протоколи.

(3) Всички видими доказателства, имащи пряко или косвено значение за разследване на произшествието или инцидента, се документират и чрез фотографиране, като фотографиите се прилагат на хартиен и/или електронен носител към доклада.

Чл. 83. (1) При разследване на железопътни произшествия и инциденти регистрираните данни за движението на тяговия подвижен състав (скоростомерни ленти, памет или друг носител) се изземват от ръководителя на оперативната група, за което се съставя протокол.

(2) Редът за разчитане, анализ и съхранение на информацията и носителите с регистрираните данни по ал. 1 се определя от председателя на комисията за разследване.

(3) За анализ на снетата информация по ал. 2 председателят на комисията може да поиска извършването на експертиза. Анализът, резултатът от експертизата и копие от записаната на носителя информация се прилагат към доклада на комисията.

(4) Председателят на комисията определя лицата или организацията, които извършват необходимите експертизи и анализи по ал. 2 и 3, мястото, реда и начина за съхранение на елементи или части от железопътната инфраструктура и/или подвижния състав, имащи значение за разследване на произшествието или инцидента.

Чл. 84. (1) Комисията за разследване и оперативната група имат право на:

1. (доп. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г., бр. 66 от 2019 г.) незабавен достъп до мястото на железопътното произшествие или инцидент, засегнатия или участвалия в произшествието или инцидента подвижен състав, съответните елементи на инфраструктурата, включително устройствата за сигнализация и документацията за регистриране на движението на влаковете, предприетите манипулации с осигурителната техника и дадените разпореждания при управление на превозите;

2. достъп за непосредствено документиране на доказателствата и контролирано преместване на останките от произшествието, инсталациите или компонентите на инфраструктурата за проучване и анализ;

3. достъп и използване на съдържанието на записващите устройства на жп возило, апаратурата за записване на устни съобщения и регистриране на действието на сигнализацията и системата за управление на движението;

4. достъп до резултатите от експертизата на телата на жертвите;

5. достъп до резултатите от проверките на здравословното състояние, предсменния инструктаж и др. на влаковия и друг персонал, участвал в железопътното произшествие или инцидент;

6. (доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) достъп до писмените показания и възможност за контакт с железопътния персонал, участвал в произшествието или инцидента и други свидетели;

7. (изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) достъп до всякаква информация или записи, свързани с разследването, притежавани от управителя на железопътната инфраструктура, железопътните предприятия, лицата, отговорни за поддръжката на превозните средства по чл. 45, ал. 1 от Закона за железопътния транспорт, и Изпълнителна агенция "Железопътна администрация".

(2) (Нова – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) В случай че разследващите органи на Министерството на вътрешните работи извършват действие по разследване на местопроизшествието, достъпът по ал. 1 се осъществява след съгласуване по реда на Наредба № Н-32 от 19.09.2007 г. за съгласуването на действията и обмяната на информация при разследване на железопътни произшествия и инциденти (Наредба № Н-32).

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Всички факти, данни, обстоятелства и документи, станали достояние на комисията за разследване или оперативната група, се използват само за целите на разследването.

Чл. 85. (1) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Всички длъжностни лица от железопътната инфраструктура и железопътните предприятия са длъжни да оказват пълно съдействие на оперативната група и комисията за разследване.

(2) За скриване, прикриване, унищожаване и опитите за скриване, прикриване и/или унищожаване на веществени доказателства и информация, които могат да послужат за установяване на техническите причини за произшествието, а така също подаване на невярна информация и писмени обяснения, злоупотреби или опити за злоупотреби с документация, както и на налични части от подвижния състав, превозваните товари и железопътната инфраструктура, длъжностните лица подлежат на административнонаказателна отговорност съгласно Закона за железопътния транспорт, ако деянието не съставлява престъпление.

(3) При установяване на действия по ал. 2 председателят на комисията за разследване уведомява органите на дознанието или следствието.

Чл. 86. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) Всички длъжностни лица от железопътната инфраструктура, железопътните предприятия и/или лицата, извършващи дейности по строителство, ремонт, поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура и/или подвижния състав, задължително изготвят и предават на ръководителя на оперативната група писмени показания за експлоатационната ситуация и предприетите от тях действия непосредствено преди и по време на произшествието.

(2) В случай че поради технологични причини показанията не могат да бъдат представени веднага след произшествието, лицата изготвят показанията по ал. 1 най-късно до един час след приключване на дежурството им.

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) При разследване на произшествие или инцидент лицата, имащи пряко или косвено отношение към произшествието или инцидента, напускат зоната на събитието след разрешение от ръководителя на оперативната група, ако не е разпоредено друго от органите на Министерството на вътрешните работи и/или от ръководителя на специализираното звено за разследване на железопътни произшествия в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, когато звеното разследва произшествия по чл. 76, ал. 1, и/или от председателя на районната разследваща комисия при разследване по чл. 77, ал. 3.

Чл. 88. Отказът на лицата, имащи пряко или косвено отношение към железопътно произшествие, да дадат показания се отразява в доклада на комисията.

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Дейностите по възстановяване на железопътната инфраструктура започват след даване на писмено разрешение от ръководителя на оперативната група до ръководителя на аварийно-възстановителните работи съгласно чл. 10 от Наредба № Н-32.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Ръководителят на оперативната група издава разрешението по ал. 1 за започване на аварийно-възстановителните работи или дава разрешение за възстановяване на движението на влаковете, както следва:

1. когато разследването се извършва от специализираното звено за разследване на железопътни произшествия в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията – след съгласуване с ръководителя на специализираното звено;

2. при разследване по чл. 77, ал. 3 – след съгласуване с председателя на постоянно действащата Районна разследваща комисия по чл. 78, ал. 3.

Чл. 90. (Доп. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) При необходимост специализираното звено за разследване на железопътни произшествия в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията или комисията за разследване може да поиска помощ от други компетентни държавни разследващи органи, от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз или от компетентните органи на страните - членки на Европейския съюз, за експертно мнение или за извършване на технически прегледи, анализи или оценки.

Чл. 91. (1) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г., изм. и доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Разследването, извършвано от специализираното звено, е максимално открито, като на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и на всички засегнати страни – собственици на увредено имущество, производители, представители на персонала и потребители, управител на железопътната инфраструктура, железопътни предприятия, аварийни служби, роднини на жертвите и други, се предоставя проект на доклад, който съдържа информация за хода на разследването и доколкото е целесъобразно, им се предоставя възможност за изразяване на мнения и становища.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Специализираното звено изпълнява задачите си ефективно и обективно – без натиск или упражняване на влияние, при осигурена независимост на дейността му. Министърът на транспорта, информационните

технологии и съобщенията и служител на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, който не е инспектор по разследване, не могат да участват в разследването, изготвянето на окончателния доклад за причините за железопътно произшествие или инцидент и при формулиране на препоръките за безопасност, дадени от специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) В срок до 12 месеца от датата на произшествието или инцидента ръководителят на звеното за разследване изготвя окончателен доклад за причините за железопътно произшествие или инцидент (приложение № 8), който се публикува на електронната страница на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и се изпраща на всички страни по ал. 1.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г., бр. 66 от 2019 г.) Специализираното звено изпраща на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз копие от доклада по ал. 3.

Чл. 92. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.) (1) Разследването по чл. 77, ал. 3, извършено съвместно от районна разследваща комисия, приключва с доклад, в който се посочва техническата причина, без да се търси вина или размер на щетите. Докладът се разписва от всички членове в комисията. В доклада, ако е необходимо, се дават препоръки към структурите за управление на безопасността на управителя на железопътната инфраструктура и/или железопътните предприятия с цел подобряване на безопасността и недопускане на произшествия и инциденти.

(2) Доклад по ал. 1, подписан с особено мнение от някой от участниците в разследващата комисия, се докладва на заседание на Съвета по безопасност по чл. 66б. Съветът по безопасност със свое решение може да уважи особеното мнение и да върне доклада на районната разследваща комисия за ново разследване или може да не уважи особеното мнение и да потвърди заключението на разследващата комисия.

Чл. 93. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) След приключване на разследването по чл. 76 и 77 разследващата комисия дава препоръки за подобряване на безопасността и за предотвратяване на нови произшествия и инциденти.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Препоръки могат да се дават и по време на разследването.

Чл. 94. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., бр. 58 от 2015 г.) Препоръките за безопасност, дадени от специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти, се адресират до Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и ако е необходимо, поради характера на препоръката – и до други органи и/или до друга държава – членка на Европейския съюз, засегната от разследваното произшествие или инцидент. Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" взема необходимите мерки и когато е целесъобразно, предприема съответните действия.

(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) Препоръките за безопасност по ал. 1 не създават презумпция за вина или отговорност за произшествието или инцидента.

(3) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Препоръките за безопасност по ал. 1 съдържат важна информация относно подобряването на безопасността в железопътния транспорт.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 28 от 2012 г., предишна ал. 3, бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Лицата и структурите по ал. 1 докладват веднъж годишно на ръководителя на специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти за изпълнението на дадените препоръки.

Чл. 95. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) Ежегодно до 30 септември специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти изготвя и публикува годишен доклад за разследванията, извършени през предшестващата година, дадените препоръки за безопасност и предприетите действия за изпълнението им, копие от който изпраща на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз в същия срок.

Чл. 96. (1) (Отм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., отм., бр. 58 от 2015 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти по собствена преценка може да участва в работата по разследване на събития, различни от железопътните произшествия и инциденти, при положение че тези разследвания не застрашават неговата независимост.

Чл. 97. (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г., бр. 66 от 2019 г.) Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти обменя мнения и опит с разследващите органи и национални органи по безопасността на страни - членки на Европейския съюз, както и с Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз за разработване на общи методи за разследване, формулиране на общи принципи за прилагане на препоръките за безопасност.

Чл. 98. (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" включва в годишния доклад по чл. 67, ал. 1 данни за общите показатели за безопасност (ОПБ), свързани с железопътните произшествия, инциденти и предпоставки за произшествия или инциденти.

Чл. 99. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1) Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти води архив на разследваните произшествия и инциденти по чл. 76.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.).

(3) (Отм. – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.).

(4) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 29 от 2018 г., в сила от 24.05.2018 г.) Управителят на железопътната инфраструктура, железопътните предприятия и лицата със собствен железопътен транспорт и/или приемно-предавателна дейност водят собствени архиви на разследваните от тях произшествия, инциденти и ситуации, близки до инциденти.

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Разходи за разследвания, извършвани от Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в железопътния транспорт

Чл. 99а. (Нов – ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Ръководителят на специализираното звено за разследване на произшествия в железопътния транспорт разработва и представя в дирекция "Финанси" на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията бюджет за следващата финансова година и тригодишна бюджетна прогноза. При представянето им ръководителят на звеното заявява и ресурсните потребности на специализираното звено за разследване на железопътни произшествия.

Чл. 100. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Разходите за извършване на лабораторни изследвания, експертизи, становища и разшифроване на носителите на железопътна информация, включително и в чужбина, свързани с разкриване на причините за железопътно произшествие или инцидент, разследвани от Специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в железопътния транспорт, се осигуряват от бюджета на Звеното за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл. 101. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Поддържането на квалификацията на инспекторите по разследване на железопътни произшествия чрез участие в специализирани курсове и семинари за подготовка и повишаване на квалификацията се осигурява от бюджета на Звеното за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл. 102. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2012 г., изм., бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.) Когато в комисията по разследване на железопътно произшествие или инцидент са включени външни експерти, разходите за командировка и сключените с тях граждански договори се осигуряват от бюджета на Звеното за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.)

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "Съществени промени" са изменения на вида и размера на дейностите на управителя на инфраструктурата или железопътните предприятия, параметри на съставни елементи от железопътната инфраструктура или подвижния състав, които водят до промяна в принципите и технологиите на експлоатация, управление и поддържане на железопътната инфраструктура, подвижния състав или отделни елементи от тях.

2. "Железопътна система" е съвкупност от подсистемите в железопътния транспорт и връзките между тях, както и управлението на персонала и експлоатацията на системата като цяло за осигуряване на превозите.

3. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "Управител на железопътна инфраструктура" е лице, на което е възложено изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на обекти на железопътната инфраструктура и управлението на системите за контрол и безопасност на движението, ползва железопътната инфраструктура по силата на Закона за железопътния транспорт и предоставя на железопътните предприятия достъп до нея по реда, предвиден в Закона.

3а. (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "Железопътно предприятие" е търговец, притежаващ лицензия за извършване на железопътни превози, валидна на територията на държавите – членки на Европейския съюз, както и търговец с предмет на дейност превоз на пътници и/или товари с железопътен транспорт, като предприятието осигурява локомотивна тяга. Железопътно предприятие е и търговец, който осигурява само локомотивна тяга.

4. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "Железопътен превозвач" е железопътно предприятие, лицензирано за извършване на железопътни превози на пътници и/или товари.

5. "Общи критерии и цели за безопасност" са минималните нива на безопасност, които трябва да бъдат достигнати от различните части на железопътната система, както и от системата като цяло, изразени като критерии за приемлив риск.

6. "Общи методи за безопасност" са методите, които описват как се оценяват нива на безопасност и постигане на целите за безопасност, както и съответствие с други изисквания за безопасност.

7. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) "Система за управление на безопасността" е организацията и мерките, прилагани от управителите на инфраструктури и железопътните предприятия за осигуряване на безопасност при изграждане, поддържане и експлоатация.

7а. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) "Система за управление" е посочената в т. 7 система за управление на безопасността на железопътните предприятия и управители на железопътна инфраструктура или системата за поддръжка на лицата, които отговарят за поддръжката, по член 62а, ал. 5.

7б. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г.) "Надзор" са действията, предприети от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" по смисъла на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 1077/2012, за осигуряване на безопасността след издаването на сертификат за безопасност или удостоверение за безопасност по чл. 26, ал. 1.

7в. (Нова - ДВ, бр. 47 от 2013 г., в сила от 7.06.2013 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) "Наблюдение" са мерките, предприети от железопътните предприятия, управителите на железопътна

инфраструктура или от лицата, които отговарят за поддръжката, с оглед извършване на проверка по отношение правилното и ефективно прилагане на техните системи за управление.

8. "Разследващ орган" е орган, който отговаря за организацията, провеждането и контрола на разследването на железопътни произшествия.

9. (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Разследване" е процедура, проведена с цел предотвратяване на произшествие и инцидент, която включва събиране и анализ на информация, правене на изводи, включително определяне на причините и ако е необходимо, даване на препоръки за безопасност.

10. (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Причина" е действие, пропуск, събитие или условие или комбинация от тях, които са довели до произшествие, инцидент или нарушаване на нормативно определеното функциониране на железопътната система или на част от нея.

11. "Риск" е мярка относно вероятността за възникване и степента на въздействие на определен влияещ фактор върху безопасността на железопътната система или на част от нея.

12. "Безопасност в железопътния транспорт" са характеристиките на железопътната система, отговарящи на обществените изисквания, за отсъствие на риск, свързан с живота на хората, физически наранявания или материални щети.

13. "Сигурност в железопътния транспорт" е защита на хората, железопътните возила, товарите и железопътната инфраструктура срещу нерегламентирани и неочаквани (непредвидени) действия от всякакво естество.

14. "Показател за оценка на безопасността" е качествен, количествен или друг израз в определен вид, характеризиращ моментното състояние на безопасност на железопътната система.

15. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "Произшествие" е нежелано или непредвидено внезапно събитие или поредица от такива събития, които имат вредни последици за железопътната система. Произшествията са: сблъскване, дерайлиране, произшествие при железопътни прелези, произшествия с хора, причинени от подвижен състав в движение, пожари и др.

16. "Тежко железопътно произшествие" е всяко сблъскване или дерайлиране на влак, водещо до смърт най-малко на един човек или до сериозни травми на поне пет души, или до големи щети на подвижния състав, инфраструктурата или околната среда, или всяко друго подобно произшествие с явно въздействие върху регулирането на безопасността в железопътния транспорт или управлението на безопасността.

17. "Големи материални щети" са тези, които по преценка на разследващата структура възлизат най-малко на 4 млн. лв.

18. "Инцидент" е всяко явление/събитие, свързано с експлоатацията на влаковете и оказващо влияние върху безопасността на превозите, което не е произшествие или тежко произшествие.

19. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "Ситуации, близки до инцидентите" са повреди по железопътната инфраструктура или подвижния състав, нарушения на нормите и изискванията за безопасност на превозите и технологичните процеси, които не са произшествия или инциденти.

20. "Технически спецификации за оперативна съвместимост (ТСОС)" са спецификациите, на които отговаря всяка една подсистема или част от подсистема, за да удовлетвори основните изисквания и осигури оперативната съвместимост на железопътната система.

21. "Дейност или дейности" са технологични процеси, осъществени с необходимите технически средства и персонал, необходими за изпълнение на основната функция на железопътната система - безопасен превоз на пътници и товари.

22. (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Национални правила за безопасност" са всички задължителни правила, приети в Република България, независимо от органа, който ги издава, които съдържат изисквания за безопасност на железопътния транспорт или технически изисквания, различни от определените от Европейския съюз правила или от международните правила и които са приложими в рамките на Република България за железопътните предприятия, управителите на инфраструктура или трети лица.

23. (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз" е агенцията, създадена с Регламент (ЕС) 2016/796, която е орган на Европейския съюз и притежава юридическа правосубектност.

24. (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Съставен елемент на оперативната съвместимост" е всеки отделен елемент или група елементи, монтажен възел или цялостно оборудване/обзавеждане, обединени или предназначени да се обединят в подсистема, от която пряко или косвено зависи оперативната съвместимост на железопътната система, включително както материални обекти, така и нематериални обекти.

25. (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 66 от 2019 г.) "Ползвател" е физическо или юридическо лице, което като собственик или с право на ползване на превозно средство го експлоатира като средство за транспорт и е регистриран като такъв в регистъра на превозните средства по чл. 7, ал. 3, т. 1 от ЗЖТ.

26. (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "Превозно средство (подвижен железопътен състав)" е железопътно превозно средство, което се движи на собствени колела по железопътни релси със или без теглене. Превозното средство се състои от една или повече структурни и функционални подсистеми или части от такива подсистеми.

27. (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "Изпуснат влак" е неуправляем в спиращ режим влак, който поради недостиг на спираща маса или грешки при действие с влаковата спиращка при максимална степен на задържане не може да спре на спиращия път за участъка или увеличава скоростта си.

28. (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) "Счупена релса" е счупена на две или повече парчета релса или от която се е отделило метално парче, образуващо празнина с дължина над 50 mm и дълбочина над 10 mm в повърхността, по която се търкалят колелата.

29. (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) "Деформиран железен път" са неизправности, свързани с целостта и геометрията на железния път, които изискват спиране на движението по него или незабавно намаляване на позволената скорост, за да се запази нивото на безопасност.

30. (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) "Неизправност в системата за сигнализация" е такава неизправност в системата за сигнализация (при инфраструктурата или при подвижния състав), вследствие на която сигнализацията е по-малко ограничителна, отколкото се изисква.

31. (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) "Подминаване на сигнал за опасност" е движение на влак или част от влак, извършвано извън разрешеното движение, при което влакът или частта от него подминава:

а) подаван от страната на релсовия път при опасност светлинен сигнал като команда за спиране, когато не действа система за автоматичен контрол и управление на движението на влаковете или система за АЛС;

б) крайната точка за безопасно движение, определена от система за автоматичен контрол и управление на движението на влаковете или АЛС;

в) точка, определена чрез устна или писмена заповед като крайна;

г) сигнал за спиране, включително ръчни сигнали за спиране.

32. (Нова - ДВ, бр. 28 от 2012 г.) "Повредени колела и оси на подвижния състав в експлоатация" е счупване, засягащо важни части на колелото или оста на возилото, пораждащо риск от произшествие (дерайлиране или сблъскване).

33. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Лице, което отговаря за поддръжката" е лице, което отговаря за поддръжката на превозно средство и е регистрирано като такова в регистъра на превозните средства, посочен в чл. 7, ал. 3, т. 1 от ЗЖТ.

34. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Производител" е всяко физическо или юридическо лице, което произвежда продукти под формата на съставни елементи на оперативната съвместимост, подсистеми или превозни средства или е поръчало тяхното проектиране или производство, като ги предлага на пазара със своето наименование или търговска марка.

35. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Тип дейност" е видът на дейността, който може да е железопътен превоз на пътници (включващ или изключващ високоскоростни услуги),

железопътен превоз на товари (включващ или изключващ превоз на опасни товари) или единствено маневрени услуги.

36. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Обхват на дейност на железопътното предприятие" е обхватът, измерван чрез броя пътници и/или обема стоки и прогнозирания размер на железопътното предприятие от гледна точка на броя на персонала, ангажиран в железопътния сектор (а именно: като микропредприятие, малко, средно или голямо предприятие).

37. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Област на дейност" е мрежа или мрежи в рамките на една или повече държави членки, в които дадено железопътно предприятие възнамерява да извършва дейността си.

38. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Изпращач" е предприятие, което изпраща стоки от свое име или от името на трета страна.

39. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Получател" е всяко физическо или юридическо лице, което получава стоки по силата на договор за превоз; ако транспортната операция се осъществява без договор за превоз, за получател се смята всяко физическо или юридическо лице, което приема стоките при пристигането им.

40. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Товарач" е предприятие, което товари опаковани стоки, малки контейнери или преносими резервоари във или на вагон или контейнер или което товари на вагон контейнери, контейнери за насипни товари, многоелементни газови контейнери, цистерни контейнери или преносими цистерни.

41. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Разтоварач" е предприятие, което разтоварва от вагон контейнери, контейнери за насипни товари, многоелементни газови контейнери, цистерни контейнери или преносими цистерни, или предприятие, което разтоварва от вагон или контейнер опаковани стоки, малки контейнери или преносими цистерни, или предприятие, което разтоварва стоки от цистерна (вагон цистерна, сменяема цистерна, преносима цистерна или цистерна контейнер), или от ремонтен вагон или многоелементен газов контейнер, или от вагон, голям или малък контейнер за превоз на насипни товари или контейнер за насипни товари.

42. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Доставчик на услуги за пълнене" е предприятие, което товари стоки в цистерна (включително вагон цистерна, вагон със сменяема цистерна, преносима цистерна или цистерна контейнер), на вагон, голям или малък контейнер за превоз на насипни товари или на ремонтен вагон или многоелементен газов контейнер.

43. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Доставчик на услуги за изпразване" е предприятие, което разтоварва стоки от цистерна (включително вагон цистерна, вагон със сменяема цистерна, преносима цистерна или цистерна контейнер), от вагон, голям или малък контейнер за превоз на насипни товари или от ремонтен вагон или многоелементен газов контейнер.

44. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Превозвач" е предприятие, включително железопътно предприятие, което извършва транспортни дейности съгласно договор за превоз.

45. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Възложител" е публична или частна структура, която възлага проектирането и/или изграждането, или подновяването, или модернизирането на подсистема.

46. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Отговорен разследващ" е лице, което отговаря за организацията, провеждането и контрола на разследване.

47. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Правила и ограничения със строго местен характер" са правила и ограничения, регламентирани поради спецификата на железопътната инфраструктура или ползвания подвижен състав върху такава инфраструктура и за които е извършена проверка с участие на железопътните предприятия и управителя на инфраструктурата.

48. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) "Системно неизпълнение" е неизпълнение на две или повече дадени от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" препоръки за отстраняване на несъответствия за периода на валидност на сертификата за лице, отговорно за поддържане на превозни средства, или сертификат на лице, изпълняващо функции по поддържането на превозни средства.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Тази наредба въвежда изискванията на Директива 2004/49/ЕС относно безопасността на железопътния транспорт в Общността, на Директива 2009/149/ЕО на Комисията за изменение на Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на общите показатели за безопасност и общите методи за изчисляване на разходите при произшествие и на Директива 2014/88/ЕС на Комисията от 9 юли 2014 г. за изменение на Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на общите показатели за безопасност и общите методи за изчисляване на разходите при произшествие.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Доп. - ДВ, бр. 47 от 2010 г., бр. 101 от 2010 г., изм., бр. 58 от 2015 г.) Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 3, т. 1, чл. 115е, ал. 1 и чл. 115м, ал. 4 ЗЖТ.

§ 3. Правилата по чл. 20 се прилагат до изграждането на единна трансевропейска железопътна система.

§ 4. (1) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" да въведе в съответствие с възприетите от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз общи методи за анализ и оценка на безопасността, като първи комплект - до 2008 г., а втори - до 2010 г.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 66 от 2019 г.) Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" да приеме и въведе в съответствие с възприетите от Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз общи критерии за оценка на безопасността, като първи комплект - до 2009 г., а втори - до 2011 г.

§ 5. В срок до 30 април 2007 г. управителите на железопътната инфраструктура и превозвачите да представят в Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" необходимите документи за издаване на удостоверения за безопасност.

§ 6. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията със заповед определя помещенията, екипировката, оборудването и материалите, необходими за дейностите на специализираното звено за разследване на железопътни произшествия и инциденти и предотвратяването им.

§ 7. В срок до 31 януари 2007 г. управителите на железопътната инфраструктура и превозвачите да изготвят и представят в Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" правила за разследване по чл. 77, ал. 2.

§ 8. В срок до 31 декември 2006 г. управителите на железопътната инфраструктура, превозвачите и ръководителите на ведомства, дружества или предприятия със собствен железопътен транспорт и/или приемно-предавателна дейност да изготвят и представят в Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" правилата по чл. 8.

§ 9. Указания по прилагането на наредбата дава изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 59 от 2010 г.
за управление на безопасността в железопътния транспорт
(ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

§ 54. (1) В срок до една година от влизане в сила на наредбата за всяко превозно средство се посочва лице, получило сертификат за поддръжка на превозни средства.

(2) До посочването на лицето по ал. 1 за поддръжката на всяко превозно средство отговоря лицето, което е било вписано в регистъра на ПЖПС за отговорно за неговата поддръжка.

§ 55. Тази наредба въвежда изискванията на Директива 2008/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за изменение на Директива 2004/49/ЕО относно безопасността на железопътния транспорт в Общността.

§ 56. Навсякъде думите "министъра/министърът на транспорта" и "Министерството на транспорта" се заменят съответно с "министъра/министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията" и "Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията".

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 59 от 2006 г.
за управление на безопасността в железопътния транспорт
(ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

§ 45. (1) Считано от 31 май 2012 г. всеки сертификат на лице, отговорно за поддържане на товарни вагони, се издава по реда на Регламент № 445/2011.

(2) Лица, които отговарят за поддържането на превозните средства, вписани в националния регистър на превозните средства не по-късно от 31 май 2012 г., се сертифицират съгласно тази наредба и Регламент № 445/2011 не по-късно от 31 май 2013 г.

(3) В срок до 31 май 2012 г. лицата по ал. 2 след извършен вътрешен одит подават в Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" декларация, че като лице, отговорно за поддържане на превозни средства, отговарят на изискванията на наредбата и на Регламент № 445/2011. Декларацията се подава по образец, одобрен от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" и публикуван на интернет страницата на агенцията.

§ 46. Железопътен превозвач, който притежава сертификат за безопасност, и управител на железопътна инфраструктура, който притежава удостоверение за безопасност, издадени преди 31 май 2012 г., подават заявление за издаване на сертификат за поддържане на превозните средства в случаите, когато те ще изпълняват функциите на лице, отговорно за поддържането на превозните средства, 6 месеца преди изтичане на срока на действие на техния сертификат/удостоверение. До изтичане на първоначалния срок на действие на техния сертификат/удостоверение за безопасност те изпълняват функциите на лице, отговорно за поддържането на съответните превозни средства, вписани в националния регистър.

§ 47. Считано от 31 май 2012 г. всяко превозно средство, за което в националния регистър на превозните средства не е посочено сертифицирано лице, отговорно за поддържането, или железопътен превозвач, който притежава сертификат за безопасност, или управител на железопътна инфраструктура, който притежава удостоверение за безопасност, издадени преди 31 май 2012 г., или не е подадена декларация за съответствие за лицето, което отговаря за поддържането по § 43, ал. 3, се отписва от регистъра и няма право да се експлоатира по националната железопътна инфраструктура и по европейската железопътна инфраструктура.

НАРЕДБА

за изменение и допълнение на Наредба № 59 от 2006 г.
за управление на безопасността в железопътния транспорт
(ДВ, бр. 29 от 2018 г., в сила от 30.03.2018 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 25. Тази наредба въвежда изискванията на Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно безопасността на железопътния транспорт в Общността и за изменение на Директива 95/18/ЕО на Съвета относно лицензирането на железопътните предприятия и Директива 2001/14/ЕО относно разпределяне на капацитета на железопътната инфраструктура и събиране на такси за ползване на железопътната инфраструктура и за сертифициране за безопасност (Директива относно безопасността на железопътния транспорт).

Преходни и заключителни разпоредби

§ 26. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 3 – 5, 9, 10, 16 и 20, които влизат в сила от 24.05.2018 г.

§ 27. Разследванията на железопътни произшествия и инциденти, които не са завършени

до влизането в сила на наредбата, се довършват по досегашния ред.

НАРЕДБА

за изменение и допълнение на Наредба № 59 от 2006 г.
за управление на безопасността в железопътния транспорт
(ДВ, бр. 66 от 2019 г.)

.....
Допълнителни разпоредби

§ 66. С тази наредба се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно безопасността на железопътния транспорт.

§ 67. Навсякъде думите "Европейската железопътна агенция" се заменят с думите "Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз".

Преходна разпоредба

§ 68. (1) Сертификатите за безопасност на железопътни предприятия, издадени преди 16 юни 2019 г. от Изпълнителна агенция "Железопътна администрация", остават валидни до изтичане на срока, за който са издадени.

(2) Започналите и недовършени до 16 юни 2019 г. процедури по издаване на сертификат за безопасност се довършват по реда, определен в член 15 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/763 на Комисията от 9 април 2018 г. за определяне на практически разпоредби относно издаването на единни сертификати за безопасност на железопътни предприятия съгласно Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 653/2007 на Комисията (ОВ, L 129/49 от 25 май 2018 г.).

Приложение № 1

към чл. 9, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 47 от 2010 г.,
бр. 58 от 2015 г.,

бр. 66 от 2019 г.)

Общи показатели за безопасност

Общите показатели за безопасност (ОПБ) се отчитат ежегодно от националните органи по безопасността. Ако след представянето на доклада бъдат открити нови факти или грешки, показателите за съответната година се изменят или коригират от националния орган по безопасността при първа възможност и най-късно в следващия годишен доклад. Общите определения за ОПБ и методите за изчисляване на икономическото въздействие на произшествията са посочени в допълнението.

1. Показатели, свързани с произшествия

1.1. Общ и относителен (спрямо влак-километри) брой значителни произшествия и разбивка по следните видове произшествия:

- сблъсък на влак с железопътното превозно средство;
- сблъсък на влак с препятствие в рамките на строителния габарит;
- дерайлиране на влак;
- произшествие на прелез, включително произшествие с пешеходци на прелез, и допълнителна разбивка за петте вида прелези, определени в т. 6.2;
- произшествие с лица, с участието на движещ се подвижен състав, с изключение на самоубийствата и опитите за самоубийство;
- пожар на подвижен състав;
- други.

Всяко значително произшествие се докладва по вида на първичното произшествие, дори

когато последствията от вторичното произшествие са по-тежки (например дерайлиране, последвано от пожар).

1.2. Общ и относителен (спрямо влак-километри) брой лица, тежко ранени или загинали, по вид на произшествието, разделени на следните категории:

- пътник (също така и относителна стойност спрямо общия брой пътник-километри и пътнически влак-километри);
- служител или изпълнител;
- ползвател на прелез;
- нарушител;
- друго лице, намиращо се на перон;
- друго лице, ненамиращо се на перон.

2. Показатели, свързани с опасни товари

Общ и относителен (спрямо влак-километри) брой произшествия, свързани с железопътния превоз на опасни товари, разделени на следните категории:

- произшествие с участието на най-малко едно железопътно превозно средство, превозващо опасни товари, както са определени в допълнението;
- брой произшествия, при които са освободени опасни товари.

3. Показатели, свързани със самоубийства

Общ и относителен (спрямо влак-километри) брой на самоубийствата и опитите за самоубийство.

4. Показатели, свързани с предпоставки за произшествия

Общ и относителен (спрямо влак-километри) брой на предпоставки за произшествия и разбивка по следните видове предпоставки:

- счупена релса;
- изкривяване на коловоза и други деформации на коловоза;
- неправилно показание на сигнализацията, което води до опасна ситуация;
- подминаване на сигнал за опасност, когато се преминава през опасна точка;
- подминаване на сигнал за опасност, когато не се преминава през опасна точка;
- счупено колело на подвижен състав в експлоатация;
- счупена ос на подвижен състав в експлоатация.

Всички предпоставки трябва да бъдат докладвани – както довелите, така и недовелите до произшествие. (Предпоставка, която е довела до значително произшествие, се докладва също така по показателите, свързани с предпоставки; предпоставка, която не е довела до значително произшествие, се докладва само по показателите, свързани с предпоставките.)

5. Показатели за изчисляване на икономическото въздействие на произшествията

Общо в евро и относително (спрямо влак-километри):

- брой на смъртните случаи и на тежко ранените лица, умножен по стойността за предотвратяване на пострадал (СПП);
- разходи за щети, нанесени на околната среда;
- разходи за материални щети по подвижния състав или инфраструктурата;
- разходи за закъснения вследствие на произшествия.

Националните органи по безопасността докладват за икономическото въздействие на значителните произшествия. СПП представлява стойността, която обществото определя за предотвратяването на пострадал, и като такава тя не представлява референтна стойност за обезщетението между страни, участвали в произшествие.

6. Показатели, свързани с техническата безопасност на инфраструктурата и нейното прилагане

6.1. Процент коловози с действащи системи за влакова защита (СВЗ) и процент влак-километри с използването на бордови СВЗ, когато тези системи осигуряват:

- предупреждение;

- предупреждение и автоматично спиране;
- предупреждение и автоматично спиране и точков надзор на скоростта;
- предупреждение и автоматично спиране и непрекъснат надзор на скоростта.

6.2. Брой прелези (общ, на линеен километър и на километър релсов път) по следните пет вида:

- а) прелез с пасивна охрана;
- б) прелез с активна охрана:
  - i) ръчна;
  - ii) автоматична, с предупреждение от страната на ползвателя;
  - iii) автоматична, със защита от страната на ползвателя;
  - iv) със защита от страната на железния път.

Допълнение

Общи определения за ОПБ и методи за изчисляване на икономическото въздействие на произшествията

1. Показатели, свързани с произшествия

1.1. "Значително произшествие" е всяко произшествие с участието на най-малко едно движещо се железопътно превозно средство, с резултат най-малко едно загинало или тежко ранено лице, или значителни щети по подвижния състав, коловоза, други съоръжения или околната среда, или значително нарушаване на движението, с изключение на произшествия в ремонтните заводи, складовете и депата.

1.2. "Значителни щети по подвижния състав, коловоза, други съоръжения или околната среда" са щети, които са равностойни на 150 000 EUR или повече.

1.3. "Значително нарушаване на движението" е, че движението на влаковете по главна железопътна линия е прекъснато за шест часа или повече.

1.4. "Влак" е едно или повече железопътни превозни средства, задвижвани от един или повече локомотиви или моторни вагони, или един моторен вагон, пътуващ самостоятелно, движещ се под определен номер или специфично обозначение от начална фиксирана точка до крайна фиксирана точка, включително лека машина, т.е. локомотив, пътуващ самостоятелно.

1.5. "Сблъсък на влак с железопътно превозно средство" е сблъсък чело в чело, чело в край или странично сблъскване между част от влак и част от друг влак или железопътно превозно средство, или с маневриращ подвижен състав.

1.6. "Сблъсък на влак с препятствие в строителния габарит" е сблъсък между част от влак и предмети, закрепени или временно намиращи се на или в близост до коловоза (с изключение на предмети на прелез, ако са загубени от пресичащо превозно средство или ползвател), включително сблъсък с надземна контактна мрежа.

1.7. "Дерайлиране на влак" е всеки случай, при който най-малко едно колело на влака напусне железния път.

1.8. "Произшествие на прелез" е всяко произшествие на прелез с участието на най-малко едно железопътно превозно средство и едно или повече пресичащи превозни средства, други пресичащи ползватели, като пешеходци, или други предмети, намиращи се временно на или в близост до коловоза, ако са загубени от пресичащо превозно средство или ползвател.

1.9. "Произшествие с хора, с участието на движещ се подвижен състав" е произшествия с едно или повече лица, които са ударени от железопътно превозно средство или от предмет, който е закрепен към превозното средство или който се е отделил от него; това включва лица, които падат от железопътни превозни средства, както и лица, които падат или са ударени от незакрепени предмети, докато пътуват на борда на железопътни превозни средства.

1.10. "Пожар на подвижен състав" е пожар или взрив, настъпил на железопътно превозно средство (включително на товара му), докато се движи между гарата на заминаване и гарата

на местоназначение, включително докато е спряло на гарата на заминаване, на гарата на местоназначение или на междинни спирки, както и по време на дейности по композиране и разкомпозиране.

1.11. "Друго (произшествие)" е всяко произшествие, различно от сблъсък на влак с железопътно превозно средство, сблъсък на влак с препятствия в рамките на строителния габарит, дерайлиране на влак, произшествие на прелез, произшествие с човек, с участието на движещ се подвижен състав или пожар на подвижен състав.

1.12. "Пътник" е всяко лице, с изключение на членовете на влаковата бригада, което извършва пътуване по железен път, включително пътник, който се опитва да се качи или да слезе от движещ се влак, само за целите на статистиката на произшествията.

1.13. "Служител или изпълнител" е всяко лице, чиято трудова дейност е свързана с железница и се намира на работа по време на произшествието, включително персоналът на изпълнителите, самостоятелно заетите лица, наети като изпълнители, влаковата бригада и лицата, работещи с подвижния състав и инфраструктурните съоръжения.

1.14. "Ползвател на прелез" е всяко лице, което използва прелез, за да пресече железопътната линия с някакво превозно средство или пеша.

1.15. "Нарушител" е всяко лице, намиращо се в железопътни обекти, в които такова присъствие е забранено, с изключение на "ползвател на прелез".

1.16. "Друго лице, намиращо се на перон" е всяко лице, което се намира на перон, което не попада в определенията за "пътник", "служител или изпълнител", "ползвател на прелез", "друго лице, намиращо се на перон" или "нарушител".

1.17. "Друго лице, намиращо се на перон" е всяко лице, което се намира на перон, което не попада в определенията за "пътник", "служител или изпълнител", "ползвател на прелез", "друго лице, намиращо се на перон" или "нарушител".

1.18. "Смъртен случай (загинало лице)" е наличен, когато лицето е загинало на място или е починало в рамките на 30 дни в резултат на произшествие, с изключение на самоубийство.

1.19. "Тежко раняване (тежко ранено лице)" е всяко ранено лице, което е прието за болнично лечение за повече от 24 часа в резултат на произшествие, с изключение на опитите за самоубийство.

2. Показатели, свързани с опасни товари

2.1. "Произшествие, свързано с превоза на опасни товари" е произшествие или инцидент, подлежащ на докладване в съответствие с RID (1)/ADR, раздел 1.8.5.

2.2. "Опасни товари" са вещества и предмети, чийто превоз е забранен съгласно RID или е разрешен само при предписаните в него условия.

3. Показатели, свързани със самоубийства

3.1. "Самоубийство" е акт на умишлено самонараняване, довел до смърт, както е регистриран и класифициран от компетентния национален орган.

3.2. "Опит за самоубийство" е акт на умишлено самонараняване, довел до тежко раняване.

4. Показатели, свързани с предпоставки за произшествия

4.1. "Счупена релса" е релса, която се е начупила на две или повече парчета или от която се е отделило парче метал, причиняващо празнина с дължина над 50 mm и дълбочина над 10 mm на повърхността, по която се търкалят колелата.

4.2. "Изкривяване на коловоза и други деформации на коловоза" е всяка неизправност, свързана с непрекъснатостта и геометрията на коловоза, която изисква коловозът да бъде спрял от експлоатация, или незабавното ограничаване на разрешена скорост.

4.3. "Неправилно показание на сигнализацията, което води до опасна ситуация" е всяка техническа неизправност на системата за сигнализация (на инфраструктурата или на подвижния състав), вследствие на която сигнализираната информация е по-малко

ограничителна, отколкото е необходимо.

4.4. "Подминаване на сигнал за опасност, когато се преминава през опасна точка" е всеки случай, при който която и да е част на влака извършва движение извън разрешеното и преминава отгатък опасната точка.

4.5. "Подминаване на сигнал за опасност, когато не се преминава през опасна точка" е всеки случай, при който която и да е част на влака извършва движение извън разрешеното но не преминава отгатък опасната точка.

Неразрешено движение, както е посочено в т. 4.4 и 4.5 по-горе, означава преминаване покрай:

- подаден встрани от коловоза цветен светлинен сигнал или затворен семафор, или нареждане "СПРИ", когато няма действаща система за влакова защита (СВЗ);
- крайната точка на движението, свързано с безопасността, разрешено от СВЗ;
- точка, съобщена чрез устно или писмено указание съгласно правилниците;
- стоп-табла (отбивачните съоръжения не се включват) или ръчни сигнали.

Не се включват случаите, при които превозни средства без прикачена тягова единица или влак без присъствието на персонал на борда преминават покрай затворен сигнал.

Не се включват случаите, при които по някаква причина сигналът не се е затворил навреме, за да даде възможност на машиниста да спре влака пред сигнала. Националните органи за безопасност могат да докладват поотделно за четирите признака на неразрешено движение, посочени в тиретата в настоящата точка, но докладват най-малко един събирателен показател, съдържащ данни за всичките четири признака.

4.6. "Счупено колело на подвижен състав в експлоатация" е счупване, засягащо колелото и пораждащо риск от произшествие (дерайлиране или сблъсък).

4.7. "Счупена ос на подвижен състав в експлоатация" е счупване, засягащо оста и пораждащо риск от произшествие (дерайлиране или сблъсък).

5. Общи методи за изчисляване на икономическото въздействие на произшествията

5.1. Стойността за предотвратяване на пострадал (СПП) се състои от:

1) стойността за безопасността сама по себе си: стойностите на готовността за плащане (ГП) въз основа на проучванията за заявените предпочитания, осъществени в държавата членка, в която се прилагат такива стойности;

2) стойностите на разходите, оценени в държавите членки, състоящи се от:

- медицински и рехабилитационни разходи;
- съдебни разходи, полицейски разходи, разходи за частни разследвания на произшествието, разходи за службата за извънредни ситуации и административни разходи по застраховането;
- стойност за обществото на стоките и услугите, които би могло да произведе лицето, ако произшествието не се беше случило.

При изчисляването на разходите за жертвите смъртните случаи и тежките ранявания се разглеждат поотделно (различна СПП за смъртен случай и тежко раняване).

5.2. Общи принципи за определяне на стойността на безопасността сама по себе си и за оценяване на преките и/или косвените икономически разходи:

За стойността на безопасността сама по себе си определянето на уместността на наличните оценки се основава на следните съображения:

– оценките да са свързани със система за оценяване на намаляването на риска от смъртни случаи в транспортния сектор и да следват подход на ГП съгласно методи за проучване на заявените предпочитания;

– използваната за стойностите извадка респонденти е представителна за съответната целева група; по-специално извадката трябва да отразява разпределението по възраст и доходи заедно с други важни социално-икономически и/или демографски характеристики на населението;

– метода за достигане до стойностите на ГП: изследването да е замислено така, че въпросите да са ясни и понятни за респондентите.

Преките и косвените икономически разходи се оценяват въз основа на действителните разходи, понесени от обществото.

5.3. Определения

5.3.1. "Разходи във връзка с щети, нанесени на околната среда" означава разходи, които трябва да се поемат от железопътните предприятия и операторите на инфраструктурата, като се преценяват въз основа на техния опит, за да се възстанови увреденият район в състоянието му преди железопътното произшествие.

5.3.2. "Разходи за материални щети по подвижния състав или инфраструктурата" са разходите за осигуряване на нов подвижен състав или инфраструктура със същите функционални възможности и технически параметри като тези, определени като тотална щета, и разходите по възстановяването на подаващите се на ремонт подвижен състав или инфраструктура в състоянието им преди произшествието; оценяват се от железопътните предприятия и управителите на инфраструктурата въз основа на техния опит, включително всички разходи, свързани с вземането под наем на подвижен състав, вследствие на недостига, породен от повредените превозни средства.

5.3.3. "Разходи, причинени от закъснения вследствие на произшествия" е паричната стойност на закъсненията, понесена от ползвателите на железопътния транспорт (пътници и клиенти на товарните превози) вследствие на произшествия, изчислени по следния модел:

VT = парична стойност на спестеното време за пътуване

Стойност на времето за влаков пътник (за час)

$VTP = [VT \text{ на пътуващите по работа}] * [\text{среден процент на пътуващите по работа годишно}] + [VT \text{ на непътуващите по работа}] * [\text{среден процент на непътуващите по работа годишно}]$

VTP се измерва в евро на пътник на час.

"Пътник по работа" означава пътник, който пътува във връзка с професионалната си дейност с изключение на пътуването до местоработата.

Стойност на времето за товарен влак (за час)

$VTF = [VT \text{ на товарни влакове}] * [(\text{тон-км}) / (\text{влак-км})]$

VTF се измерва в евро за тон товар за час.

Средният тонаж на товари, превозени с един влак за една година = $(\text{тон-км}) / (\text{влак-км})$

CM = стойност на 1 минута закъснение на влак

Пътнически влак

$CMR = K1 * (VTP / 60) * [(\text{пътник-км}) / (\text{влак-км})]$

Среден брой пътници за влак за една година = $(\text{пътник-км}) / (\text{влак-км})$

Товарен влак

$CMF = K2 * (VTF / 60)$

Коефициентите $K1$ и $K2$ по стойност са между стойността на времето и стойността на закъснението, както е определена при проучванията на заявените предпочитания, за да се отрази, че загубеното в резултат на закъснения време се възприема значително по-отрицателно от нормалното време за пътуване.

Разходи, причинени от закъснения вследствие на произшествие = $CMR * (\text{минути закъснение на пътнически влакове}) + CMF * (\text{минути закъснение на товарни влакове})$

Обхват на модела

Разходите, причинени от закъснения, трябва да се изчисляват за значителни произшествия, както следва:

– действителни закъснения по железопътните линии, на които са се случили произшествия, измерени в крайната гара;

– действителни закъснения или, ако не е възможно, преценка за закъсненията по други

засегнати линии.

6. Показатели, свързани с техническата безопасност на инфраструктурата и нейното прилагане

6.1. "Система за влакова защита (СВЗ)" е система, която подпомага да се наложи спазване на сигналите и ограниченията на скоростта.

6.2. "Бордови системи" са системи, подпомагащи машиниста да наблюдава сигнализацията по железопътната линия и сигнализацията в кабината, като по този начин предоставят защита по отношение на опасните точки и спазването на ограниченията на скоростта.

Бордовите СВЗ се описват, както следва:

- а) предупреждение, което осигурява автоматично предупреждение на машиниста;
- б) предупреждение и автоматично спиране, които осигуряват автоматично предупреждение на машиниста и автоматично спиране при преминаване на затворен сигнал;
- в) предупреждение и автоматично спиране и точков надзор на скоростта, които осигуряват защита по отношение на опасните точки, където "точков надзор на скоростта" означава надзор на скоростта на определени места (скоростни контроли) при подхода към сигнала;
- г) предупреждение и автоматично спиране и непрекъснат надзор на скоростта, които осигуряват защита по отношение на опасни точки и непрекъснат надзор на ограниченията на скоростта по линията, където "непрекъснат надзор на скоростта" означава непрекъснато указване и прилагане на максимално допустимата целева скорост във всички участъци на линията.

Тип "г" се счита за система за автоматична влакова защита (АВЗ).

6.3. "Прелез" е всяко пресичане на едно ниво на път или на преминаване с железопътна линия, както е признато от управителя на инфраструктурата и отворено за публично или частно ползване. Изключват се преминавания между перони в рамките на гарите, както и преминавания на коловозите, които са предназначени за ползване само от служители.

6.4. "Път" е за целите на статистиката на железопътните произшествия всеки обществен или частен път, улица или магистрала, включително прилежащите пешеходни пътеки и велосипедни алеи.

6.5. "Преминаване" е всеки маршрут, различен от път, предназначен за преминаване на хора, животни, превозни средства или машини.

6.6. "Прелез с пасивна охрана" е прелез без каквато и да е форма на предупредителна система или защита, която да се задейства, когато за ползвателя не е безопасно да пресече прелеза.

6.7. "Прелез с активна охрана" е прелез, при който пресичащите ползватели са защитени или предупредени за приближаващия се влак чрез устройства, задействащи се, когато за ползвателя не е безопасно да пресече прелеза.

Защитата чрез използване на физически устройства включва:

- полубариери или цели бариери;
- портални врати.

Прелезите с активна охрана се класират, както следва:

- а) ръчни: прелези, при които защитата или предупреждението от страната на ползвателя се задейства ръчно от служител на железницата;
- б) автоматични, с предупреждение от страната на ползвателя: прелези, при които предупреждението от страната на ползвателя се задейства от приближаващия влак;
- в) автоматични, със защита от страната на ползвателя: прелези, при които защитата от страната на ползвателя се задейства от приближаващия влак; това включва прелези, които имат както защита, така и предупреждение от страната на ползвателя;
- г) защитени от страната на железния път: прелез, при който сигнал или друга система за

влакова защита

разрешава на влака да продължи, щом прелезът е напълно защитен от страната на ползвателя и на него няма препятствия.

7. Определения на мерните единици

7.1. "Влак-километър" е единица мярка, изразяваща движението на влак на разстояние един километър. Използва се действително изминатото разстояние, ако то е известно, в противен случай се използва стандартното разстояние по мрежата между началната точка и местоназначението. Взема се предвид само разстоянието на националната територия на докладващата държава.

7.2. "Пътник-километър" е единица мярка, изразяваща превоза на един пътник с железопътен транспорт на разстояние от един километър. Взема се предвид само разстоянието на националната територия на докладващата държава.

7.3. "Линеен километър" е дължината, измерена в километри, на железопътната мрежа в държавите членки, чийто обхват е определен в член 2. За многопътни железопътни линии се взема предвид само разстоянието между началната точка и местоназначението.

7.4. "Линеен километър" е дължината, измерена в километри, на железопътната мрежа в държавите членки, чийто обхват е определен в член 2. За многопътни железопътни линии се взема предвид общата дължина на всички коловози.

Приложение № 2

към чл. 20, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.,

бр. 66 от 2019 г.)

Нотифициране за националните правила за безопасност

Националните правила за безопасност, за които е изпратена нотификация в съответствие с чл. 21 от настоящата наредба, включват:

1. Правила относно съществуващите национални критерии и методи за безопасност.
2. Правила относно изисквания във връзка със системите за управление на безопасността и издаването на сертификати за безопасност на железопътни предприятия.
3. Общи правила за експлоатиране на железопътната мрежа, все още необхванати от ТСОС, включително правила относно сигнализацията и системата за управление на движението.
4. Правила, формулиращи изисквания във връзка с допълнителни вътрешни правила за експлоатация (фирмени правила), които трябва да бъдат установени от управителите на инфраструктура и железопътните предприятия.
5. Правила относно изискванията спрямо персонал, изпълняващ функции от критично значение за безопасността, включително критериите за подбор, здравословна годност и професионално обучение, както и сертифициране, при положение че те все още не са обхванати от ТСОС.
6. Правила относно разследването на произшествия и инциденти.

Приложение № 3

към чл. 48, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

на управител на железопътна инфраструктура
в съответствие с чл. 11, т. 1 от Директива 2004/49 ЕО

ДАННИ ЗА КОНТАКТ С ОРГАНА ПО БЕЗОПАСНОСТТА

1.1. Орган по
безопасността, до
който е адресирано
заявлението

1.2. Пълен
пощенски адрес
(улица, пощенски
код, град, държава)

2.1. Ново
удостоверение

2.3. Актуализирано/променено удостоверение

2.2. Подновено
удостоверение

2.4. Идентификационен номер на ЕС на преходното удостоверение
за безопасност

2.5. Обща
разгъната дължина
на железопътната
инфраструктура

2.6. Валиден
от

Лицето, кандидатстващо за удостоверение за безопасност, попада в следната категория
за приблизителен брой на персонала

2.7. Микропредприятие

2.9. Средно предприятие

2.8. Малко предприятие

2.10. Голямо предприятие

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗАЯВИТЕЛЯ

3.1.

Правно

наименование

3.2. Наименование на заявителя

3.3. Съкращение _____

3.4. Адрес (улица, номер, пощенски код, град, държава)

3.5. Телефонен
номер

3.6. Факс

3.7. Адрес на електронната поща

3.8. Интернет страница

3.9. Единен идентификационен код (ЕИК)

3.10. Друга информация _____
Лице за контакти

4.1. Фамилия и име

4.2. Адрес (улица, номер, пощенски код, град,
държава)

4.3. Телефонен
номер

4.4.
Факс

4.5. Адрес на електронна поща

Заявител

(име, фамилия)

Д
ата

Подпис

Вътрешен регистрационен номер

Дата на получаване на заявлението

МЯСТО, ЗАПАЗЕНО ЗА
СЛУЖБАТА/ОРГАНА
ПОЛУЧАТЕЛ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФОРМУЛЯРА ЗА ЗАЯВЛЕНИЕ

НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ:

а) относно системата за управление на безопасността на управителя на

инфраструктурата

5.1. резюме на системата за управление на безопасността съгласно чл. 22 на Наредба № 59 от 2006 г. за управление на безопасността в железопътния транспорт.

б) относно правила на управителя на инфраструктурата за специфичните изисквания, необходими за безопасно проектиране, поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура, включително и поддържането и управлението на контрола на движението и системата за сигнализация

6.1. списък на правилата на управителя на железопътната инфраструктура и приложимите технически спецификации за оперативна съвместимост (ТСОС) с препратки към процедурите в системата за управление на безопасността и документиране на начина, по който се прилагат.

6.2. списък на различните категории персонал, отговорен за безопасността на превозите.

6.3. описание на процесите в системата за управление на безопасността, свързани с персонала, отговорен за безопасността на превозите, изисквани по националното законодателство или ТСОС.

6.4. описание на подсистемите на железопътната инфраструктура, която ще управлява.

6.5. описание на процесите в системата за управление на безопасността, свързани с експлоатацията и поддържането на железопътната инфраструктура, изискващи се по националното законодателство или ТСОС.

6.6. списък на различните типове превозни средства (подвижен състав).

6.7. описание на процесите в системата за управление на безопасността, свързани с подвижния състав, изискващи се по националното законодателство или ТСОС.

6.8. други документи.

Вътрешен
регистрационен номер

: Дата на получаване на заявлението

МЯСТО, ЗАПАЗЕНО ЗА
СЛУЖБАТА/ОРГАНА
ПОЛУЧАТЕЛ

ИНСТРУКЦИИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Този формуляр за заявление е предназначен за използване от лице (наричано също „заявител“) при кандидатстване за удостоверение за безопасност (съгласно чл. 48, ал. 1 от Наредба № 59).

Всички граfi във формуляра трябва да бъдат попълнени и съответната информация да е предоставена от лицето.

Удостоверението за безопасност се подновява изцяло или частично при съществена промяна на железопътната инфраструктура, сигнализацията или електроснабдяването или на принципите на управление и поддържане. Притежателят на удостоверението за безопасност незабавно уведомява органа за безопасност относно всички такива промени.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

За улеснение при правене на справки и получаване на инструкции всяко поле във формуляра за заявление е номерирано и разяснения за попълването им са дадени по-долу.

Лицето, упълномощено да приеме молбата, подадена заедно с формуляра за заявление, подписва на предназначения за това място документа, подаден в органа по безопасността. Името на подписващия също трябва да бъде изписано.

- 1.1. – 1.2. Име и адрес на органа, до който се изпраща заявлението за кандидатстване.
- 2.1. Заявителят трябва да избере тази клетка в следните случаи:
  - а) ако кандидатства за първи път за удостоверение за безопасност;
  - б) ако предишното удостоверение за безопасност за същия тип и обхват на дейността е било отнето;
  - в) във всеки друг случай, който не е в обхвата на полета [2.2] и [2.3].
- 2.2. Удостоверението за безопасност трябва да бъде подновявано след кандидатстване през интервали, ненадвишаващи пет години.
- 2.3. Когато обхватът на дейността на заявителя е изменен, удостоверението за безопасност следва да бъде изцяло или частично актуализирано (променено). В тези случаи притежателят на удостоверението за безопасност трябва незабавно да информира органа по безопасност за всички значими промени в условията, при които е издадено удостоверението за безопасност, както и когато са въведени нови подсистеми или при всяко назначение на нови категории персонал.
- 2.4. Попълва се пълният идентификационен номер на ЕС на предишното

удостоверение, в съответствие с който е било подадено заявлението за кандидатстване пред органа по безопасност, посочени в полета [1.1] и [1.2].

- 2.5. Посочва се общата разгъната дължина на железопътната инфраструктура, която ще управлява.
- 2.6. По отношение на дейността, за която се кандидатства, трябва да бъде указана датата, от която се кандидатства за започване на дейността. В случай на обновено или актуализирано/променено удостоверение трябва да бъде указана датата, от която се кандидатства за влизане в действие на удостоверението.
- 2.7. Ако броят на заетите в железопътния сектор или в железопътната експлоатация или свързани с това дейности, включително и изпълнителите, е между 0 (следователно се предоставя работа само на предприемача) и 9 заети лица, тогава трябва да бъде избрана опцията „микропредприятие“. Определението, касаещо този размер предприятия, е това, прилагано от DG ENTR. Само една възможност може да бъде избрана между наличните [2.7 – 2.8 – 2.9 – 2.10].
- 2.8. Ако броят на заетите в железопътния сектор или включените в железопътната експлоатация или свързани с това дейности, включително и изпълнителите, е между 10 и 49 заети лица, тогава трябва да бъде избрана опцията „малко предприятие“. Определението, касаещо този размер предприятия, е това, прилагано от DG ENTR. Само една възможност може да бъде избрана между наличните [2.7 – 2.8 – 2.9 – 2.10].
- 2.9. Ако броят на заетите в железопътния сектор или включените в железопътната експлоатация или свързани с това дейности, включително и изпълнителите, е между 50 и 249 заети лица, тогава трябва да бъде избрана опцията „средно голямо предприятие“. Определението, касаещо този размер предприятия, е това, прилагано от DG ENTR. Само една възможност може да бъде избрана между наличните [2.7 – 2.8 – 2.9 – 2.10].
- 2.10. Ако броят на заетите в железопътния сектор или включените в железопътната експлоатация или свързани с това дейности, включително и изпълнителите, е 250 или повече заети лица, тогава трябва да бъде избрана опцията „голямо предприятие“. Определението, касаещо този размер предприятия, е това, прилагано от DG ENTR. Само една възможност може да бъде избрана между наличните [2.7 – 2.8 – 2.9 – 2.10].
- 3.1. Ако „Правното наименование“ и „Името на управителя на инфраструктурата“ се различават, тогава трябва да бъдат включени и двете.

- 3.2. – 3.8. Всеки заявител трябва да предостави необходимата информация на органа по издаване с оглед улесняване на контакта с управителя на инфраструктурата. Контактната информация на управителя на инфраструктурата трябва да посочва адрес на кандидата, като се избягва отнасянето до определено лице. Попълването на уебсайт [3.8] не е задължително.
- 3.9. Попълва се ЕИК на кандидата.
- 3.10. Попълва се при наличие на допълнителна информация.
- 4.1. – 4.5. По време на процеса по издаване на удостоверението лицето за контакти е връзката между управителя на железопътната инфраструктура, подаващ молбата, и органа по издаване. Попълването на e-mail адрес не е задължително.
- 5.1. Резюме на системата за управление на безопасността (СУБ) се изготвя като документ за преглед и описание на основните елементи от СУБ на управителя на железопътната инфраструктура. То трябва да детайлизира и да даде информация и доказателства за различните процеси или въведени стандарти/правила в компанията (или такива, които са във фазата на въвеждане).
- 6.1. Заявителят трябва да опише или подаде документация за ТСОС или част от ТСОС и националните правила за безопасност и други правила, приложими за персонала, подсистемите и дейностите, които ще бъдат в обхвата на удостоверението. Ясно трябва да се определят подсистемите и процесите, за които ТСОС са приложими и се внедряват. За намаляване количеството на информацията, когато е приложимо, може да се представя резюме на свързаната документация.
- 6.2. Заявителят трябва да подаде пълен списък на различните категории персонал за дейностите, свързани с безопасността на превозите, които ще бъдат извършвани след получаването на удостоверението. Списъкът на категориите персонал трябва да е в съответствие с националните правила.
- 6.3. Заявителят трябва да подаде описание или доказателства за онези процеси в Системата за управление на безопасността, които се отнасят до персонала, включително и доказателства, че персоналят отговаря на изискванията на националните правила и/или на съответните ТСОС.

- 6.4. Заявителят трябва да подаде пълна документация, касаеща подсистемите на железопътната инфраструктура. Те трябва да са в съответствие с ТСОС, националните правила и със специфичните правила за мрежата, които се прилагат.
- 6.5. Заявителят трябва да подаде описание или доказателства за онези процеси в Системата за управление на безопасността, които се отнасят до подсистеми, включително и доказателства, че отговарят на изискванията на съответните ТСОС и/или националните правила.
- 6.6. Заявителят представя пълна документация за различните типове превозни средства, които ще бъдат експлоатирани след издаването на удостоверение. Типовете превозни средства трябва да съответстват на ТСОС и/или националните правила и специфичните за мрежата правила, които са приложими.
- 6.7. Заявителят трябва да подаде описание или доказателства за онези процеси в системата за управление на безопасността, които се отнасят до превозните средства, включително и доказателства, че отговарят на изискванията на съответните ТСОС и/или националните правила.
- 6.8. Място, предвидено за описване на други документи, представени заедно със заявлението. Моля, посочете номера и типа на документите заедно с кратко описание на съдържанието им.

Приложение № 4

към чл. 62в, ал. 1, т. 2

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

**ЗАЯВЛЕНИЕ
ЗА ИЗДАВАНЕ НА СЕРТИФИКАТ НА ЛИЦЕ, ОТГОВОРНО ЗА ПОДДЪРЖАНЕТО
НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА**

1. Информация за контакт със сертифициращия орган

Организацията, до която е
адресирано заявлението:

Единен идентификационен код:

Адрес
(улица, номер, пощенски
код, град, държава)

2. Информация за заявителя

Правно наименование:

Единен идентификационен код:

Адрес

Интернет страница:

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

Телефон:

Факс:

Адрес на електронна поща:

Друга информация

3. Лице за контакти

Име и фамилия:

Адрес

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

Телефон:

Факс:

Адрес на електронна поща:

4. Информация за заявлението

Входящ номер на заявлението:

Настоящото заявление е за

нов сертификат

актуализиран/изменен сертификат

подновен сертификат

5. Информация за дейността

Вид на дружеството/ железопътно предприятие	Железопътно превозвач Управител	на
инфраструктура	Друго	

Обхват на дейността и оперативни функции

Частично (описание)

Локомотиви електрически
Разработване на поддържането
Управление на поддържането
Извършване на поддържане

Локомотиви дизелови
Разработване на поддържането
Управление на поддържането
Извършване на поддържане

Пътнически вагони
Разработване на поддържането
Управление на поддържането
Извършване на поддържане

Електрически мотрисни влакове
Разработване на поддържането
Управление на поддържането
Извършване на поддържане

Дизелови мотрисни влакове
Разработване на поддържането
Управление на поддържането
Извършване на поддържане

Специализирани превозни средства
за поддържане на железен път
Разработване на поддържането
Управление на поддържането
Извършване на поддържане

Други специализирани превозни средства
Разработване на поддържането
Управление на поддържането
Извършване на поддържане

6. Подадени документи

Документация за система за
поддържане
Други

Дата:

Заявител: .....

.....

(име и фамилия)

подпис: .....

Сертифициращ орган:

Вътрешен указателен номер:

Дата на получаване на заявлението:

Подпис: .....

Приложение № 4а
към чл. 62б, ал. 2, т. 2
(Ново - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

СЕРТИФИКАТ

НА ЛИЦЕ, ОТГОВОРНО ЗА ПОДДЪРЖАНЕТО
НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

1. СЕРТИФИЦИРАНО ЛИЦЕ, КОЕТО ОТГОВАРЯ ЗА ПОДДЪРЖАНЕТО

Правно наименование:

Търговско обозначение или съкращение

Адрес:

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

Единен идентификационен код:

2. СЕРТИФИЦИРАЩ ОРГАН

Правно наименование:

Адрес:

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

Единен идентификационен код:

3. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЕРТИФИКАТА

Номер на сертификата:

Това е: - нов сертификат

- подновен сертификат

- актуализиран/изменен сертификат

Валиден от:

до:

Вид на дружеството/
железопътно предприятие

Железопътно превозвач
Управител на
инфраструктура
Друго

4. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Локомотиви електрически

Локомотиви дизелови

Пътнически вагони

Електрически мотрисни влакове

Дизелови мотрисни влакове

Специализирани превозни средства за поддържане на железен път

Други специализирани превозни средства

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Дата на издаване:

Подпис: .....

Вътрешен указателен
номер:

Печат на сертифициращия
орган

Приложение № 4б

към чл. 62в, ал. 1, т. 2

(Ново - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

Изисквания и критерии за оценка на лицата, които кандидатстват за сертификат за поддържане на железопътни превозни средства или за сертификат за функции по поддържане, възложени от лица, отговорни за поддържането на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специализирани превозни средства

I. Изисквания и критерии за оценка на функции по управление

1. Лицата, ангажирани с разработването и прилагането на системата за поддържане, трябва да се стремят към непрекъснатото подобряване на нейната ефективност.

Лицата трябва да имат процедури за:

а) установяване на стратегия за поддържане, подходяща за вида и обхвата на услугите, която да е одобрена от тях или техни представители;

б) гарантиране, че са установени цели по отношение на безопасността в съответствие с правната рамка и съобразно вида, обхвата и съответните рискове;

в) оценка на цялостните й резултати по отношение на безопасността спрямо нейните корпоративни цели за безопасността;

г) разработване на планове и процедури за постигане на цели по отношение на безопасността;

д) гарантиране на наличие на необходимите ресурси за осъществяване на всички процеси в съответствие с изискванията от това приложение;

е) определяне и управление на въздействието на други управленски дейности върху системата за поддържане;

ж) гарантиране, запознаване с резултатите от наблюдението на ефективността и от одитите и че поемат цялостна отговорност за извършването на промени в системата за поддържане;

з) гарантиране, че персоналят и представителите на персонала са адекватно представени и консултирани при определянето, разработването, наблюдението и прегледа на аспектите на безопасността на всички съответни процеси, в които персоналят може да участва.

2. Оценка на риска - структуриран подход за оценка на рисковете, свързани с поддържането на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специализирани превозни средства, включително тези, които произтичат

пряко от оперативните процеси и дейностите на други лица, и за определяне на подходящи мерки за контрол на риска.

2.1. Лицата трябва да имат процедури за:

а) анализ на рисковете, свързани с обхвата на операциите, извършвани от организацията, включително рисковете, произтичащи от дефекти и несъответствия или неизправности в конструкцията по време на целия жизнен цикъл;

б) оценка на рисковете, посочени в буква "а";

в) разработване и въвеждане на мерки за контрол на риска.

2.2. Лицата трябва да имат въведени процедури и мерки за отчитане на необходимостта и ангажираност за сътрудничество със стопанисващи железопътни предприятия, оператори на инфраструктура или други заинтересовани страни.

2.3. Лицата трябва да имат процедури за оценка на риска, чрез които да управляват промените в оборудването, процедурите, организацията, обезпечаването с персонал или взаимодействията, и да прилагат Регламент (ЕО) № 352/2009 на Комисията от 24 април 2009 г. за приемане на общ метод за безопасност относно определянето и оценката на риска в съответствие с член 6, параграф 3, буква а) от Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 108 от 29.04.2009 г.).

2.4. Когато оценяват риска, лицата трябва да имат процедури, чрез които да вземат под внимание необходимостта от определяне, предоставяне и поддържане на подходящи условия на труд, които съответстват на законодателството на Европейския съюз и националното законодателство, по-специално Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място (ОВ, L 1083 от 29.06.1989 г.).

3. Наблюдение – структуриран подход, с който да се гарантира, че мерките за контрол на риска са въведени, прилагат се правилно и постигат целите.

3.1. Лицата трябва да имат процедура за редовно събиране, наблюдение и анализ на съответните данни за безопасността, включително:

а) изпълнението на съответните процеси;

б) резултатите от процесите (включително всички услуги и продукти по договор);

в) ефективността на мерките за контрол на риска;

г) информацията относно опита, неизправностите, дефектите и ремонтите, произтичащи от ежедневната експлоатация и поддържане.

3.2. Лицата трябва да имат процедури, с които да гарантират, че злополуките, инцидентите и състоянията, близки до инциденти, и другите опасни събития се съобщават, регистрират, разследват и анализират.

3.3. За периодичния преглед на всички процеси лицата трябва да имат система за вътрешен одит, която е независима, обективна и работи по прозрачен начин. Тази система трябва да има въведени процедури за:

а) разработване на план за вътрешен одит, който може да бъде преразгледан в зависимост от резултатите от предходни одити и наблюдение на качеството на изпълнение;

б) анализ и оценка на резултатите от одитите;

в) предлагане и изпълнение на специфични коригиращи мерки/действия;

г) проверка на ефективността на предишните мерки/действия.

4. Непрекъснато усъвършенстване – структуриран подход за анализ на информацията, събрана чрез редовно наблюдение, одит или други подходящи източници, и за използване на резултатите с цел извличане на изводи и приемане на превантивни или коригиращи мерки за поддържане или подобряване на равнището на безопасност.

Лицата трябва да имат процедури, с които да се гарантира, че:

а) установените недостатъци се отстраняват;

б) се прилагат нови постижения в областта на безопасността;

в) констатациите от вътрешния одит се използват с цел усъвършенстване на системата;

г) при необходимост се изпълняват превантивни или коригиращи действия

с цел да се гарантира съответствие на железопътната система със стандартите и другите изисквания по време на целия жизнен цикъл на оборудването и операциите;

д) се използва подходяща информация, свързана с разследването и причините за злополуки, инциденти, състояния, близки до злополуки, и други опасни събития, с цел да се извлекат изводи и при необходимост да се приемат мерки за подобряване на равнището на безопасност;

е) се оценяват и изпълняват съответните препоръки на националния орган по безопасността, на националния разследващ орган и вътрешни разследвания;

ж) се разглеждат и вземат под внимание съответните доклади/информация от железопътни превозвачи/управители на инфраструктура или други подходящи източници.

5. Структура и отговорност - структуриран подход за определяне на отговорностите на лицата и екипите за надеждно изпълнение на целите за безопасност.

5.1. Лицата трябва да имат процедури за разпределяне на отговорностите за всички процеси в цялата организация.

5.2. Лицата трябва да имат процедури за ясно определяне на областите на отговорност, свързани с безопасността, разпределянето на отговорностите за специфични функции, свързани с тях, както и тяхното взаимодействие. Това включва горепосочените процедури между тях и стопанисващите предприятия, железопътните превозвачи и управителите на инфраструктура, когато е необходимо.

5.3. Лицата трябва да имат процедури, с които да гарантират, че членове на персонала с делегирани отговорности в рамките на организацията имат правомощията, компетентността и подходящите ресурси за изпълнение на функциите си. Отговорността и компетентността следва да са съгласувани и съвместими с възложената роля, а делегирането трябва да се извършва в писмена форма.

5.4. Лицата трябва да имат процедури за осигуряване на координация между дейностите, свързани със съответните процеси в цялата организация.

5.5. Лицата трябва да имат процедури, с които да се търси отговорност за резултатите на лицата, които имат роля в управлението на безопасността.

6. Управление на компетентността - структуриран подход, с който да се гарантира, че служителите имат необходимата компетентност за постигане на целите по безопасен, ефективен и ефикасен начин при всякакви обстоятелства.

6.1. Лицата трябва да създадат система за управление на компетентността, чрез която да се извършва:

а) определянето на длъжностите, които са отговорни за извършване в рамките на системата на всички процеси, необходими за изпълнението на изискванията от това приложение;

б) определянето на длъжностите, които изпълняват задачи, свързани с безопасността;

в) разпределянето на подходящи задачи на персонал с необходимата компетентност.

6.2. В рамките на системата на организацията за управление на компетентността трябва да има процедури за управление на компетентността на персонала, които да включват най-малко:

а) определяне на знанията, уменията и опита, необходими за изпълнение на задачите във връзка с безопасността и в съответствие с отговорностите;

б) принципи за подбор, включително основно образователно равнище, психическа нагласа и физическа годност;

в) първоначално обучение и квалификация или сертифициране на придобитите компетентност и умения;

г) гарантиране, че всички членове на персонала са запознати с необходимостта и значението на своите дейности и с това как те допринасят за постигането на целите за безопасност;

д) текущо обучение и периодично осъвременяване на наличните знания и

умения;

е) периодични проверки на компетентността, психическата нагласа и физическата годност, когато е необходимо;

ж) специални мерки в случай на злополуки/инциденти или продължително отсъствие от работа, както се изисква.

7. Информация – структуриран подход за гарантиране, че важната информация се предоставя на лицата, които извършват оценки и вземат решения на всички нива.

7.1. Лицата трябва да имат процедури за определяне на реда за докладване, така че в рамките на самата структура и в отношенията ѝ с други субекти, включително оператори на инфраструктура, железопътни предприятия и стопанисващите, информацията за всички процеси да се обменя и предава надлежно на лицето, което изпълнява съответната роля както в собствената организация, така и в други организации, по бърз и ясен начин.

7.2. За да се осигури адекватен обмен на информация, лицата трябва да имат процедури:

а) за получаване и обработка на специфична информация;

б) за установяване, извличане и разпространение на специфична информация;

в) за предоставяне на надеждна и актуална информация.

7.3. Лицата трябва да имат процедури, чрез които да гарантират, че основната оперативна информация е:

а) подходяща и действителна;

б) вярна;

в) пълна;

г) съответно актуализирана;

д) контролирана;

е) последователна и лесна за разбиране (включително използваният език);

ж) съобщена на персонала, преди да се приложи;

з) леснодостъпна за персонала, като при необходимост му се предоставят копия.

7.4. Изискванията, посочени в т. 7.1 – 7.3, се прилагат по-специално по отношение на следната оперативна информация:

а) проверката на верността и пълнотата на националните регистри на возилата по отношение на идентификацията и регистрацията на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специализирани превозни средства, поддържани от организацията;

б) документацията за поддържането;

в) информацията относно помощта, предоставена на стопанисващите, и когато е уместно, на други страни, включително железопътни предприятия/оператори на инфраструктура;

г) информацията относно квалификацията на персонала и последващия надзор, осъществяван при разработването на поддържането;

д) информацията относно експлоатацията на превозните средства (включително пробег, вид и обхват на дейностите,

инциденти/произшествия) и изискванията на железопътните превозвачи, които ги стопанисват, и на управителя на железопътната инфраструктура;

е) документацията за извършеното поддържане, включително информация относно установените недостатъци по време на инспекции и коригиращите

действия, предприети от железопътните предприятия или операторите на инфраструктура, като например предприетите инспекции и наблюдение преди потеглянето на влак или по маршрута;

ж) пускането в експлоатация и повторното въвеждане в експлоатация;

з) поръчките за поддържане;

и) техническата информация, която да се предоставя на железопътните превозвачи/управителите на инфраструктура и стопанисващите като инструкции за поддържането;

й) информацията за аварийни ситуации, в които безопасното експлоатационно състояние е нарушено, която може да включва:

- налагането на ограничения за използването или специфични условия за експлоатацията на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и

специализирани превозни средства, които организацията поддържа, или на други возила от същата серия, дори ако те се поддържат от други структури, които отговарят за поддържането, като тази информация се съобщава и на всички засегнати страни;

- спешна информация относно проблеми, свързани с безопасността, установени по време на поддържането, като например неизправности, открити в компонент, който е общ за няколко вида или серия от превозни средства;

к) информация/данни, които трябва да се събират за представяне на годишния доклад за поддържането пред сертифициращия орган и пред съответните клиенти, като при поискване този доклад трябва да се предоставя и на националния орган по безопасността.

8. Документация - структуриран подход за осигуряване на възможности за проследяване на цялата информация.

8.1. Лицата трябва да имат въведени адекватни процедури, за да се гарантира, че всички важни процеси се документират надлежно.

8.2. Лицата трябва да имат въведени адекватни процедури за:

а) редовно наблюдение и осъвременяване на цялата съответна документация;

б) форматиране, генериране, разпространение и контрол на промените в съответната документация;

в) получаване, събиране и архивиране на цялата съответна информация.

9. Дейности за договаряне - структуриран подход, с който да се гарантира, че дейностите, възложени на изпълнител, се управляват добре, така че да бъдат постигнати целите.

9.1. Лицата трябва да имат въведени процедури, с които да се гарантира определянето на свързани с безопасността продукти и услуги.

9.2. Когато се прибъгва до изпълнители и/или доставчици на свързани с безопасността продукти и услуги, лицата трябва да имат въведени процедури, чрез които по време на избора да се установи, че:

а) изпълнителите, подизпълнителите и доставчиците са компетентни;

б) изпълнителите, подизпълнителите и доставчиците имат система за поддържане, която е адекватна и документирана.

9.3. Лицата трябва да имат процедури за определяне на изискванията, които изпълнителите и доставчиците трябва да изпълняват.

9.4. Лицата трябва да имат процедури за наблюдение на осведомеността на доставчиците и/или изпълнителите относно рисковете, които пораждат за операциите на организацията.

9.5. Когато система на изпълнител или доставчик относно поддържане/управление е сертифицирана, процесът за наблюдение, описан в т. 3, може да бъде ограничен до резултатите от договорените оперативни процеси, посочени в точка 3.1, буква "б".

9.6. В договора между договарящите страни трябва да бъдат ясно определени, известни и разпределени най-малко основните принципи за следните процеси:

а) отговорности и задачи, свързани с въпросите на безопасността на железопътния транспорт;

б) задълженията, свързани с предаването на съответната информация между двете страни;

в) възможността за проследяване на документите, свързани с безопасността.

II. Изисквания и критерии за оценка на функцията по разработване на поддържането

1. Лицата трябва да имат процедури за определяне и управление на всички дейности за поддържане, засягащи безопасността и критичните по отношение на безопасността компоненти.

2. Лицата трябва да имат процедури за гарантиране на съответствието с основните изисквания за оперативна съвместимост, включително актуализациите през целия жизнен цикъл чрез:

а) гарантиране на съответствие със спецификациите, свързани с основните параметри на оперативната съвместимост, посочени в съответните технически спецификации за оперативна съвместимост (TCOC);

б) проверка при всякакви обстоятелства на съответствието на досието за

поддържането с разрешението за въвеждане в експлоатация, в т. ч. всички изисквания на националния орган по безопасността, декларациите за съответствие с ТСОС, декларациите за проверката и техническото досие;

в) управление на всяка замяна в процеса на поддържане в съответствие с изискванията на Директива 2008/57/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността (ОВ, L 191 от 18.07.2008 г.) и съответните ТСОС;

г) установяване на необходимостта от оценка на риска по отношение на потенциалното въздействие на въпросната замяна върху безопасността на железопътната система;

д) управление на конфигурацията на всички технически промени, засягащи системната цялост на превозното средство.

3. Лицата трябва да имат процедури за проектиране и за подпомагане на прилагането на съоръженията, оборудването и инструментите за поддържане, които са разработени и изисквани конкретно за извършване на поддържането. Трябва да имат процедура за проверка дали тези съоръжения, оборудване и инструменти се използват, съхраняват и поддържат според графика за тяхното поддържане и в съответствие с изискванията за поддържане.

4. В началото на експлоатацията на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специализирани превозни средства лицата трябва да има процедури за:

а) получаване на първоначалната документация и събиране на достатъчно информация за планираните операции;

б) анализ на първоначалната документация и изготвяне на първото досие за поддържането, като се вземат под внимание и задълженията, съдържащи се във всички съответни гаранции;

в) осигуряване на правилното изпълнение на първото досие за поддържането.

5. За да поддържат досието за поддържането в актуален вид през целия жизнен цикъл на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специални превозни средства, лицата трябва да имат процедури за:

а) събиране най-малко на важната информация по отношение на:

аа) видовете и обхвата на операциите, които действително са извършени, включително, но не само, инцидентите при експлоатацията, които е възможно да засегнат целостта на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специализирани превозни средства по отношение на безопасността;

бб) вида и обхвата на планираните операции;

вв) действително извършеното поддържане;

б) определяне на нуждите от актуализации, като се вземат под внимание граничните стойности за оперативна съвместимост;

в) даване на предложения за актуализации, тяхното одобрение и изпълнение с оглед вземане на решение въз основа на ясни критерии, като се вземат под внимание констатациите от оценката на риска;

г) осигуряване на правилното извършване на промените.

6. При прилагане на процеса за управление на компетентността по отношение на функцията по разработване на поддържането трябва да се вземат под внимание най-малко следните дейности, които засягат безопасността:

а) оценка на значението на промените в досието за поддържането и предложените замени в процеса по поддържането;

б) инженерни познания/умения, необходими за управление на съставянето и промените в досието за поддържането и разработването, оценката, проверката и одобряването на замените в процеса на поддържането;

в) техники за свързване (включително заваряване и съединяване), тягови, спирачни системи, колооси и теглично-отбивачни съоръжения, отоплителни и осветителни системи, климатични инсталации, управление на врати и прозорци, техники за изпитване без разрушение и дейности за поддържане на специфични компоненти на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специализирани превозни средства.

7. При прилагане на процеса за документиране по отношение на функцията

по разработване на поддържането е необходимо да се гарантира проследяването най-малко на следните елементи:

- а) документацията, свързана с разработването, оценката, проверката и одобряването на замяна в процеса на поддържането;
- б) конфигурацията на превозните средства, включително, но не само, на компонентите, свързани с безопасността;
- в) отчетите за извършеното поддържане;
- г) резултатите от проучванията на извлечения опит;
- д) всички следващи варианти на досието за поддържането, включително оценката на риска;
- е) докладите за компетентността и надзора на извършването на поддържането и управлението на поддържането на локомотивен, ЕМВ, ДМВ, пътнически и специализиран парк;

ж) техническата информация, която да се предоставя в помощ на стопанисващи, железопътни предприятия и оператори на инфраструктура.

III. Изисквания и критерии за оценка на функцията по управление на поддържането на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специални превозни средства

1. Лицата трябва да имат процедури за проверка на компетентността и възможностите за извършването на поддържането. Това изисква при работилниците за поддържане да е налице необходимата квалификация за вземане на решения относно изискванията за техническа компетентност на функцията по извършване на поддържане.

2. Лицата трябва да имат процедури за състава на работния пакет и за издаването и изпращането на поръчки за поддържане.

3. Лицата трябва да имат процедури за своевременно изпращане на локомотивите, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специални превозни средства за поддържане.

4. Лицата трябва да имат процедури за прекратяване на експлоатацията на локомотивите, ЕМВ, ДМВ, пътническите вагони и специалните превозни средства за поддържане или при установяване на дефекти.

5. Лицата трябва да имат процедури за определяне на необходимите мерки за контрол по отношение на извършеното поддържане и пускането в експлоатация на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специални превозни средства.

6. Лицата трябва да имат процедури за издаване на съобщение за повторно въвеждане в експлоатация, като се взема под внимание документацията за пускането в експлоатация.

7. При прилагане на процеса за управление на компетентността (УК) по отношение на функцията по управление на поддържането на локомотивния, ЕМВ, ДМВ, пътнически и специализирания парк трябва да се вземе под внимание най-малко повторното въвеждане в експлоатация.

8. При прилагане на процеса за информиране по отношение на функцията по управление на поддържането на локомотивния, ЕМВ, ДМВ, пътнически и специализирания парк във функцията по извършване на поддържане трябва да се предвидят най-малко следните елементи:

- а) прилагани правила и технически спецификации;
- б) план за поддържане за всеки локомотив, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагон и специализирано превозно средство;
- в) списък на резервните части, включително техническо описание на всяка част, за да се разреши замяна с еднаква част със същите гаранции;
- г) списък на материалите, включително описание на тяхната употреба и необходимата информация, свързана със здравето и безопасността;
- д) досие, описващо спецификациите за дейностите, които засягат безопасността, което съдържа граници за намеса и за използване на компонентите;

е) списък на компонентите или системите, които подлежат на вътрешен контрол/надзор, и списък на тези изисквания, включително главния въздушен резервоар и резервоарите на спирачките;

ж) цялата допълнителна информация, която е важна за безопасността според оценката на риска, извършена от организацията.

9. При прилагане на процеса за информиране по отношение на функцията по

управление на поддържането на локомотивния, ЕМВ, ДМВ, пътническият и специализирания парк заинтересованите страни трябва да бъдат уведомени за повторното въвеждане в експлоатация, включително ограниченията за използване според различните ползватели, железопътни предприятия и оператори на инфраструктура.

10. При прилагане на процеса за документиране по отношение на функцията по управление на поддържането на локомотивния, ЕМВ, ДМВ, пътническият и специализирания парк трябва да се регистрират най-малко следните елементи:

а) поръчките за поддържане;

б) повторното въвеждане в експлоатация, включително ограниченията за използване в зависимост от железопътните предприятия и операторите на инфраструктура.

IV. Изисквания и критерии за оценка на функцията по извършване на поддържането

1. Лицата трябва да имат процедури за:

а) проверка на пълнотата и целесъобразността на информацията, предавана от функцията по управление на поддържането на локомотивния, ЕМВ, ДМВ, пътническият и специализирания парк по отношение на заявените дейности;

б) контрол на използването на изискваните документи за поддържането и другите стандарти, приложими за извършването на услугите за поддържане съгласно поръчките за поддържане;

в) гарантиране, че всички спецификации за поддържане в поръчките за поддържане са на разположение на целия участващ персонал (например съдържат се във вътрешните работни инструкции);

г) гарантиране, че всички спецификации за поддържане, определени в приложимите регламенти и посочените стандарти, съдържани се в поръчките за поддържане, са на разположение на целия участващ персонал (например съдържат се във вътрешните работни инструкции).

2. Лицата трябва да имат процедури, с които да се гарантира, че:

а) компонентите (включително резервните части) и материалите се използват както е посочено в поръчките за поддържане и документацията на доставчика;

б) компонентите и материалите се съхраняват, обработват и транспортират по начин, който предотвратява износване и повреждане, и както е посочено в поръчките за поддържане и документацията на доставчика;

в) всички компоненти и материали, включително предоставените от клиента, отговарят на съответните национални и международни правила, както и на изискванията в съответните поръчки за поддържане.

3. Лицата трябва да имат процедури за определяне, установяване, осигуряване, регистриране и поддържане в наличност на необходимите съоръжения, оборудване и инструменти, които да позволяват извършването на услугите по поддържане в съответствие с поръчките за поддържане и другите приложими спецификации, като се гарантира:

а) безопасно извършване на поддържането, включително здравословни и безопасни условия за персонала по поддържането;

б) ергономичност и защита на здравето, включително взаимодействието между ползвателите и системите за информационни технологии или диагностичното оборудване.

4. Организацията трябва да има процедури по отношение на измервателното си оборудване, с които да гарантира, че то:

а) се калибрира или проверява през определени периоди или преди употреба, в съответствие с международните, националните или отрасловите стандарти за измерване – стандарти не съществуват, трябва да се отбележи използваната основа за калибриране или проверка;

б) се настройва или пренастройва;

в) се идентифицира, за да може да се определи състоянието на калибрирането;

г) е защитено срещу настройване, което би довело до недействителен резултат от измерването;

д) е защитено от повреди и влошаване на състоянието по време на боравене, поддържане и съхранение.

5. Лицата трябва да имат процедури, с които да се гарантира, че всички съоръжения, оборудване и инструменти се използват, калибрират, съхраняват и поддържат правилно в съответствие с документираните процедури.

6. Лицата трябва да имат процедури за проверка дали извършените задачи по поддържането са в съответствие с поръчките за поддържане и да издадат съобщение за пускане в експлоатация, което съдържа и ограничения за използването, ако е необходимо.

7. При прилагане на процеса за оценка на риска (и по-специално точка 2.4 от раздел I) по отношение на функцията по извършване на поддържане работната среда включва не само работилниците, където се извършва поддържането, но също и коловозното развитие и оборудване извън сградите на работилницата и всички места, където се извършват дейности за поддържане.

8. При прилагане на процеса за управление на компетентността по отношение на функцията по извършване на поддържането трябва да се вземат под внимание най-малко следните дейности, които засягат безопасността:

- а) техники за свързване (включително заваряване и съединяване);
- б) изпитване без разрушение;
- в) окончателно изпитване на возилото и пускане в експлоатация;
- г) дейности за поддържане на тягови и спирачните системи, колоосите и теглично-отбивачните съоръжения, отоплителни и осветителни системи, климатични инсталации, управление на врати и прозорци, дейности за поддържане на специфични компоненти на локомотиви, ЕМВ, ДМВ, пътнически вагони и специални превозни средства;
- д) други определени специализирани области, засягащи безопасността.

9. При прилагане на процеса за информиране по отношение на функцията по извършване на поддържането, за функциите по управление на поддържането на локомотивния, ЕМВ, ДМВ, пътническият и специализирания парк и за разработване на поддържането трябва да се предвидят най-малко следните елементи:

- а) извършване на работите за поддържане в съответствие с поръчките за поддържане;
- б) установяване от страна на организацията на възможните недостатъци или дефекти във връзка с безопасността;
- в) пускането в експлоатация.

10. При прилагане на процеса за документиране по отношение на функцията по извършване на поддържането трябва да се регистрират най-малко следните елементи:

- а) ясно определяне на всички съоръжения, оборудване и инструменти, свързани с дейности, засягащи безопасността;
- б) всички извършени дейности за поддържане, включително персоналът, инструментите, оборудването, резервните части и използваните материали се вземат под внимание:
  - аа) съответните национални правила;
  - бб) изискванията, посочени в поръчките за поддържане, включително изисквания за документацията;
  - вв) окончателното изпитване и решението по отношение на пускането в експлоатация;
  - в) мерките за контрол, изисквани в поръчките за поддържане и поради пускането в експлоатация;
  - г) резултатите от калибрирането и проверката, като за компютърния софтуер, използван за наблюдение и измерване на определени изисквания, трябва да се потвърди неговата способност за изпълнение на планираната задача преди първоначалното използване, а при необходимост да се потвърди повторно;
  - д) действителността на резултатите от предишното измерване, когато се установи, че измервателен уред не отговаря на изискванията.

Приложение № 5

към чл. 62в, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

ЗАЯВЛЕНИЕ

ЗА ИЗДАВАНЕ НА СЕРТИФИКАТ НА ЛИЦЕ, КОЕТО ИЗПЪЛНЯВА ФУНКЦИИ

ПО ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА

1. Информация за контакт със сертифициращия орган

Организацията, до която е адресирано
заявлението:

Единен идентификационен код:

Адрес

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

2. Информация за заявителя

Правно наименование:

Единен идентификационен код:

Адрес

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

Интернет страница:

Телефон:

Факс:

Адрес на електронна поща:

Друга информация

3. Лице за контакти

Име и фамилия:

Пощенски адрес

(улица, пощенски код, град, държава)

Телефон:

Факс:

Адрес на електронна поща:

4. Информация за заявлението

Входящ номер на заявлението:

Настоящото заявление е за

нов сертификат

актуализиран/изменен
сертификат

подновен сертификат

5. Информация за дейността

Вид на дружеството/
железопътно предприятие

Железопътно превозвач
Управител на инфраструктура
Друго

Обхват на дейността и функции по поддържане		Частично (описание)
	Локомотиви електрически Разработване на поддържането Управление на поддържането Извършване на поддържане	
	Локомотиви дизелови Разработване на поддържането Управление на поддържането Извършване на поддържане	
	Пътнически вагони Разработване на поддържането Управление на поддържането Извършване на поддържане	
	Електрически мотрисни влакове Разработване на поддържането Управление на поддържането Извършване на поддържане	
	Дизелови мотрисни влакове Разработване на поддържането Управление на поддържането Извършване на поддържане	
	Специализирани превозни средства за поддържане на железен път Разработване на поддържането Управление на поддържането Извършване на поддържане	
	Други специализирани превозни средства Разработване на поддържането Управление на поддържането Извършване на поддържане	

6. Подадени документи

Документация за система за поддържане

Други

Посочете:

Дата:

Заявител: .....

..

(име и фамилия) подпис:

Сертифициращ орган:

Вътрешен указателен номер:

Дата на получаване на заявлението:

Подпис: .....

Приложение № 5а

към чл. 62б, ал. 3, т. 2

(Ново - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

**СЕРТИФИКАТ
ЗА ФУНКЦИИ ПО ПОДДЪРЖАНЕ**

1. СЕРТИФИЦИРАНО ЛИЦЕ

Правно наименование:

Търговско обозначение или съкращение

Адрес:

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

Единен идентификационен код:

2. СЕРТИФИЦИРАЩ ОРГАН

Правно наименование:

Адрес:

(улица, номер, пощенски код, град, държава)

Единен идентификационен код:

3. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЕРТИФИКАТА

Номер на сертификата:

Това е: - нов сертификат

- подновен сертификат

- изменен сертификат

Валиден от:

до:

Вид на Железопътно превозвач
дружеството: Управител на инфраструктура
  Друго

4. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПОДДЪРЖАНЕ

Функции по поддържането

1.   2.   3.   4.

1   Локомотиви електрически

.

2   Локомотиви дизелови

.

3   Пътнически вагони

.

4   Електрически мотрисни влакове

.

5   Дизелови мотрисни влакове

.

6   Специализирани превозни средства за
поддържане на железен път

.

7   Други специализирани превозни средства

.

5. ФУНКЦИИ ПО ПОДДЪРЖАНЕТО

1. Разработване на поддържането

2. Управление на поддържането на возилата

3. Извършване на поддържане

4. Функции по частично поддържане, за които е валиден настоящият сертификат:

6. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Дата на издаване:

Подпис:

Вътрешен указателен
номер:

Печат на сертифициращия
орган

Приложение № 5б

към чл. 62б, ал. 9

(Ново - ДВ, бр. 28 от 2012 г.)

ПРИНЦИПИ И КРИТЕРИИ КЪМ ЛИЦАТА, КАНДИДАТСТВАЩИ ЗА СЕРТИФИКАТ ЗА ФУНКЦИИ
ПО ПОДДЪРЖАНЕ, ВЪЗЛОЖЕНИ НА ВЪНШЕН ИЗПЪЛНИТЕЛ ОТ СТРАНА НА ЛИЦЕ,
ОТГОВОРНО ЗА ПОДДЪРЖАНЕТО

1. За сертифицирането на лице, което поема една или повече функции по поддържане от лице, което отговаря за поддържането (разработване на поддържането, управление на поддържането на локомотивен, ЕМВ, ДМВ, пътнически и специализиран парк, извършване на поддържането), или части от тези функции, се прилагат следните изисквания и критерии за оценка, посочени в приложение № 4б:

- а) изискванията и критериите за оценка, посочени в раздел I от приложение № 4б, адаптирани спрямо вида на лицето и обхвата на обслужване;
- б) изискванията и критериите за оценка, описващи специфичната функция или функции по поддържане.

2. За сертифицирането на работилница/завод за поддържане, която поема функцията по поддържане, се прилагат следните изисквания и критерии за оценка, посочени в приложение № 4б:

- а) изискванията и критериите за оценка, посочени в раздел I от приложение № 4б, които трябва да бъдат адаптирани спрямо специфичната дейност на работилницата/завода за поддържане, която изпълнява функцията по извършване на поддържане;
- б) процесите, описващи функцията по извършване на поддържане.

Приложение № 6

към чл. 69, ал. 4

(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Основно съдържание на съобщението за допуснато железопътно произшествие

1. Дата, час и място на подаване на съобщението
2. Наименование на управителя на железопътна инфраструктура
3. Квитанционен номер на съобщението
4. Дата, час и място на възникване на железопътното произшествие
5. Кратко описание на произшествието, съдържащо:
  - тип и регистрационен номер на железопътно возило, влак №, машинист, наименование на превозвача;
  - имена, адрес, националност на пострадали длъжностни или външни лица;
  - други данни, имащи отношение към произшествието.
6. Телефонен номер за обратна връзка.
7. Име, фамилия и длъжност на лицето, направило съобщението.

Приложение № 7

към чл. 73, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

ДОКЛАД

за фактите и обстоятелствата, констатирани при настъпил/о

.....,

(вид на произшествието/инцидента)

съставен на ..... г. оперативна група с

ръководител: .....

(трите имена, длъжност, ведомство, предприятие, поделение)

и членове:

1. ....

(трите имена, длъжност, ведомство, предприятие, поделение)

2. ....

(трите имена, длъжност, ведомство, предприятие, поделение)

3. ....

(трите имена, длъжност, ведомство, предприятие, поделение)

4. ....

(трите имена, длъжност, ведомство, предприятие, поделение)

5. ....

(трите имена, длъжност, ведомство, предприятие, поделение)

6. ....

(трите имена, длъжност, ведомство, предприятие, поделение)

Оперативната група се събра в .....

на ..... и пристъпи към разглеждане на:

(кратко описание на железопътното произшествие/инцидент, дата, час и място)

I. Обстоятелства, при които е допуснато произшествието/инцидента

(посочва се хронологичният ред на събитията непосредствено преди, по време и след възникване на произшествието/инцидента)

II. Последници от произшествието/инцидента

1. Ранени и убити:

а) ранени: .....

(трите имена)

длъжност .....месторабота .....,

(за жп служители и работници, имащи

отношение към произшествието/инцидента)

адрес .....

б) убити: .....

(трите имена)

длъжност ..... месторабота .....

(за жп служители и работници, имащи

отношение към произшествието/инцидента)

адрес .....

2. Нанесени повреди и причинени щети на подвижен железопътен състав:

а) вагони: № ....., собственост на

....., общо щети за ..... лв.

(посочва се сумата от приложената сметка –

оценка на щетите)

№ ....., собственост на

....., общо щети за .....лв.

(посочва се сумата от приложената сметка –

оценка на щетите)

б) локомотиви, мотрисни влакове, мотриси, специализиран подвижен състав:

№ ....., собственост на

....., общо щети за лв.

(посочва се сумата от приложената сметка – оценка на щетите)

3. Нанесени повреди и причинени щети на железопътната инфраструктура:

а) железен път и съоръженията му .....

(посочва се състоянието на железния път и съоръженията му, отразено в приложените констативни протоколи)

собственост на .....

общо щети за ..... лв.

(посочва се сумата от приложената сметка – оценка на щетите)

б) осигурителна техника и съобщения, радиовръзки, ел. захранване

.....,

(посочва се състоянието на осигурителната техника, отразено в приложените констативни протоколи)

собственост на .....

общо щети за ..... лв.

(посочва се сумата от приложената сметка – оценка на щетите)

в) контактна мрежа .....,

(посочва се състоянието
на контактната мрежа,
отразено в приложените
констативни протоколи)

собственост на .....

общо щети за ..... лв.

(посочва се сумата от приложената сметка – оценка на щетите)

г) други повреди и щети .....

.....

(посочва се състоянието им, отразено в приложените констативни протоколи)

собственост на .....

общо щети за лв. ....

(посочва се сумата от приложената сметка – оценка на щетите)

4. Повреди и разпиляване на товари, багажни и колетни пратки:

вагон № ....., собственост на .....,

пристигнал (пътувал) с влак № ..... за гара

съдържание ....., общо щети за лв.

(посочват се видът на товара и сумата от приложената сметка – оценка на щетите)

5. Прекъсване на движението:

а) на коловози № ..... от час ..... минути ..... на ..... г.

възстановено на час ..... минути ..... на ..... г. при следните условия:

$V = \dots$ км/ч, ...

б) на коловози № ..... от час ..... минути ..... на ..... г.

възстановено на час ..... минути ..... на ..... г. при следните условия:

$V = \dots$ км/ч, ...

в) на стрелки № ..... от час ..... минути ..... на ..... г.

възстановено на час ..... минути ..... на ..... г. при следните условия:

$V = \dots$ км/ч, ...

г) на гърловина ..... за направление ..... от час .... минути .... на ... г.

възстановено на час ..... минути ..... на ..... г. при следните условия:

$V = \dots$ км/ч, ...

д) на текущ път № ... от км .....+..... до км .....+.....

от час ..... минути ..... на ..... г

възстановено на час ..... минути ..... на ..... г. при следните условия:

$V = \dots$ км/ч, ...

е) на текущ път № ... от км .....+..... до км .....+.....

от час ..... минути ..... на ..... Г

възстановено на час ..... минути ..... на ..... Г. при следните условия:

$V = \dots$ км/ч, ...

6. Причинено закъснение на влакове:

Влак № ....., превозвач ....., от час ..... минути ..... на ..... Г.

до час ..... минути ..... на ..... Г.

Влак № ....., превозвач ....., от час ..... минути ..... на ..... Г.

до час ..... минути ..... на ..... Г.

7. Движение на възстановителни средства:

а) възстановителен влак

Вл. № ....., заминал на ..... Г., час ..... минути ..... от .....

пристигнал на местопроизшествието на ..... Г. час ..... минути.....

Доказани разходи за придвижване и работа в размер на ..... лв.

б) други възстановителни средства

Вид ....., заминаване на ..... Г., час ..... минути ..... от ... Г.

пристигане на местопроизшествието на ..... Г. час ..... минути.....

Доказани разходи за придвижване и работа в размер на ..... лв.

в) причини за късното възстановяване на движението

.....

(попълва се само при закъснение във възстановяването на движението)

III. ЖП работници, служители и други лица, имащи отношение към произшествието/инцидента:

1. Локомотивна бригада на:

а) влак № .....,

(вид и № на тяговия или специализиран подвижен състав, собственост на)

....., месторабота ..... (трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

....., месторабота .....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност

б) влак № .....

(вид и № на тяговия или специализиран подвижен състав, собственост на)

....., месторабота.....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

....., месторабота.....,

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

2. Превозна бригада на:

а) влак № .....

....., месторабота .....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

....., месторабота .....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

б) влак № .....

.....месторабота .....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

....., месторабота

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

3. Гарови работници и служители:

а) дежурни ръководители

....., месторабота .....

(трите имена)

трудова стаж на тази длъжност .....

....., месторабота .....

(трите имена)

трудова стаж на тази длъжност .....

б) маневрена бригада

....., месторабота.....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

....., месторабота .....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

в) други работници и служители

....., месторабота .....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

....., месторабота .....

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

....., месторабота

(трите имена)

длъжност ....., трудов стаж на тази длъжност .....

4. Данни за здравословното състояние на работниците и служителите, имащи отношение към произшествието/инцидента:

....., длъжност .....

(трите имена)

здравословно състояние .....

(заключение от предпътния (предсменния) медицински преглед)

....., длъжност .....

(трите имена)

здравословно състояние .....

(заключение от предпътния (предсменния) медицински преглед)

....., длъжност .....

(трите имена)

здравословно състояние .....

..

(заключение от предпътния (предсменния) медицински преглед)

5. Почивка преди започване на работа:

....., длъжност .....

(трите имена)

почивал от дата ..... час .... минути .... до дата..... час .... минути ....

постъпил на работа дата ..... час ..... минути .....

(вписват се данните от книгата за сменен

инструктаж)

....., длъжност .....

(трите имена)

почивал от дата ..... час ..... минути ..... до дата..... час ..... минути ....

постъпил на работа дата ..... час ..... минути

(вписват се данните от книгата за сменен

инструктаж)

....., длъжност .....

(трите имена)

почивал от дата ..... час ..... минути ..... до дата..... час ..... минути ....

постъпил на работа дата ..... час ..... минути

(вписват се данните от книгата за сменен

инструктаж)

..... длъжност .....

(трите имена)

IV. Състав и тонаж на влака (маневрата), състояние на осветлението и спирачките, разпределение на последните и др.

1. Данни за локомотивите: .....

.....

(вписват се собственик, серия, местоположение във влака, преден или заден ход)

.....

(изправност на спирачката и сигналното осветление, данни от последна ревизия, ремонт и други)

2. Вагони – брой и тип, брой на осите и общ тонаж на влака: ..... .

3. Разпределение на спирачките: ..... .

(вписва се брой вагони и тонаж, обслужвани с автоматични спирачки, и брой вагони и тонаж, обслужвани с ръчни спирачки)

4. Влакообразуваща гара: .....

5. Констатирани обстоятелства при:

- а) композиране .....
- б) техническа подготовка на влака .....
- в) пробата на автоматичната влакова спирачка .....

V. Други данни за изясняване на причините за произшествието/инцидента:

1. Запознати ли са работниците и служителите:

- а) с особеностите на гарата или участъка .....
- б) с разположението на подвижния състав в гарата .....

2. Скорост на движение на влака (маневрата) .....

(вписват се данните от разшифровката на скоростомерната лента на локомотива или от електронния носител на информацията за движението на возилото/влака)

3. Задействани ли са спирачките преди произшествието/инцидента и на какво разстояние преди мястото на произшествието/инцидента е станало задържането? .....

4. Спазен ли е планът за приемане на влака в гарата? .....

5. Какви са профилът, геометрията и ситуацията на пътя на мястото на произшествието/инцидента?

.....

(хоризонтал, нагорнище, надолнище, какъв е наклонът в о/оо, радиус на кривата и надвишение, изкоп, насип, мост, тунел и др.)

6. Метеорологични данни за времето, в т.ч. такива, които влияят на видимостта на сигналите:

7. Техническо състояние преди произшествието/инцидента на:

- а) подвижния състав: .....
- б) железния път и съоръженията: .....
- в) съобщителната техника и радиовръзки: .....
- г) контактната мрежа: .....

8. Тип на гаровата и междугаровата осигурителна техника и състоянието преди произшествието/инцидента.....

9. Изправност, чистота и осветление на стрелките, на сигналите и съоръженията преди произшествието/инцидента .....

(има ли нагреватели за отопление на стрелки и състояние на съоръженията на електроснабдяването)

10. Снабдени ли са стрелките със заключалки (кука болт), заключени ли са били?

.....

11. Търговска изправност на натоварените вагони, разпределение и укрепване на товара във вагоните.....

12. Ако произшествието/инцидентът е станало на жп прелез, да се посочи:

а) съоръженост на прелеза, със или без прелезопазачи .....

б) спуснати ли са били бариерите, когато има такива .....

VI. Наличност и качество на подготовката на протоколите и материалите, съпътстващи доклада:

1. Изготвен ли е докладът в срок и кога е представен .....

2. Приложения:

а) подробна скица на мястото, където е станало произшествието/инцидента .....

б) показанията на лицата:

1. ....

2. ....

3. ....

в) други приложения: .....

(описват се удостоверение за спирачната маса, протоколи за железния път, подвижния състав, осигурителната техника и др.)

Оперативна група:

Ръководител: .....

подпис .....

(име, презиме,
фамилия)

Членове: 1. .... подпис .....

(име, презиме,
фамилия)

2. .... подпис .....

(име, презиме,
фамилия)

3. .... подпис .....

(име, презиме,
фамилия)

4. .... подпис .....

(име, презиме,
фамилия)

5. .... подпис .....

(име, презиме,
фамилия)

6. .... подпис .....

(име, презиме,
фамилия)

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

за състоянието на осигурителната техника и устройствата

Днес, ... 20 .... г. .... часа ..... минути, комисия в състав:

1. .... длъжност .....

2. .... длъжност .....

3. .... длъжност .....

4. .... длъжност .....

5. .... длъжност .....

се събра в гара ..... във връзка със станало произшествие/инцидент

..... и констатира следното състояние на

ОТ .....

(тип на осигурителната техника)

I. НАЛИЧНОСТ НА ПЛОМБИТЕ

1. Постоянни .....

2. Временни .....

3. Скъсани .....

4. Номера на броячните бутони:

(валидност на пломбите и съответствие с описа в книга образец VII-51, както и на курбелите)

II.

ЗАДАДЕНИ

МАРШРУТИ: .....

(положение на коловозно сигналните ръчки)

III. ПОЛОЖЕНИЕ НА КОЛОВОЗИТЕ, СТРЕЛКИТЕ И ВАГОНОИЗХВЪРГАЧКИТЕ:

.....

....

(по отношение на заетост, контрола, срязване, положение на стрелковите ръчки, вид и състояние на СОА, състояние на ВИ, имащи отношение към произшествието/инцидента)

IV. РАЗРЕШЕНИ МЕСТНИ МАНЕВРИ: .....

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПАБ ИЛИ АБ .....

VI. СЪСТОЯНИЕ НА СВЕТОФОРИТЕ.....

1. Входни .....

2. Изходни .....

3. Маневрени .....

(проби на съответствие и видимост на сигналите,

имащи отношение към произшествието/инци-

дента).

VII. СЪСТОЯНИЕ НА БУТОНИТЕ

.....

1. Автоматика стрелки – включена (изключена)

.....

2. ....

(с общо предназначение)

3. БДЗ .....

4. ИБПУ .....

5. БДО .....

VIII. СЪСТОЯНИЕ НА МАНЕВРЕНИТЕ ПУЛТОВЕ(КУРБЕЛИ) .....

IX. РЕЛЕЙНО ПОМЕЩЕНИЕ .....

.....

1. Заклучено – съхранение на ключовете .....

.....

2. Отключено – причини .....

(шкафове на РУКЗ, ЕМЦ и др.)

X. СЪСТОЯНИЕ НА КНИГА VII-51 .....

(дата, час на последните две бележки от съответните графи, съпоставка с книгата за ревизии в гарата, повреди и профилактика на съоръженията, имащи отношение към случая)

XI. СЪСТОЯНИЕ НА СЪОБЩИТЕЛНИТЕ ВРЪЗКИ .....

(състояние на книги VII-52, VII-53, дата, час на последните две бележки от съответните графи)

XII. СЪСТОЯНИЕ НА ЕЛЕКТРОЗАХРАНВАНЕТО .....

(състояние на книга образец VII-54, дата, час на последните две бележки от съответните графи)

XIII. ДРУГИ ОСОБЕНОСТИ .....

(релсови вериги, шунтова чувствителност, резултати от измерванията на изолираните настави, броячи на оси, заземяване на стълбовете на КМ, спирачки ГАЦ, книга обр. VII-55, съпоставка с протокола от проверката на междугариято и др.)

.....

(при обвързка с АПУ се съставя констативен протокол за състоянието на АПУ, което изрично се упоменава в този протокол)

Комисия:

1. ....

/...../

2. ....

3. ....

/...../

/...../

4. ....

5. ....

/...../

/...../

Настоящият протокол се изготви в ..... екземпляра, от които ..... екземпляра са предадени на .....

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

за състоянието на АПУ на км .....

в междугарието (района на гара) .....

Днес, ... 20..... г. .... часа ..... минути, комисия в състав:

1. .... длъжност .....

2. .... длъжност .....

3. .... длъжност .....

4. .... длъжност .....

5. .... длъжност .....

6. .... длъжност .....

(представител на собственика на прелеза, пътна полиция)

се събра на прелеза на км ..... във връзка със станалото произшествие/инцидент

.....

и констатира следното състояние на съоръженията на прелеза .....

(съоръженост на прелеза)

I. ВЪНШНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

1. Релеен шкаф (кабина) – изправен, съборен, унищожен, разбит, ограбен .....

(подчертава се констатираното)

2. Бариерни механизми (външен оглед) .....

(подробно описание на състоянието и положението на бариерните механизми)

3. Светофари .....

(подробно описание състоянието на шосейната сигнализация, включително видимост)

4. Предпрелезни /прелезни светофори .....

(подробно описание състоянието на светофорите, включително видимост)

5. Трансформаторни кутии за датчици/датчици

.....

(намиращи се в обсега на произшествието/инцидента, включително дросел-трансформатори

и техните въжета)

II. ВЪТРЕШЕН ОГЛЕД НА РЕЛЕЕН ШКАФ (КАБИНА)

(след разрешение на ръководителя на оперативната група)

1. Състояние на първокласните релета .....

(изброяват се всички релета, задействани, отпаднали, работещи в мигачен режим)

2. Състояние на второкласните релета .....

(изброяват се всички релета, задействани или отпаднали)

III. ВЪТРЕШЕН ОГЛЕД НА БМ .....

(след разрешение на ръководителя на оперативната група)

(вид на бариерните механизми)

1. Ляв по километража .....

2. Десен по километража .....

IV. ТАБЛО ЗА ДАЛЕЧНА ИНФОРМАЦИЯ в гара .....

Вид ТДИ .....

(двупроводно или четирипроводно)

Индикация на ТДИ.....Номер на брояча.....

Състояние на пломбата на БДО .....

Състояние на книга обр. VII-51 .....

Инициали на пломбите .....

(в съответствие с описа в книга обр. VII-51)

V. ДРУГИ ОСОБЕНОСТИ

(има ли противоречие с Наредбата за прелезите, исправност на електрическото осветление, видимост на бариерните греди от мястото на затваряне на прелеза, извършвана ли е редовно профилактика на прелеза, състояние на захранването, включително АБ, и др.) .....

(има ли противоречие с Наредбата за прелезите, извършвана ли е редовно профилактика на прелеза и състояние на захранването, включително АБ)

.....

(при обвързка с гарова централизация се съставя констативен протокол за състоянието на осигурителната техника и устройствата, което изрично се упоменава в този протокол)

Комисия:

1. .... 2. ....

/...../ /...../

3. .... 4. ....

/...../ /...../

5. .... 6. ....

/...../ /...../

Настоящият протокол се изготви в ..... екземпляра, от които ..... екземпляра са

предадени на

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

за състоянието на железния път

Днес, ... в ..... часа и ..... минути,

(дата, месец, година)

КОМИСИЯ В СЪСТАВ:

1. ....,

(име, презиме, фамилия)

(длъжност и месторабота)

2. ....,

3. ....,

4. ....,

5. ....,

се събра на .....,

(междугарие/гара)

(километър)

.....,

(път №/ коловоз №/ стрелка №/ вагонозадържател №/ вагоноизхвъргачка №/

изхв. на спирателни обувки №/ др.)

във връзка със станалото произшествие/инцидента .....,

където извърши и установи следното: .....

I. Параметри на железния път и съоръженията след дерайлирането на

.....

(локомотив №, вагон № или други возила)

1. Измерени параметри на 20 м преди точката на възкачване (дерайлиране).

-13

-14

-15

-16

-17

-18

-19

-20

Забележка. В колона 3 на таблица № 2 се отразява отстоянието или съвпадението на началния настав, върха на езика, върха на сърцето и крайния настав от най-близката точка, до която се намират или с която съвпадат.

3. При невъзможност да се определи точното място на точката на възкачване се отразяват основанията за фиксирането (определянето): .....

.....

4. Констатирани други особености в зоната на местопроизшествието/инцидента.

4.1. Вид и състояние на пътя: .....

наставов (подпрян, плаващ) / безнаставов

4.1.1. Релси: .....

(тип, състояние)

4.1.2. Траверси: .....

(тип, състояние)

4.1.3. Скрепления: .....

(тип, състояние)

4.2. Геометрия на железния път: .....

4.2.1. Прав участък .....

4.2.2. Крива с $R = \dots\dots(m)$, $H = \dots\dots (mm)$,

(отстояние на начало крива от т. на възкачване)

4.2.3. Преходна крива: $L_{пр.к.} = \dots\dots (m)$, (m) ;

(отстояние на начало пр. крива от т. на възкачване)

4.3. Профил на пътя:

4.3.1. Нагорнище – $\dots\dots\dots\%$;

4.3.2. Надолнище – $\dots\dots\dots\%$;

4.3.3. Хоризонтал – $\dots\dots\dots\%$.

4.4. Ситуация на железния път:

4.4.1. Изкоп – $\dots\dots\dots$;

4.4.2. Насип – $\dots\dots\dots$

4.4.3. Смесен – ляво И., дясно Н./ляво Н., дясно И.

4.4.4. Мост, надлез, водосток:

– $L_m = \dots\dots\dots (m)$;

– Отстояние $L_{т.0} = \dots (m)$ от началото на моста (по посока на движение) до т. 0.

– Особенности: $\dots\dots\dots$

– Състояние на контрарелсите –

4.4.5. Тунел: $\dots\dots\dots$

– $L_t = \dots (m)$;

– отстояние $L_{т. 0} = \dots\dots\dots (m)$ от началото на тунела (по посока на движение) до т.

0.

– особености: $\dots\dots\dots$

4.4.6. Прелез, пешеходна пътека:

– състояние на прелезната настилка – $\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

– ширина на жлеба $\dots\dots\dots mm$, дълбочина на жлеба $\dots\dots\dots mm$.

5.3. скрепления: .....

(тип, измерени параметри, състояние)

5.4. Начин на задвижване на езиците – .....

.....

(механизирано / ръчно)

5.5. Описание, измерени параметри и състояние на заключването на езиците – липсващи елементи, повреди, степен на износване, уплътняване: .....

5.6. Параметри на железния път пред и след железопътната стрелка.

1. Наличие на прав елемент (коловоз) ...ДА / НЕ... пред езиковата част на стрелката

2. Дължина на правия елемент $L = \dots\dots\dots$ (m);

Забележка. При необходимост се измерват и други параметри на железния път и съоръженията.

II. Констатирани други особености по железния път и съоръженията: .....

III. Допълнителни сведения – при необходимост: .....

1. Данни за участъка от последното измерване с пътеизмерителната лаборатория и лабораторията за измерване на габарита (приложени към протокола): .....

2. Данни от последната дефектоскопия на релсите в участъка: .....

IV. Данни и информация от:

1. Последните измервания, отразени в книгите на железопътния участък, за:

– параметрите на железния път – .....

– параметрите на железопътните стрелки – .....

– параметрите на съоръженията – .....

2. Ревизионни книги на:

– съответната гара – .....

– железопътния участък – .....

– предприятието собственик – .....

V. Схема на произшествието/инцидента.

VI. Забележки: .....

VII. Заключение на комисията (посочват се нарушени изисквания на техническите норми и на други нормативни документи):

Комисия:

1. ....; 2. ....;

3. ....; 4. ....;

5. ....; 6. ....;

Настоящият протокол се изготви в ..... екземпляра, от които..... екземпляра са предадени на .....

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

за техническото състояние на контактната мрежа

Днес, ... 20..... г. .... часа ..... минути, комисия в състав:

1. .... длъжност .....

(специалист по контактна мрежа)

2. .... длъжност .....

(специалист по локомотиви)

3. .... длъжност.....

(специалист по железния път)

4. .... длъжност.....

(специалист по осигурителна техника и/или по електроснабдяване, когато има отношение към случая)

се събра в ..... във връзка със станало произшествие/инцидент .....

(вид на произшествието/инцидента, място – гара/междугарие, междустълбия, дата, час)

и констатира следното състояние на контактната мрежа:

1. Тип на контактната мрежа .....

2. Състояние на носещо въже и контактен проводник .....

3. Състояние на изолаторите .....

(порцеланови, полимерни, стъклени, секционни)

4. Състояние на струните на контактната мрежа.....

5. Състояние на фиксаторите.....

6. Състояние на електрическите съединители на контактната мрежа.....

7. Състояние на компенсиращите устройства на анкърните полета .....

8. Състояние на захранващи, обратни, усилващи фидери и електропроводи за захранване на ДЦ .....

9. Състояние на опорните устройства и поддържащи конструкции .....

(стълбове, конзоли, напречници и габарити)

.....

10. Състояние на заземленията .....

11. Пресичане на контактната мрежа с други въздушни линии .....

12. Последен обход, констатирани нередности .....

(последни бележки от дневника за обходите и книга образец XXI-01)

.....

13. Други .....

(средни анкеровки, врязване и свързване на проводниците, габарити на елементите на КМ, сигнални табели, кражби и др.)

.....

(попаднали външни предмети по контактната мрежа – дървета, клони, птици и др.)

Комисия:

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

Настоящият протокол се изготви в ..... екземпляра, от които..... екземпляра са предадени на .....

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

за техническото състояние на вагон

Днес, ... 20 .... г. .... часа ..... минути, комисия в състав:

1. .... длъжност .....

(специалист вагони – представител на превозвача на ПЖПС)

2. .... длъжност .....

(специалист локомотиви – представител на ползвателя на ТПС)

3. .... длъжност .....

(специалист по железен път)

4. .... длъжност .....

5. .... длъжност .....

(на четвърта и пета позиция участват представители на железопътната инфраструктура, специалисти по управление на движението, контактна мрежа и осигурителна техника, когато имат отношение към случая)

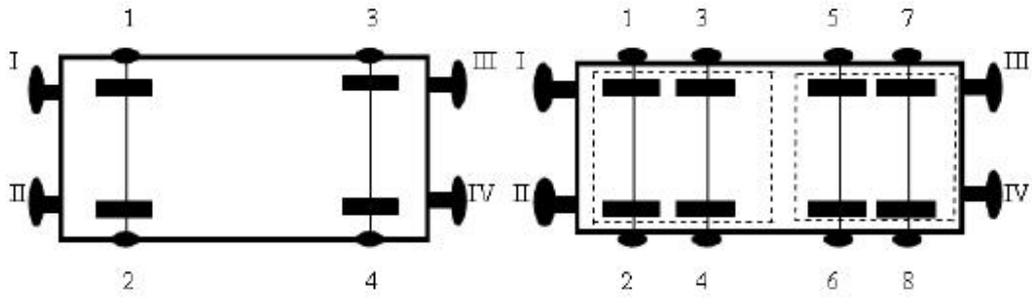
се събра в ..... във връзка със станало
произшествие/инцидента .....

(вид на произшествието/инцидента, място, дата, час)

и констатира следното състояние на вагон
№ .....

.....

(вид, номер и собственост на вагона, талига – вид, дата и място на последната ревизия
(ремонт)

1. Измерване разстоянието между вътрешните повърхности на бандажите.

№	Обект на измерване			
	1,2	3,4	5,6	7,8
1				
2				
3				

2. Диаметър на кокошките и кръга на търкаляне.

Измерващи	Обект на измерване							
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Реборди.

Измерващи	Обект на измерване							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Дебелина								
Височина								
Вертикално подреждане								

4. Разстояние между релсовна скоба и рамката на вагона (талината).

Измерващи	Обект на измерване							
	1	2	3	4	5	6	7	8

5. Напречни разстояние между буксовите шайтанки и осните вагон.

Измерващи		Обект на измерване							
		1	2	3	4	5	6	7	8
	ляво								
	дясно								

(Измерванията се отчитат, гледано челно срещу буксата по оста на вагона)

6. Надлъжни разстояние между буксовите лица и осните вагон.

Измерващи	Обект на измерване							
	1	2	3	4	5	6	7	8

7. Луфт между шайтанките на талината и клепача на вагона.

Измерващи	Обект на измерване			
	1 3	2 4	5 7	6 8

8. Височина на буферите.

Измерващи	Обект на измерване			
	I	II	III	IV

9. Измерване електрическото съпротивление на вагоните при необходимост.

№	Обект на измерване			
	1 2	3 4	5 6	7 8
1				
2				
3				

(Измерва се между контактите на търкаляне на двете вагона и не трябва да надвишава 0,01 Ом. Измерва се с максимално напрежение 1,8 до 2 V и ток от 4 до 5 A. Измерването се извършва от специален инспектиращ персонал, а резултатите се вписват в протокола за измерване.)

10. Определяне посукването на рамата и талигата

.....

11. Определяне посукването на коша на вагона

.....

12. Други.. .. .

(състояние на букси, еднотипност на ресори и пружини, лагери, осни вилки, теглични и отбивачни съоръжения, колооси)

.....

(функционален вентил – тип вкл./изкл., теглови регулатор – вкл./изкл., калотки – липсващи; сработени)

.....

(състояние на колоосите – окопани, напластени, термооцветяване – цвят и др.)

.....

13. Състояние и вид на товара при необходимост

.....

(натоварен в гара, от кого е приет, разположение на товара – равномерно/неравномерно, укрепване и др.)

.....

14. Заключение за техническото състояние на вагона

.....

(описват се резултатите от измерванията, които не отговарят на техническите норми, и се сравняват с тези от нормативните документи)

.....

(вписва се и какво е отклонението от тях)

.....

Комисия:

1 .. .

/ /

2. .... 3. ....

/ / / /

4. .... 5. ....

/ / / /

Настоящият протокол се изготви в .. .. екземпляра, от които .. .. екземпляра са предадени на .. ..

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

за техническото състояние на тягов подвижен състав

Днес, ... 20 ....г. .... часа ..... минути, комисия в състав:

1. .... длъжност .....

(представител на предприятието по поддържане на железния път)

2. .... длъжност .....

(специалист – представител на ползвателя на ТПС)

3. .... длъжност .....

4. .... длъжност .....

(на трета и четвърта позиция участват представители на железопътната инфраструктура, специалисти по контактна мрежа и осигурителна техника, когато имат отношение към случая)

се събра в ..... във връзка със станало произшествие/инцидент

.....

(вид на произшествието/инцидента, място, дата, час)

и констатира следното състояние на тягов подвижен състав (ТПС)
№ .....

.....

(посочват се: вид, номер и собственост на тяговия състав, талига – вид, дата и място на последната ревизия (ремонт))

I. Данни преди произшествието/инцидента

1. Пробег от:

- а. капитален (среден) ремонт
- б. подемен (голям периодичен) ремонт
- в. малък периодичен ремонт (технически преглед)

2. Състояние на състава в противопожарно отношение (добро, лошо) .....

3. Състояние на колоосите на ТПС .....

(съгласно приложено копие на карта от последното измерване и преглед на колоосите)

4. Състояние на теглото уравновесяване на ТПС: .....

(съгласно приложено копие на карта от последното теглово уравновесяване)

5. Други .....

(посочват се други данни, изясняващи състоянието на ТПС преди произшествието/инцидента)

II. Състояние на ТПС след произшествието/инцидента

1. Състояние на ходовата част .....

2. Състояние на коша, теглично-отбивачните съоръжения и плуговете на ТПС

.....

3. Състояние на машини, оборудване, пломби на скоростомери и устройство за бдителност на машиниста .....

4. Покривно оборудване .....

5. Противопожарно състояние .....

6. Моментно състояние на колоосите .....

(посочва се състоянието на колоосите в зависимост от констатациите в картата за

преглед на колоосите)

7. Състояние на тегловото уравнивяване .....

(посочва се състоянието на ТПС в зависимост от констатациите в картата за теглово уравнивяване чрез измерване на контролни разстояния)

8. Други .....

(посочват се условия за придвижване на ТПС, щети, условия за пускане в експлоатация и др.)

Комисия:

1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

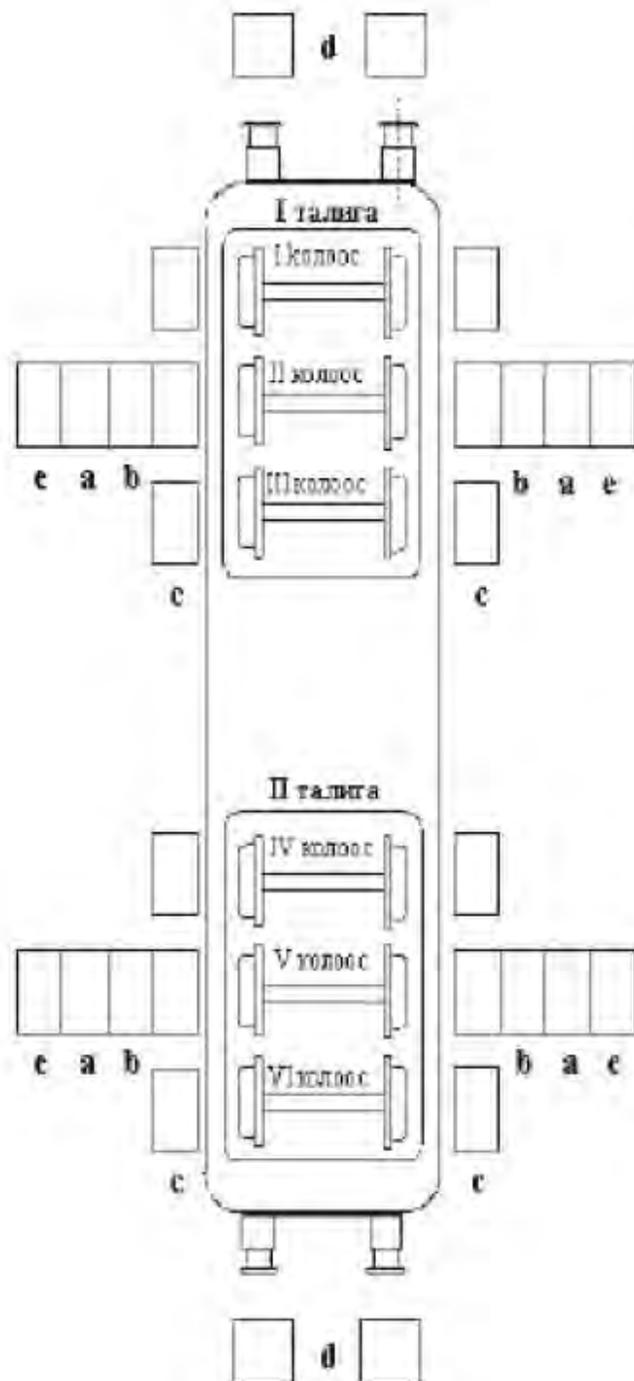
Настоящият протокол се изготви в ..... екземпляра, от които..... екземпляра са предадени на .....

Забележка. Ненужните текстове се зачертават.

Карта

за теглово уравнивяване чрез измерване на контролни разстояния на

шестосен тягов подвижен състав

дата на измерването

час на измерването

ТПС №

Място на измерването _____

a—горизонтална напречна хлабина (рама на талига—кош), mm

b—вертикална хлабина (рама на талига—кош), mm

c—вертикална хлабина (букса—рама на талига), mm

d—разстояние между центъра на буфера и глава релса, mm

e—аксиални хлабини на втора и пета колос, mm

Вертикална хлабина между буксата и рамата на талигата

	колооси	бързи влакове	товарни влакове
средна			
крайна			

Резултатите от измерването

отговарят

не отговарят

на техническите изисквания за движение по железопътната инфраструктура и

ТПС №

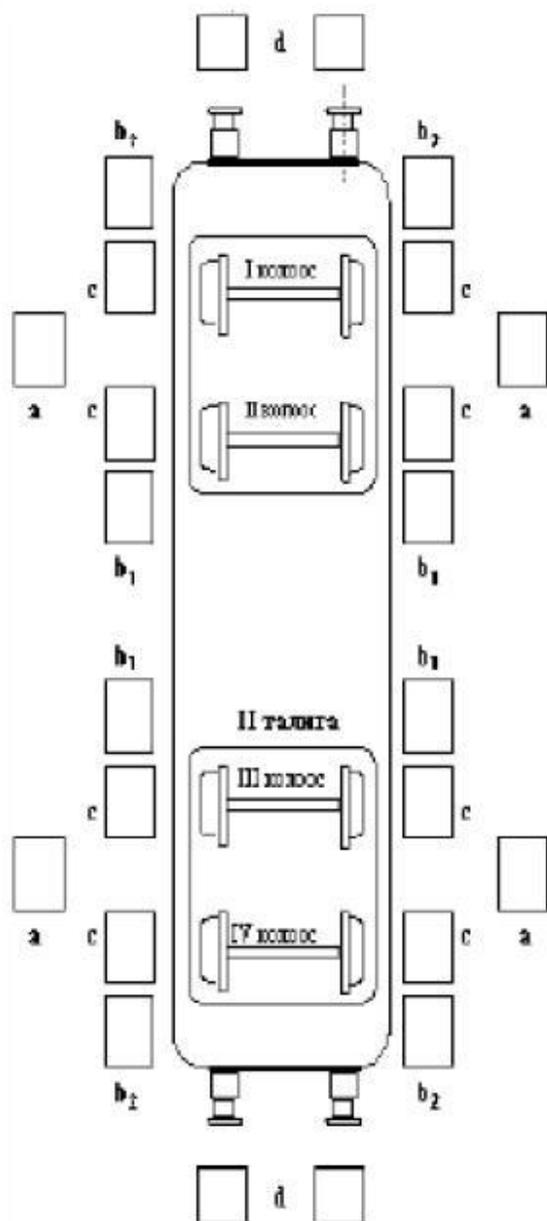
МОЖЕ

НЕ МОЖЕ

Карта

за теглово уравнивяване чрез измерване на контролни разстояния на

четириосен тягов подвижен състав

дата на измерването

час на измерването

ТПС №

Място на измерването _____

a – хоризонтална напречна хлабина (рама на талига – кош), mm

b₁ – вертикална хлабина (рама на талига – кош), mm, на II и III колоос

b₂ – вертикална хлабина (рама на талига – кош), mm, на I и IV колоос

Измерена	I	II	III	IV
вертикална хлабина между букса и рама на талига	колоос	колоос	колоос	колоос

c – вертикална хлабина (букса – рама на талига), mm

d – разстояние между центъра на буфера и глава релса, mm

Резултатите от измерването

отговарят

не отговарят

на техническите изисквания за движение по железопътната инфраструктура и

ТПС №

може

не може

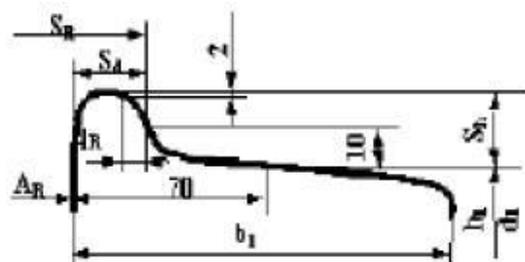
да бъде допуснат до експлоатация

Извършил измерванията: _____

(трите имена, длъжност и подпис на лицето, извършило измерванията).

Карта

за измерване и преглед на колоосите на ТПС пореден № .....

ТПС №

дата на измерването

час на измерването

Място на измерването _____

дата на предишно измерване _____ карта № _____ **Забележки.** 1. Номерирането на коловозите се извършва от предната част на локомотива към задната (или от кабина 1 към кабина 2 при двукабинните локомотиви). 2. При алтернативни текстове ненужният текст се зачертава

Пробег на коловозите (ТПС) от последната смяна на бандажите ..... km (pg) дата

--	--	--	--	--

Пробег на коловозите (ТПС) от последното новопрофилиране ..... km (pg) дата

--	--	--	--	--

Раз- мер в mm	1 коловоз											
	Ф. №		Ф. №		Ф. №		Ф. №		Ф. №		Ф. №	
	ляво	дясно										
q ^R												
h ₁												
d ₁												
b ₁												

Записи за извършен преглед с измерване, преглед след дерайлиране, провеждане дефектоскопии, установени неизряди на коловозите и др.

Регистрираните резултати от измерването и прегледи доказват, че коловозите

отговарят

не отговарят

Приложение № 8

към чл. 91, ал. 2 и чл. 92
(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Основно съдържание на окончателния доклад за разследване на железопътно произшествие или инцидент

1. Резюме.

Резюмето съдържа кратко описание на произшествието/инцидента, кога и къде е станало и неговите последствия. Отражават се причините (непосредствени, основни, други) за произшествието/инцидента, установени при разследването. Посочват се препоръките и адресатите, към които са отправени.

2. Непосредствени факти:

- дата и точно време;
- място;
- категория;
- последствия;
- решението за започване на разследване, състава на комисията за разследване и провеждането на разследването;
- спасителни и аварийно-възстановителни действия.

3. Общи данни:

- участващи служители и контрагенти и други страни и свидетели;
- данни за подвижния състав;
- наименование на превозвача;
- вид, номер и категория на влака;
- вид и номер на тяговия подвижен състав;
- вид и номер на нетяговия подвижен състав;
- описание на инфраструктурата и системата за сигнализация;
- видове коловози, стрелки, блокировка, сигнали, влакова защита;
- средства за комуникация;
- строителни работи, извършвани на или близо до мястото на произшествието/инцидента;
- привеждане в действие на плана за жп аварийни ситуации и последващата верига от събития;
- привеждане в действие на плана за жп аварийни ситуации на обществените спасителни служби, полицията, медицинските служби и последващата верига от събития.

4. Смъртни случаи, травми и материални щети:

- пътници и трети страни, персонал, вкл. контрагенти;
- товари, багаж и друго имущество;
- подвижен състав, инфраструктура и околната среда.

5. Външни обстоятелства - климатични и географски условия.

6. Данни за персонала от железопътната инфраструктура и превозвачите и други лица, имащи отношение към произшествието/инцидента:

6.1. име, презиме и фамилия;

6.2. длъжност, месторабота;

6.3. пол, възраст;

6.4. свидетелство за заемане на длъжност и данни от него;

6.5. свидетелство за правоспособност и данни, свързани с него - номер, дата на издаване, обучаваща институция, проведено теоретично и практическо обучение и др.;

6.6. документ за професионална квалификация - дата на издаване, обучаваща институция, проведено теоретично и практическо обучение и др.;

6.7. удостоверение за издържан изпит съгласно Наредба № 56 от 2003 г. за изискванията, условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност, изисквана от персонала, отговорен за безопасността на превозите с железопътен транспорт, или признаване на такава правоспособност и реда за

провеждане на проверочните изпити на лицата от персонала, отговорен за безопасността на превозите (обн., ДВ, бр. 20 от 2003 г.; попр., бр. 59 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2005 г., бр. 102 от 2009 г.);

6.8. данни за това, че е запознат с маршрута (за локомотивен машинист);

6.9. пропътувани часове - за последните 24 часа, 30 дни, 90 дни (за локомотивен машинист);

6.10. работно време за последните 24 часа;

6.11. продължителност на почивката преди работното време;

6.12. трудов стаж и други данни от личното досие;

6.13. предсменен инструктаж.

7. Данни от разследвания и следствия. Резюме на свидетелски показания (предмет на защита на самоличността) на:

- железопътен персонал, вкл. контрагенти;

- други свидетели.

8. Система за управление на безопасността:

- организацията в рамките на компанията и как се издават и изпълняват заповеди;

- изисквания за персонала и как се прилагат;

- процедури за вътрешни проверки и одити и резултатите от тях;

- връзка между различните участници.

9. Правила и норми:

- съответни правила и норми на Общността и национални такива;

- други правила, като напр. правила за експлоатация, местни инструкции, изисквания за персонала, предписания за поддръжка и приложими стандарти.

10. Функционално състояние на подвижния състав и техническите съоръжения на железопътната инфраструктура:

- сигнализацията, ОТ и системата от команди за управление, вкл. регистриране от устройства за автоматично записване на данни;

- железен път;

- контактна мрежа;

- комуникационни съоръжения;

- подвижен състав, вкл. регистриране от устройства за автоматично записване на данни.

11. Документация за експлоатационната система - прегледи, проверки, ремонти, поддръжане и профилактика, включително:

- мерки, предприети от персонала за регулиране на движението и сигнализацията;

- обмен на устни съобщения във връзка с произшествието/инцидента, вкл. документация от записи;

- мерки, предприети за защита и охрана на мястото на произшествието/инцидента.

12. Здравословни и безопасни условия на труд (връзка човек - машина - организация):

- изпълнение на изискванията за работно време от участващия в произшествието/инцидента персонал;

- изпълнение на изискванията за предсменни медицински прегледи;

- лични обстоятелства, които имат влияние върху произшествието/инцидента, включително съществуването на физически и психологически стрес;

- конструктивни и други особености на съоръженията, които имат въздействие върху връзката човек - машина.

13. Преидишни произшествия от подобен характер, както и такива, допуснати:

13.1. със същия подвижен състав;

13.2. от същия персонал на превозвачите и/или инфраструктурата;

13.3. в същия участък (гара, междугарие, прелез, съоръжение - тунел,

мост и др.).

14. Анализ и изводи:

14.1. Окончателно описание на веригата от събития чрез определяне на изводи от произшествието/инцидента въз основа на фактите.

14.2. Анализ на фактите и изводи относно причините за произшествието/инцидента и функционирането на спасителните екипи.

14.3. Изводи:

- непосредствени (преки) и основни причини за произшествието/инцидента, включително допълнителни фактори (предпоставки), свързани с действия, предприети от лицата, които са участници в него, или състоянието на подвижния състав или техническите съоръжения;

- скрити (съпътстващи) причини, свързани с умения, процедури и поддръжка;

- причини, свързани с условията на регулаторната рамка и приложението на системата за управление на безопасността.

14.4. Други (допълнителни) изводи и наблюдения, свързани с повреди, недостатъци и нарушения на нормативната уредба, установени по време на разследването, но без значение за изводите относно причините.

15. Описание на вече предприетите мерки или мерките, приети като следствие от произшествието/инцидента.

16. Препоръки с цел недопускане на произшествия по същите причини.